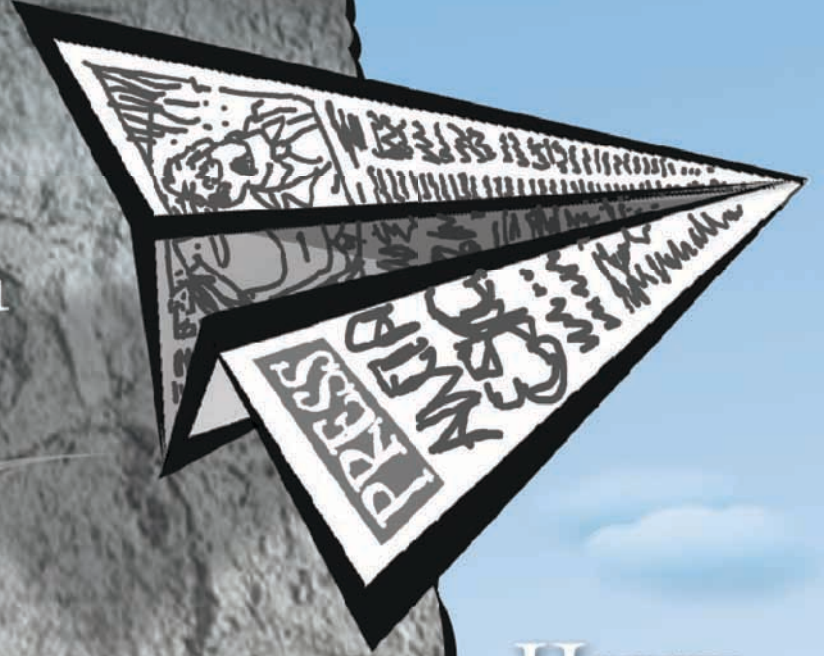

3 Mayıs Dünya
Basın Özgürlüğü
Günü!

Happy
World Press
Freedom
Day!

merhaba..

..otuziki sayfa ile başlayan mizah yolculuğumuzda, önce 40 sayfa, sonra 44, 48, 52, 56 derken, bu sayımızla birlikte 60 sayfa olarak karşınızdayız. 28 sayfalık Dolmuş mizah eki çalışmasını da düşünersek, bu işin sonu pek hayra alâmet değil, galiba...

Her yeni sayısıyla; yeni konuları, yazı ve çizgileriyle dolu dolu bir e-dergi sunmanın, aldığımız olumlu tepkilere bakıldığında, yola çıktığımız arkadaşlarımız-dostlarımızla birlikte haklı gururu ve de mutluluğu içindeyiz. İz/lenmek güzel bir duygu...

Geçen ay duyurduğumuz gibi; Mizah dergiciliğimize bir dönem damgasını vuran, "Dolmuş" mizah dergisinin ilk sayı tıpkı basımını Raşit Yakalı'nın arşivinden sizlere armağan ediyoruz. Önümüzdeki sayıda ise, Tevfik Yener Çakmak'ın arşivinden edindiğimiz "Dede", "Alay" ve "Şeytan" adlı siyasi mizah dergilerinin ilk sayı tıpkı-basımlarını meraklıları için arşivlerine sunacağız. Eski mizah dergilerinin tıpkı-basım ekleri devam edecek. Bu arada şunu da belirtmeden geçmeyelim; bu citlenmiş ve eskimiş dergi asıllarının taramalarını tıpkı-basım uygun hale getirilmesi bakımından photoshop düzenlemesi, epey bir çaba gerektirmektedir...

Mizah dergileri, bilindiği gibi bulundukları zaman dilimi ve koşulları içerisinde ve olması gereken doğal süreçlerinde yaşam sürdürmüşlerdir. Amaç; elbette her türlü zorluğa ve iyi niyetten yoksun bir takım beklentilere, girişimlere karşın, sağlıklı ve verimli bir ömür sürdürmektir. Yeniden ve yeniden çokca iş üretmek buluşabilmek dileğiyle...

Saygılarımızla...

aziz yavuzdoğan

international humor magazine

aylık e-dergi
fenamizah
mountly
e-humor magazine

No: 15 • mayıs-may 2013

imtiyaz sahibi / yayın ve görsel yönetmeni:
aziz yavuzdoğan

yayın kurulu: Erdoğan Başol,
Osman Yavuz İnal, Ekrem Borazan,
hukuk danışmanı: Av. Cem Koç

bu sayıda / inside this issue

- A)** AHMET ERKANLI (Turkey), AHMET ÖZTÜRKLEVENT (Turkey), AHMET ÜMİT AKKOCA (Turkey), ALEXANDER DUBOVSKY (Ukraine), ALİ DİVANDARI (Iran), ANATOLİY STANKULOV (Bulgaria), ANDREA PECCHIA (Italy), ARSEN GEVORGYAN (Armenia), ARTURO ROSAS (Mexico), AZİZ YAVUZDOĞAN (Turkey).
B) BAHADIR UÇAN (Turkey), BIRA DANTAS (Brasil), BÜLENT OKUTAN (Turkey), B.V. PANDURANGA RAO (India).
C) CAN&ALİ (USA), CEM KOÇ (Turkey), CHAKIB ALAMI (Morocco), CZESLAW PRZEZAK (Poland).
D) DAMIR NOVAK (Croatia), DARKO DRLEVIC (Montenegro).
E) EKREM BORAZAN (Turkey), EL TOTO (Argentina), EMRAH ARIKAN (Turkey), ERDOĞAN BAŞOL (Turkey), EVZEN DAVID (Czech Republic).
F) FRANCISCO PUNAL SUAREZ (Spain).
G) GALINA PAVLOVA (Bulgaria), GÜLAY GARİP KOÇERDİN (Turkey), GÜLGÜN ÇAKO (Turkey), GÜLŞAH ETEKER (Turkey).
H) HAKAN ÇELİK (Turkey), HASAN ÇAĞAN (Turkey), HASAN EFE (Turkey), HENRYK CEBULA (Czech Republic), HULE HANUSIC (Austria).
I-i) IGOR SMIRNOV (Russia), ISTVAN KELEMEN (Hungary), IVAILO TSVETKOV (Bulgaria), İBRAHİM TAPA (Turkey), İSMAİL KERA (Czech Republic).
J) JIRI SRNA (Czech Republic), JORDAN POP-ILIEV (Macedonia), JULI SANCHIS AGUADO (Spain), JULIAN PENA-PAI (Romania).
K) KEZİBAN ÖZKOL (Turkey).
L) LUIS EDUARDO LEON (Colombia).
M) MAKHMUD ESHONQULOV (Uzbekistan), MARINA GORELOVA (Belarus), MARK LYNCH (Australia), MEHMET SAİM BİLGE (Turkey), MILAN ALASEVIC (Slovenia), MILENKO KOSANOVIC (Serbia), MIRIAM ALONSO (Cuba), MUAMMER KOTBAŞ (Turkey), MUHİTTİN KÖROĞLU (Turkey).
N) NIVALDO PEREIRA DE SOUZA (Brasil).
O) OLEKSY KUSTOVSKY (Ukraine), OSMAN YAVUZ İNAL (Turkey), OZAN SOYDAN (Turkey).
R) RAMAZAN ÖZÇELİK (Turkey), RAŞİT YAKALI (Turkey), RAUL FERNANDO ZULETA (Colombia), RAUL DE LA NUEZ (USA), RAQUEL ORZUJ (Uruguay), RESAD SULTANOVIC (Bosnia&Herzegovina).
S-Ş) SABAHUDİN HADZIALIC (Bosnia&Herzegovina), SEÇKİN TEMUR (Turkey), SEZER ODABAŞIOĞLU (Turkey), STANISLAW KOSCIESZA (Poland), SZCZEPAN SADURSKI (Poland).
T) TURAL HASANLI (Azerbaijan), TVG MENNON (India).
V) VALERY ALEXANDROV (Bulgaria), VEDAT KEMER (Turkey), VICTOR CRUDU (Moldova).
W) WESAM KHALIL (Egypt).
Y) YURDAGÜN GÖKER (Turkey).
Z) ZORAN GROZDANOVSKI (Macedonia).

iletişim/contact:
fenamizah@gmail.com
www.fenamizah.com

BU SAYIDA

5 Ocak 1956
yılında yayımlanan
ilk sayısının
tıpkı-basımıyla...

Raşit Yakalı'nın arşivinden...

DOLMUŞ
MİZAH DERGİSİ

FENAMİZAH e-dergisinin
okurlarına armağanıdır.

www.fenamizah.com adresinden pdf dosyasını
indirerek okuyabilir, dilerseniz dijital baskı
yapıp arşivinize koyabilirsiniz...

GELECEK SAYIDA

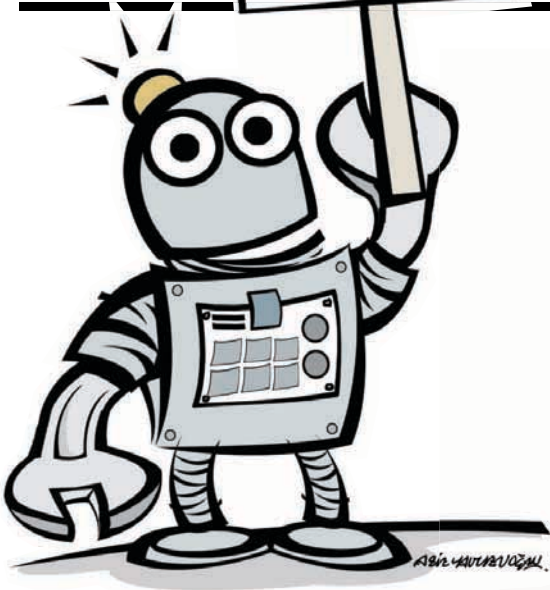
İlk sayı tıpkı basımlarıyla 3 dergi birden...

Yener Çakmak'ın arşivinden...

HAPPY
LABOR
DAY!

YAŞASIN
1 MAYIS!

AZİZ YAVUZDOĞAN - Turkey

Küstüm sana yaptırımı...

• İstanbul'un silüetini bozan gökdelenleri yapanlar başbakanın samimi dostlarıymış. Başbakan, traşlayın diye rica etmiş de sözünü dinletememiş. İki senedir kuleler yerli yerinde durduğu için kamuoyunda tepkiler çoğalınca, başbakan müteahhit dostlarına sözünü dinlemedikleri için küstüğünü açıkladı... Hazır yeni anayasa hazırlıkları yapılyorken; şehirlerin bu tür yağma ve talanı hakkında işlenen suçlara; bundan böyle emsal bir yaptırım teşkil etsin diye "gönül koyma" cezası verilmesi ile ilgili bir madde konması yerinde olacaktır...

~ a.y.

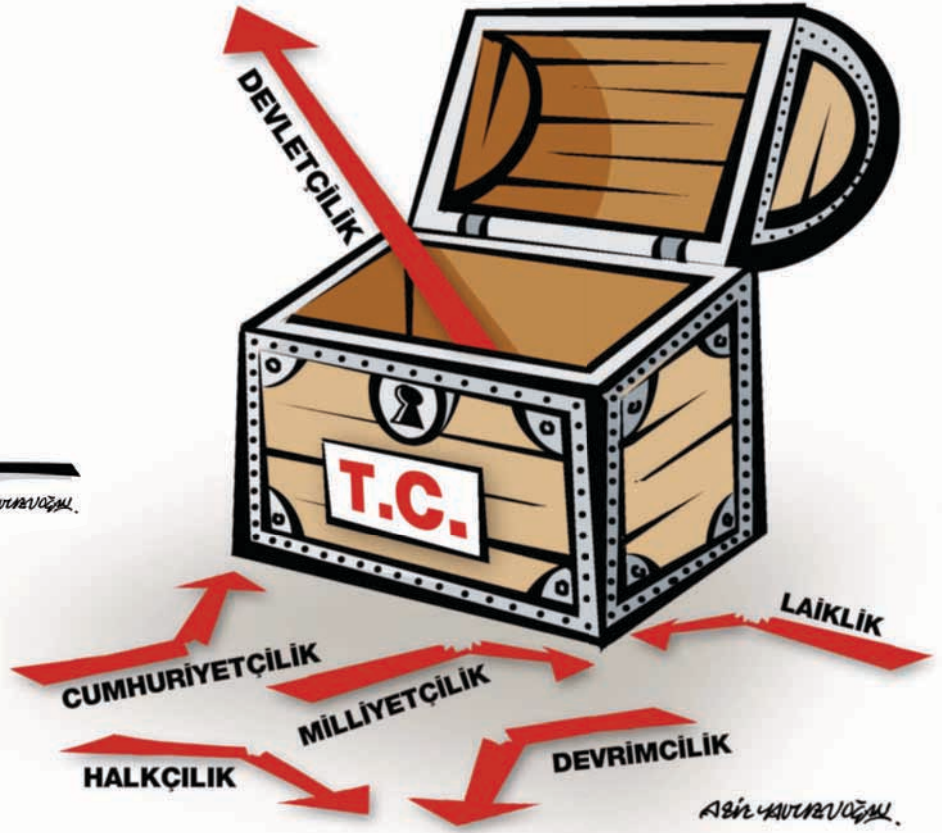

ARTURO ROSAS - Mexico

ACTUALITY

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

AZİZ YAVUZDOĞAN - Turkey

KEMERALTI

• Vedat Kemer

© Akşam Gazetesi, 2013

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

Bunlar "akıl" insanlar oluyorsa eğer...

• geri kalanların tamamı
"geri zekalı" anlamına mı geliyor yani?

Üniversiteli Dilek "ilaç" dedi, bakan Bayraktar "para" verdi...

EKREM BORAZAN - Turkey

Memleketimden hayvan manzaraları...

A view from Anatolia. Do you see a human there?

Beyin aşısı yeterlidir...

• Milliyet, internet (18 Nisan 2013)...

Kerry: -just now don't go to Gaza!
Erdogan: -I don't hurry up already, Sir!

UYDUDAN NAKLEN

• hakan çelik

© Cumhuriyet Gazetesi, 2013

Hüseyin Baradan, çekil aradan...

• Memlekette olmadık işler. Bir süreçtir, bir "çekilme" teranesidir gidiyor. PKK mı çekiliyor, TSK mı çekiliyor? Kim nereye çekiliyor? Nedir bu Cumhuriyeti çekemezlik? Hüseyin Baradan, çekil aradan!

DING DONG! Thatcher öldü... /
Thatcher is dead...

OKU, ÜFLE, MUSKA YAZ BARI...

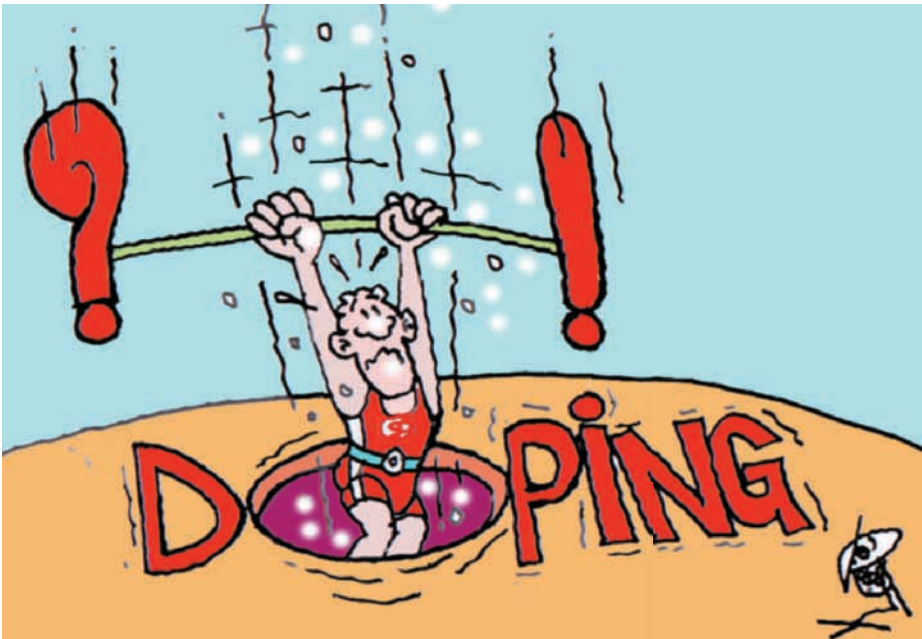
• Adana Otistik Çocuklar Sağlık ve Eğitim Derneği Başkanı Sosyolog Fehmi Kaya şoke eden iddialarda bulundu. Bütün otistik çocukların ateist olduğunu öne süren Kaya, "Otistik çocukların beyinlerinde inanç alanı olmadığı için Allah'a inanmayı bilmiyorlar" dedi. Otistik çocukların farkında olmadan rahatsızlık nedeniyle doğuştan ateist olduğuna işaret eden Kaya, "Bunun farkında değiller. Araştırmalar doğal olarak otistik çocuklar ile ateistler arasında bir bağlantı var diyor." E, şimdi bu zihniyete göre; Tanrı da bu insanları farkında olmadan yaratmış olmalı. Tövbe estagfirullah!

ARTURO ROSAS - Mexico

SPOR ÇİZGİSİ

Raşit Yakalı

haşlamalar taşlamalar

Osman Yavuz İnal

*Atmalı taşı,
gerekirse de yarmalı başı.*

MAHKÛM

Herkes özgürlüğünü
Başkasının özgürlüğünde arıyor.
Bakınca görüyor insan
Ne kadar çok mahkûmu var hayattın...

ŞAİR

Şiirimi bekliyorum dedi şairin biri...

....
Şairin şiirini beklemesi olur mu?
9.15 vapuru mu bu?
Gelince hep dolu gelsin...

TELEFON

Elimdeki son model telefonla
Bir çağrı attım yalnızlığıma...
Yanıt gelmeyince,
Bir çağrı daha...

Beklediğim yanıt,
Ay sonu geldi...
Şimdi baş başa yaşıyorum
Oldukça yüklü,
Cep telefonu faturamla...

RESSAM

Dünyanın en pahalı
Tuvalini aldı.

Fırçanın en güzeli,
Boyanın en canlısı zaten ondaydı.

Dayanamadı
Kendi hayatının resmini yaptı.

Fırçası ile renkleri arasında
Kaybolduğunu fark etti...

DEV AYNASI

Ne zaman kendimi
Dev aynasında görsem.
Yedi tepeli İstanbul'un
Bir tepesine çıkarım...

Tepenin zirvesinde
Başım bulutlara değer.
Doruklardan seyredirim insanları
Miniciktirler,
Karnecalar gibi küçücük...

O zaman işte
Derin bir nefes alır
İNSAN olduğumu hatırlarım...

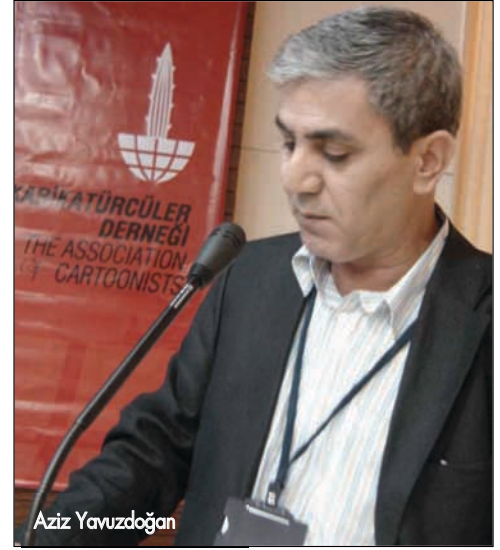
Makhmud Eshonqulov'dan kişisel karikatür sergisi... Personal cartoon exhibition, from Makhmud Eshonqulov...

• Özbekistan'ın, uluslararası alanda tanınmış ve başarılı karikatür sanatçısı Eshonqulov, "1 Nisan Uluslararası Mizah Haftası" etkinlikleri kapsamında, Taşkent Sanat Evi'nde, 300 eserinden oluşan bir karikatür sergisi açtı.

Makhmud Eshonqulov

• Eshonqulov, well-known and successful cartoonist, his country. He held a personal cartoon exhibition in "April 1, International Humor Week" coverage. 300 pieces of his work exhibited in Tashkent.

Aziz Yavuzdoğan

Aziz Yavuzdoğan, Karikatürcüler Derneği yönetimindeki görevinden istifa etti... Yavuzdogan is resigned...

• 2006 yılından bu yana aralıksız olarak Karikatürcüler Derneği Yönetim Kurulu'nda sekreter üye olarak görev yapan Aziz Yavuzdoğan, bu görevinden geçtiğimiz Nisan ayında istifa ettiğini açıkladı...

• Secretary-General of the Turkish Cartoonists Association is Aziz Yavuzdogan resigned from this position. He was in this position since 2006. Yavuzdogan said the reason for this health problem.

Sezer Odabaşıoğlu'na onur ödülü... "Honor" award was given to Odabaşıoğlu...

• Karikatürist, yazar, şair Sezer Odabaşıoğlu, Karabağlar 4. Karikatür ve Mizah Şenliği'nde "İzmir'de Yaşayan Mizahçılar Onur Ödülü" aldı. Odabaşıoğlu: "Karikatürde 40. sanat yılımda aldığım bu ödülün büyük mutluluk duyuyorum. Bu bağlamda, bana bu ödülü layık gören başta Karabağlar Belediye Başkanı sayın Sıtkı Kürüm'e ve diğer emeği geçen herkese teşekkür ediyor; sevgi ve saygılarımı sunuyorum." dedi.

Sezer Odabaşıoğlu

• Turkish cartoonist, writer and poet Sezer Odabaşıoğlu was awarded the "Living Humorists Honor Award in Izmir." He said: "I am very happy. my 40th year and it was a very significant art prizes. Thank you very much, for they awarded me."

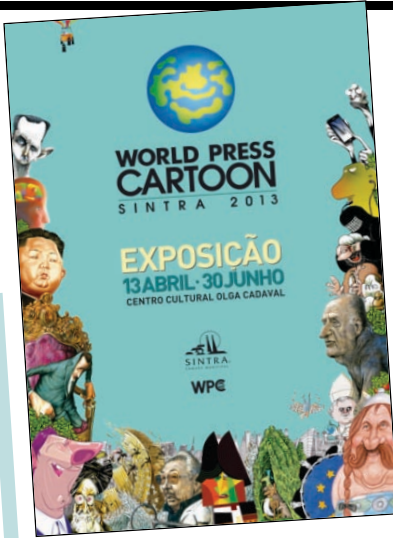

Ermenistan'da Uluslararası Mizah Festivali'nde Karikatür Sergisi... First International Graphic Humor Festival "The Sunny Dragon" kicks off in Yerevan..

• Erivan 1. Uluslararası Grafik Mizah Festivaline ev sahipliği yaptı. Festival, Ermenistan Kültür Bakanlığı desteği ile Ermenistan Karikatürcüler Derneği ve Ressamlar Birliği tarafından 1-7 Nisan tarihlerinde uluslararası bir karikatür sergisi düzenlendi.

• Yerevan is hosting the First International Graphic Humor Festival "The Sunny Dragon." Adult cartoonists, illustrators and graphic artists from all over the world participate in the festival. The festival has been organized by the Association of Caricaturists of Armenia and the Union of Artists of Armenia with support from the Ministry of Culture of Armenia to complete the actions dedicated to the 500th anniversary of Armenian printing. The exhibition was run through until April 1-7.

Avrupa'daki ekonomik krize karikatürlü çözüm...

This time it is about the World Press Cartoon 2013, inaugurated in Cultural Center Olga Cadaval, from Sintra, Portugal.

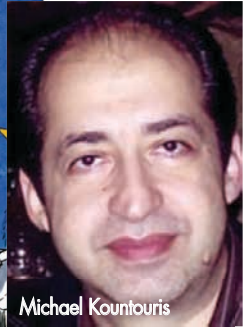

2nd Prize (editorial):
RADULOVIC SPIRO (Serbia)

3rd Prize (editorial): GREG (Brasil)

WORLD PRESS CARTOON SINTRA 2013 • Portekiz'de gerçekleştirilen "Dünya Basın Karikatürleri" yarışması geçtiğimiz ay sonuçlandı. Yarışmanın büyük ödülü Yunanlı karikatürcü Michael Kountouris'e verildi. Bu yıl yarışmaya gönderilen çalışmaların yoğunlukla Avrupa'daki ekonomik krize ilgili olması dikkat çekti. Ödül alan sergilenmeye değer bulunan eserler ise 13 Nisan-30 Haziran tarihlerinde, Portekiz'in Sintra şehrinde, Olga Cadaval Kültür Merkezi'nde izleyicilerle buluşuyor... World Press Cartoon-2013'ün büyük ödülünü kazanan sanatçı Michael Kountouris, yazarımız Francisco Punal'a kısa bir röportaj verdi. Kountouris, yarışmaya gönderdiği çalışmasıyla ilgili olarak, ülkesinde yaşanan ağır ekonomik krizin ilham verdiğini belirterek, hicvin tarihini 2500 yıl öncesine dayandığını söyledi. Mizahı, paranın gücü, şehvet, sömürü, açgözlülük gibi tüm olumsuzlukların karşısında Tanrı'nın bir gücü olduğu görüşünü savundu...

Grand Prize:
MICHAEL
KOUNTOURIS
(Greece)

Kountouris: "2.500 years ago, in the era of Aristophanes, the greatest writer of satirical comedy, satire was the most efficient weapon to oppose, resist and fight the gods."

Prized drawings in the editorial cartoon category, personal and humorous caricature drawing. The grand prize was won by Greek cartoonist Michael Kountouris.

trying to save us people's anger and despair increased, and more and more suicides happened. And crisis is still here, no rescue was achieved. This situation was the inspiration for my cartoon.

He said:

About the cartoon:

In 2010 we had the troika coming to Greece for the first time and since then we were offered three rescue packages. Each time they were trying to save us, austerity measures were harder; each time they were trying to save us incomes were cut and unemployment increased, each time they were

About satire and humor :

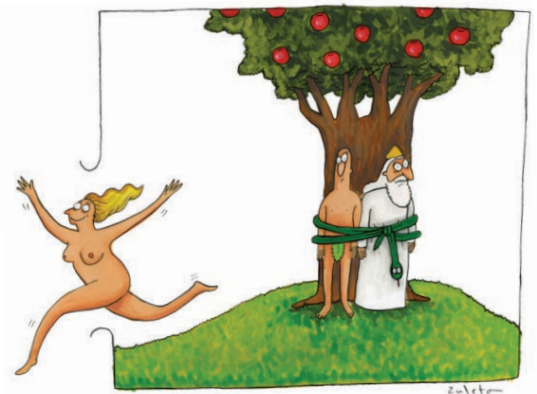
2.500 years ago, in the era of Aristophanes, the greatest writer of satirical comedy, satire was the most efficient weapon to oppose, resist and fight the gods. Today, satire still is the only way to fight modern gods: money, lust for power, exploitation, greed ...
(by Francisco Punal Suarez)

1st Prize (humor): SAEED (Iran)

2nd Prize (humor):
ROUSSO (France)

3rd Prize (humor): ZULETA (Colombia)

8th Bulgarian National Cartoon Exhibition...

38. Ulusal Bulgaristan Karikatür Sergisi 1 Nisan'da Sofya'da açıldı. Bir ay boyunca açık kalan sergide 50'den fazla karikatürcünün eserleri yer aldı. Sergi açılışını Belediye Başkanı Donyo Donev ile birlikte Bulgarların duayen karikatürcüsü Milko Dikov gerçekleştirdi...

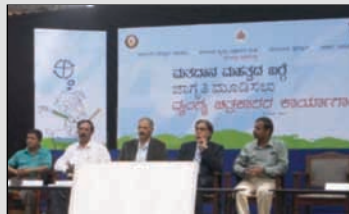
- 38th Bulgarian National Cartoon Exhibition was opened on April 1, 2013 and can be seen throughout the month in Sofia, at the Union of Bulgarian Artists, on the second floor. More than 50 authors participating and winning are doyen Milko Dikov with the "Donyo Donev" Municipality of Sofia, Chavdar Nikolov - Grand Prize of the UBA, Irien Trendafilov - Award erotica

"Chalacheto" Trayko Popov -

Museum "House of Humour" Gabrovo , Dilyana Nikolova Section "Cartoon" at the Union of Artists and Kiril Manov - the newspaper "Duma".

An interesting point is expanded leaflet "Louvre" / 15 m / Alla and Chavdar Georgiev dozens of original drawings and caricatures of authors Ivailo Tsvetkov, Ivan Kutuzov-Kuty, his colleague Muty and Kiril Bozhkilov.

(by Valery Aleksandrov, FECO-BG)

Hindistan'da karikatürlü günler... Cartoon workshops in India...

- Hindistan'da Bangalore Basın Kulübü'nce gerçekleştirilen ve 'oy verme'nin önemini vurgulayan karikatür atölyesine Panduranga Rao ve 15 seçkin çizir katıldı...

- B.V. Panduranga Rao was one among other 15 eminent cartoonists who participated in a awareness Cartoon Workshop to draw cartoons depicting the importance of 'vote' and 'voting' organised at Press Club, Bangalore, India.

TV nağme

Gülşah Garip Koçer

Benzemez kimse sana...

Sunucu- Sevgili seyircilerimiz, dönergeçimizi ilk olarak Nuri Alço çevirecek. Evveet, döntüyor veeeee Nuri bey önümüzdeki hafta Ahmet Özhan olacak...

Nuri Alço-Hadi hayırlısı.

Huysuz- Ayol, Ahmet Özhan kim, Nuri Alço kim? ..çima makyaj yapsan daha çok benzer, bunun neresini benzetecekler? Baksana torba gibi olmuş suratı adamın, benden yaşı duruyor zavallı.

Demet- Aaaaa, öyle demeyin ama Seyfi bey, geçen haftada Başak ne güzel Neşe Karaböcek olmuştu, belli olmaz bu işler, lütfen...

Huysuz- Hadi be kaknem karı, sen ne anlarsın. 40 kilo kıza çıkarmışlar oraya, ne memesi var ne kalçası, Neşe Karaböceğe benzemişti diyorsun. Ayol, gözünüz nereye bakıyor sizin?

Erol Evgin- Ama Seyfi bey, burası aile programı, çok bastırıyorsunuz, lütfen.

Huysuz- Ay, senide adam sayarlar ya ona yanarım.50 yılda 6 şarkı okudun, klasik oldun.

Üretme kabızı sende. Ayol, burası aile programı olsa beni çağırma zardı. Sen bana baksana bana. Aile babası gibi mi duruyorum ben oradan. Yıllardır onun uçkuru bunun donu çektişirip duruyorum, üstüne dünya para alıyorum. Demek ki ya bu ülkenin aile yapısı bozuk ya da sizi iyi işletiyorlar.

Sunucu- Ama efendim, dönergeç...

Huysuz- Ay seni kim bulduysa Allah onun cezasını versin. Ayol, meşe ağacı bile senden kıvrak a salak oğlan. Tutturmuş dönergeç diye. Asıl sen bu tarafa geç. Bunlardan hiçbir halt olmaz. Bak buraya yazıyorum. Nerede işsiz kalan varsa toplamışınız bir şeye döndürmeye çalışıyorsunuz bu zavallıları. Bunlar daha kendileri olamamışlar, başkasının kılığına nasıl girecekler ha? İşte böyle kaydıncı kuyduruk işlerle milleti oyalayıp bunları da gündemde tutmaya çalışıyorlar. Ben olmasam hepiniz hava civa. Yıkayıp yağıyorum da bir süre daha idare ediyorsunuz. Hurdacı mezarları sizi gidiiii...

20 dakika...

16 bölümdür tamamlanamayan bir 20 dakika peşine düşen yönetmen ve oyuncularına zamanın durmadığını, 2013 yılının nisan ayına girdiğimizi hatırlatır, saatlerini kontrol etmelerini ve böyle giderse değil 20 dakika 20 yılda diziyi bitiremeyeceklerini ve sonunda başladıkları yere dönüp "keşke dizinin adını zaman rüzgarı filan koysaydık" diye hayıflanmalarını animatörler. Ayrıca hapishane planlarını alenen yayınladıkları için dizi bitene kadar bütün mahkumların kaçma fikirlerini depreştirip A dan Z ye tüm cezaevlerini galeyana getirdikleri sebebiyle tüm ekip olarak içeri tıklımamalarını diler, oyuncu sıfatıyla yarattıkları psikopat karakterlerin zaman içerisinde halkta bırakacakları izlerle "bak bak bunu ben yarattım" diye gurur duyacak hale gelmemelerini temenni ederiz.

BDTGS*

*(Açılımı kafanıza göre yapabilirsiniz)

ÜSTAT ve EVLAT

● aziz yavuzdoğan

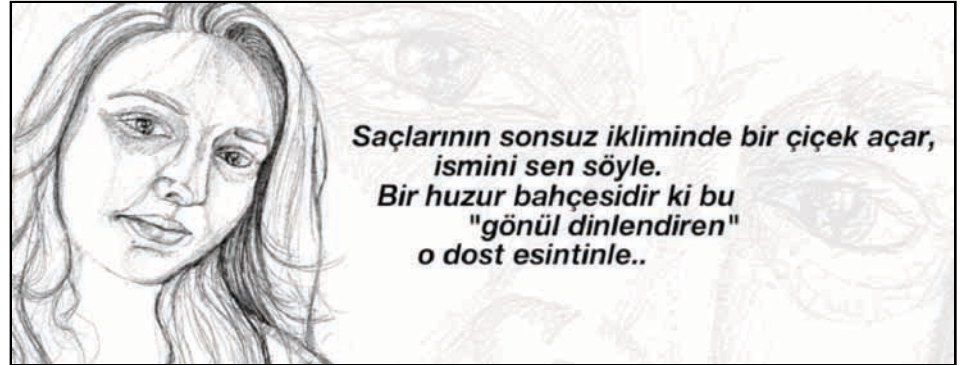
FENAMEN

● aziz yavuzdoğan

GELİNCİK DÜŞLEMESİ

● gülşah eteker

DUYGUSAL BALIK

● aziz yavuzdoğan

VAY HAYVAN

● aziz yavuzdoğan

aphorisms

Sabahudin Hadzialic

TURKISH

• Uluslar, tarihi bir kategoridir ve zaman içerisinde kaybolur. Filozoflar böyle diyor ama sorun onların asla bir güç olmamasındadır...

• Bukalemun rüyası:
Bana bakanlık teklif ettiler. Ben imzalar için renk değiştiren bir kalem istedim...

• BM anayasası önsöz: Herkes top çalabilir fakat ortalıkta görünmeden...

• Bosna'nın sonu yok, çünkü başlangıcı da yok...

• Papa istifa etti, kilise yerinde duruyor...

BOSNIAN

• *Nacija je historijska kategorija i ona ce u vremenskom kontinuumu nestati- filozofi su govorili. Problem je sto oni nikada nisu bili na vlasti!*

• *Kameleonski san: Nudili su mi mjesto Ministra samo da potpisem. Trazio sam grafitnu olovku... za svaki slucaj!*

• *Preambula Ustava BiH poslije korekcije Dejtonskog mirovnog sporazuma: Tamo gdje svi kradu, niko ne krade!...*

• *U Bosni i Hercegovini se kraj ne nazire. Pocetka.*

• *Papa je dao ostavku. Crkva nikada neće.*

ENGLISH

• *Nation is an historic category and will disappear within the time continuum. philosophers were saying. Problem is that they have never been on the power!*

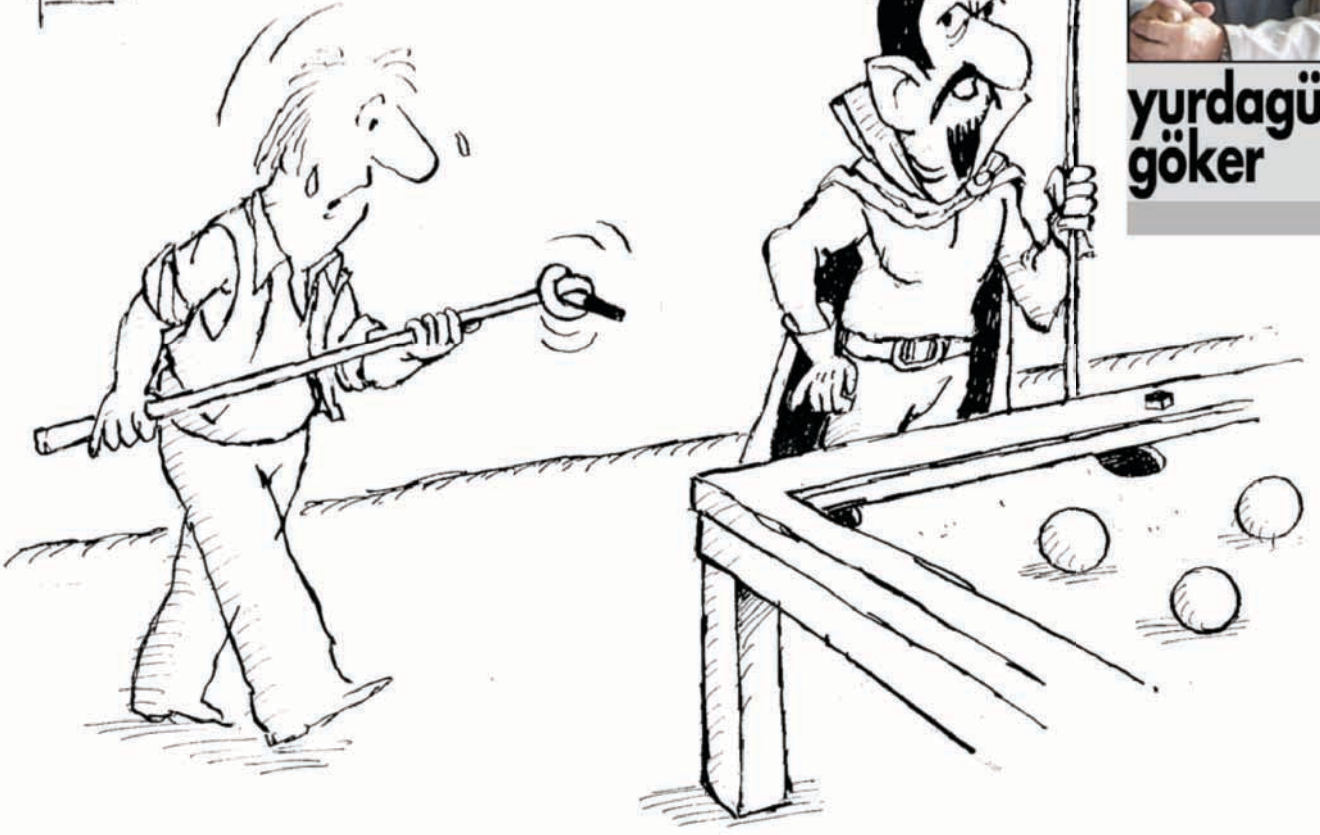
• *Chameleon dream: They have offered me a place of Minister if I just signed. I have asked for the pen..for any case!*

• *Preamble of the BH Constitution after the correction of Dayton peace agreement: In the place where everybody steals, nobody does it!*

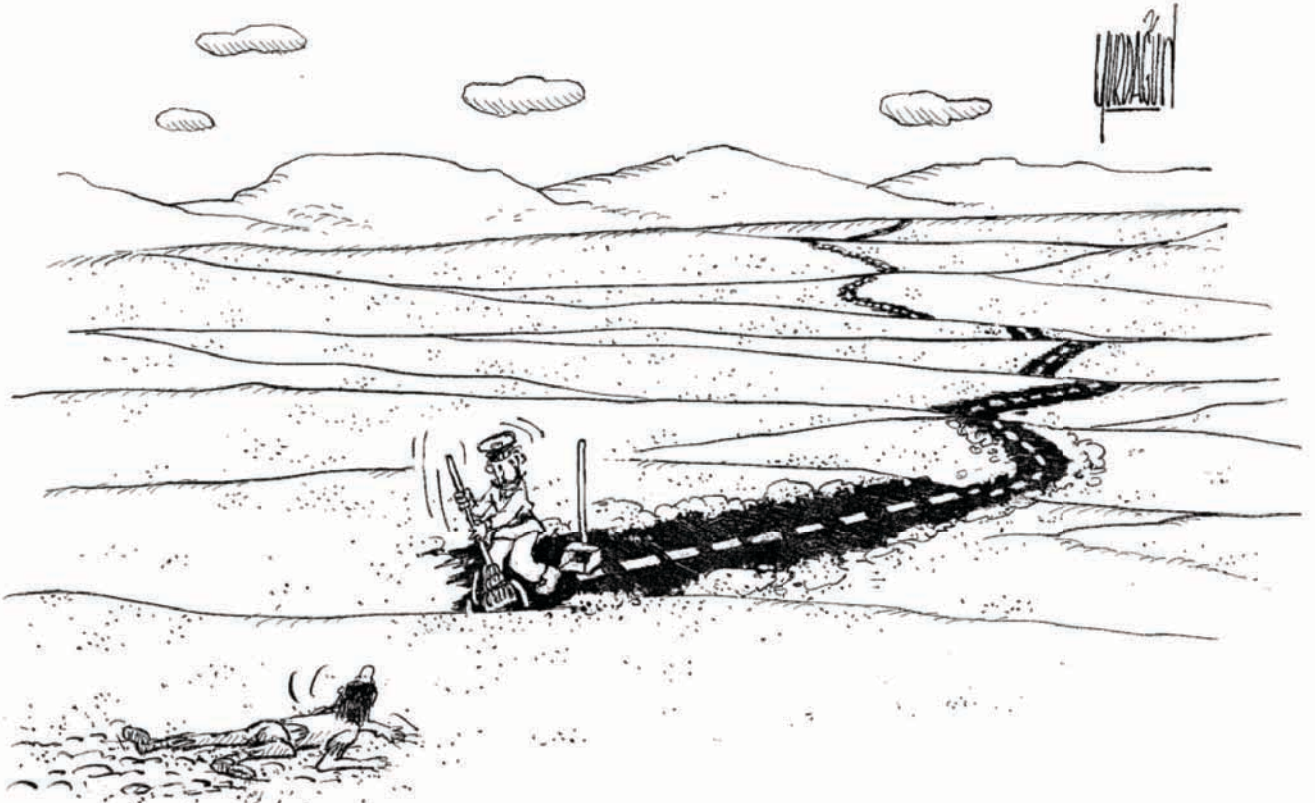
• *In Bosnia and Herzegovina there is no end. Of the beginning.*

• *The Pope resigned. The Church will never do so.*

YURDAGÜN

yurdağın
göker

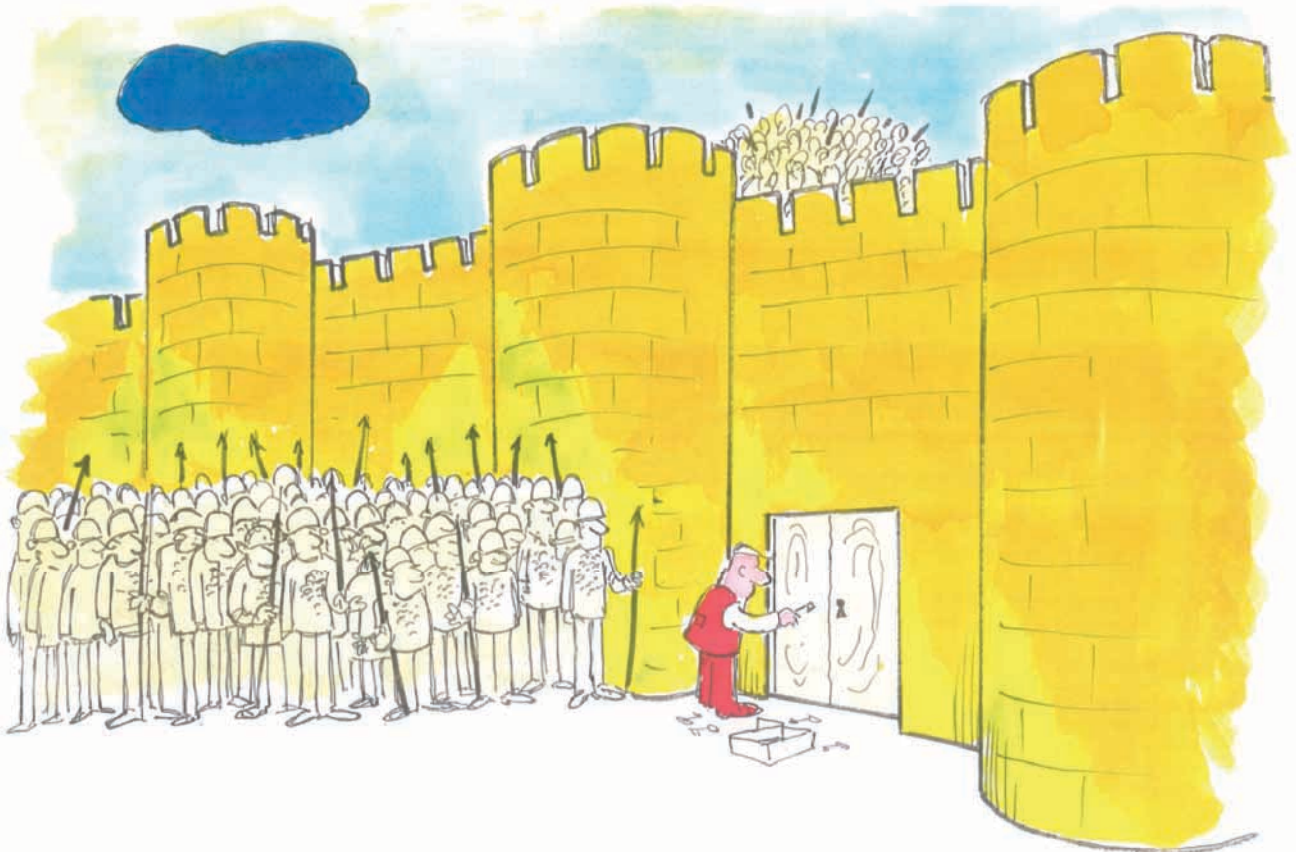

erdoğan
başol

ERDOĞAN

ERDOĞAN

ODA ARKADAŞI...

Sezer Odabaşıoğlu

Otobüsten indiğimde hava kararıyordu ve ben hemen yatacak bir yer bulmalıyım. Kuru soğuk donduraca gibiydi. Üstelik, ilçeyi de beğenmemiştim. Sevimsiz bir ilçeydi. Adı ilçeydi, ama ilçeden çok bir kasabaya benziyordu. Köpekleri de çoktu. Zırt pırt karşıma çıkıveriyorlardı. Kuşku, korku ve telaşla otele ya da hana benzer bir yapı ararken köpeklerin karşıma çıkışlarından da ödüm kopuyordu.

Bir an önce kendimi bir otele atmalydım. Karşıma ilk çıkana bir otel sormalıydim. "Selamünaleyküm." "Aleykümselam." "Bu yakınlarda bir otel var mıdır?" "Vardır, bi hamam oteli."

Şaşırdım. "Hamam oteli mi?.. Nerededir?.. Yolu tarif eder misin?"

Parmağıyla işaret ederken birden vazgeçti: "Hab, işte şu çocukların ardına düş... seni otele götürürler," dedi ve uzaklaştı.

Umarsız çocuklara yetiştim. "Hamam oteli nerededir, çocuklar?"

Çocuklar ses çıkarmadılar. Ama, hallerinden beni o otele götürecekleri belliydi. Peşlerine düştüm. Bir süre birlikte yürüdük. Çevredeki hamamsı kokuyu alınca sözü edilen otele geldiğimizi anladım.

Çocuklardan biri, bahçesinde bir sürü hamam avlusu asılı taş yapıyı işaret edince: "Sağ olun çocuklar," dedi bungun bungun.

Bu taş yapıdan hiç hoşlanmamıştım. Çocuklar da, bir türlü yanımdan gitmiyorlardı. Sonunda akıl ettim de, bir liralık uzattım. Uzattığım parayı kapalı çocuklar, birden ortadan yitiverince şaşım kaldım. "Uyanık çocuklar."

Yalnız kalınca, otele, daha doğrusu hamama doğru yorgun argın yürüdüm. İpte asılı havluların altından eğilerek geçtim. Sabun kokuyordu çevre ve beni rahatsız ediyordu. Islak ve kocaman kapıyı açtığımda, sıcak hamam kokusuyla karşılaştım. İçerideki nemli ve boğucu hava genzimi yaktı. Kokuya ve yapıya alışmak ister gibi kapı eşiğinde bekledim, bir süre.

Yarı karanlıkta oturan, burma bıyıklı hamamcı: "Hamam kapalı, hemşerim. Geceleri kapalıyız," diye kaba kaba uyardı.

Şaşırmışım, bocalayıp kekeleydim.

"Şey!.. Yatacak yeriniz var mıydı?"

Burma bıyıklı, beni bir güzel süzdükten sonra: "Haa, yatak arıyorsan o başka," dedi. "Var tabii, hemşerim."

Umarsız ve sıkkındım. Yorgundum da, üstelik. "Tek yataklı odanız var mıydı?"

Gene kaba kaba: "Burası lüks otel değil, hemşerim. Tek yataklı oda, ne arar... Altı üstü, bir hamam işte," dedi. "Maksat, hizmet olsun bizimki. Senin anlayacağın, gündüz hamam; akşam otel... Odalarımız çift yataklıdır."

Duraksadım. Karar veremedim. Umarsızlıktan da şaşkındım.

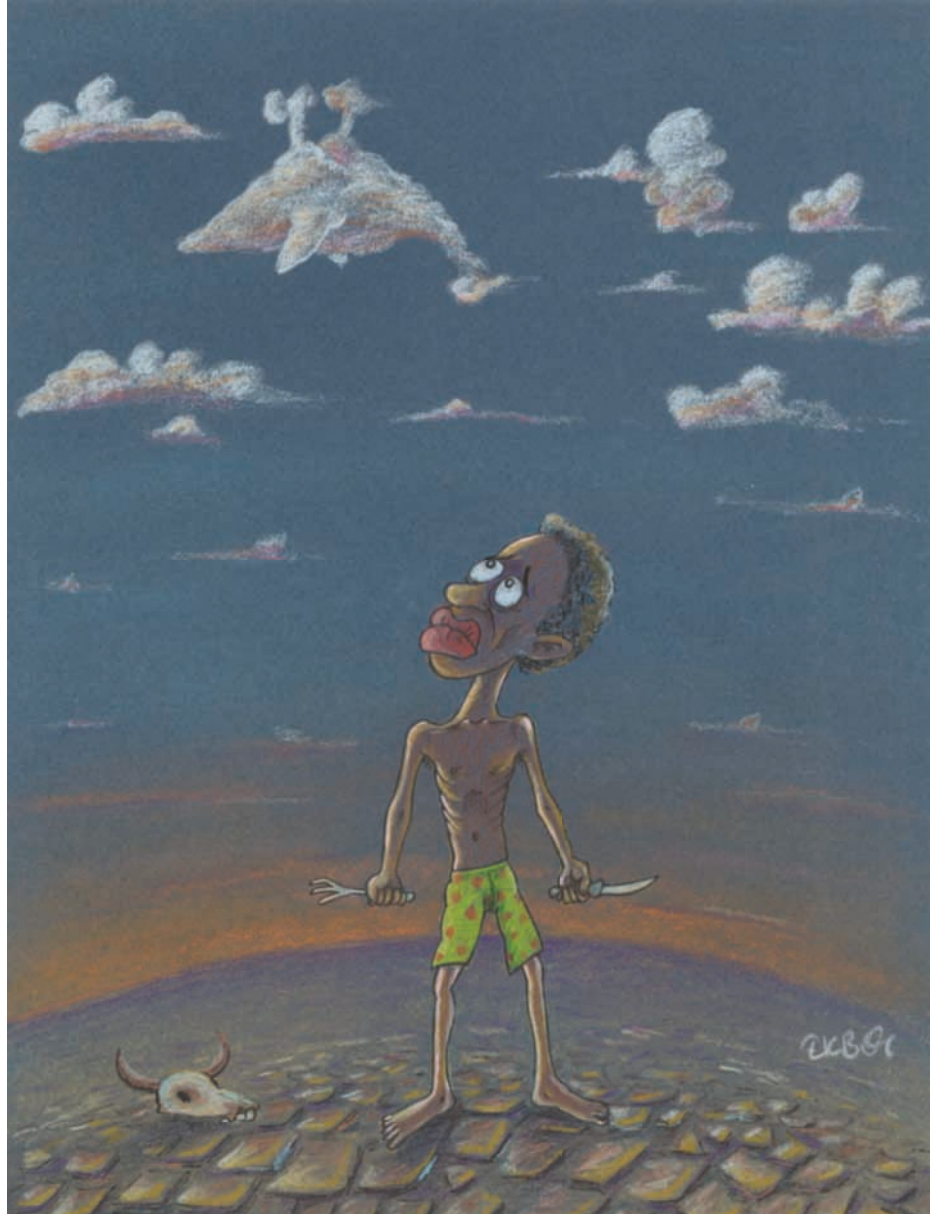
Umarsızlığımı acımış gibi yüzüme baktı, baktı: "Parasını verirsen, o iki yatağı da sana tahsis ederim, hemşerim. Dök, düşün, karar ver," dedi.

Çoktan karar vermiştim. Kalacaktım. Çünkü, umarsızdım. "İki yatak için ne kadar vereceğim?" "On beş lira."

Pahalıydı. Gene de cebimdeki tüm paramı, beş yüzlüğü uzattım. Almadı hemen: "Kaç gece kalacaksın, hemşerim," dedi, burma bıyıklarını burarak.

İşte, o zaman fark ettim, o pis bakışlı herifi. Ne yalan söyleyeyim, irkildim. Kara yüzü, sarı dişli, sırtkan herif, elimdeki beş yüzlükten gözlerini

• devamı sonraki sayfada.. →

EKREM BORAZAN - Turkey

ayırıyordu. Elimdeki beş yüzlüğü, tereyağın-
dan kıl çeker gibi çekecek, sanki... Öylece
bakıyordu.

"Bir gece kalacağım," derken, sıntkan,
sevimsiz herife uyarır gibi baktım. Ama, o
aldırmadı benim bakışlarıma.

*"Öyleyse bozukluk çıkışmaz... Yarın sabah
verirsin, hemşerim,"* diyerek beş yüzlüğü geri
çevirdi, hamamcı.

Parayı cebime sokarken, sıntkan herif, beni
izliyordu. Bakışık bir süre.

Hamamcı, kimliğini sorar, otel defterine geçirir
ve kimlik cüzdanımı alıkoyar düşüncesiyle
masaya yaklaştım. Ama, nerde kimlik sormak,
deftere yazmak?.. Ahşap kulplu bir anahtar
uzattı ve kabaca:

"İkinci kat, 7 numara, hemşerim," dedi.

Anahtarı aldım. Yorgundum ve yavaşım.
İsteksiz isteksiz ikinci kata çıktım. İçimde tuhaf
bir sıkıntı vardı. Umarsızlık ve yorgunluktan
da öliyordum.

7 numaralı oda, daha ağır ve kötü kokuyordu.
Odada da soba yoktu, gene ılıktı. Bu, ılıklık
gündüz hamamından kalkmış olmalıydı..
Kapıyı kilitledim. Oturdum bir süre yatağa.
Düşündüm, sinirlendim; düşündüm
sinirlendim. Karanlık rahatsız edince prize
dokundum. Oda aydınlanıverdi. Oda dışında
bir yerden su şarlıtı geliyordu ve beni rahatsız
ediyordu. Meraklandım. Kalkıp pencereyi
açtım. Baktım. Aşağıda bir dere gürültülü
gürültülü akıp gidiyor; tam benim odamın alt
kısmındaki oluktan da, dereye hamamın kirli
suyu dökülüyordu. Şarlıtlı ve dumanlıydı.
Dışarı soğuktu. Üşüyünce pencereyi kapadım.

Sıkıntıyla bir sigara yaktım. Bungundum ve
başım da deli ağrılar vardı. Açıktandır desem, aç
değildim. Başımdaki ağrı, sıkıntıdan olabilirdi.

Tahta kulplu anahtarlıktan anahtarı çıkardım.
Orta boy bavuldan yedek sigara aldım. Kapıyı
kilitledim. Anahtarı yanıma aldım.

Hamamdan çıkınca soğuk çarptı. Üşüdüm,
titredim. Çok geçmedi, şehir cereyanı kesildi.
Şaşkına döndüm. Kahrettim her şeye ve şanssı-
zlığıma. Köpek ürümeleri de canımı sıkıyordu.
Olduğum yerde çakıldım kaldım, bir an.
Hamama dönmek de istemiyordum. Bir-iki
kibrit yaktım, olmadı. Kökler gibi ağır aksak
yürümeye çalıştım, olmadı. Sinirden
ölüyordum.

Ara sokaklardan birinden bir ışığın yaklaştığını
görünce sevindim. Işığa doğru adımladım,
olmadı. El fenerli, bir yaşlıydı. Bu ilçe halkı,
cereyan kesilmelerine alışkın olmalıydı.

Adama yaklaşıncı:
"Selamünaleyküm," dedim.

Selamımı almadı. Kızdım. Gene de peşinden
yürüdüm.
İlçe merkezinde mum aydınlığı vardı. Bakkal

dükkanın görünce yaşlının yanından ayrıldım.
*"Selamünaleyküm. Bana bir gripin verir
misin?"*

Selamımı almadan gripini uzattı. Parasını aldı.

"Buralarda bir kahve var mıdır?"

*"Vardır, üç dükkân üstü, bi miskinler
yuvası."*

"Miskinler yuvası" dediği, kahvehane
olmalıydı. Çıktım. Üç dükkân üstü, miskinler
yuvasını buldum. Kahvehaneyi pompalı lüksle
aydınlatmışlardı. Kalabalığı selamladım. Alan
olmadı. Boş masalardan birine oturdum.
Kendime bir çay söyledim. Gripini çayla
yuttum. Çok geçmedi ortalık aydınlandı.

Geç saatlere dek, düşüncelerimle baş başa
yalnız kalmaktan sıkıldım. Bu kalabalıkta bile

yalnızdım. İlk görevim, ilk görev heyecanım,
çocuklar, kar, kış, eğitime ve kışa hazırlık
giderleri, sorunlar, sorunlar, sıkıntımı artırmıştı.
Kalktım, otele, yani hamama döndüm.

Oda kapısını kilitler kitlemez pijamamı
giydim. Aşağıdaki derenin şarlıtısını duymamak
için, kitap okumak istedim. O da olmadı.
Kendimi zorlayarak uyumaya çalıştım. Dere
şarlıtı bırakmıyordu ki, uyuyayım. Ben,
yataкта böyle dönüp dururken, uyumaya
çabalarken, birden kapıya vuruldu. İrkildim:

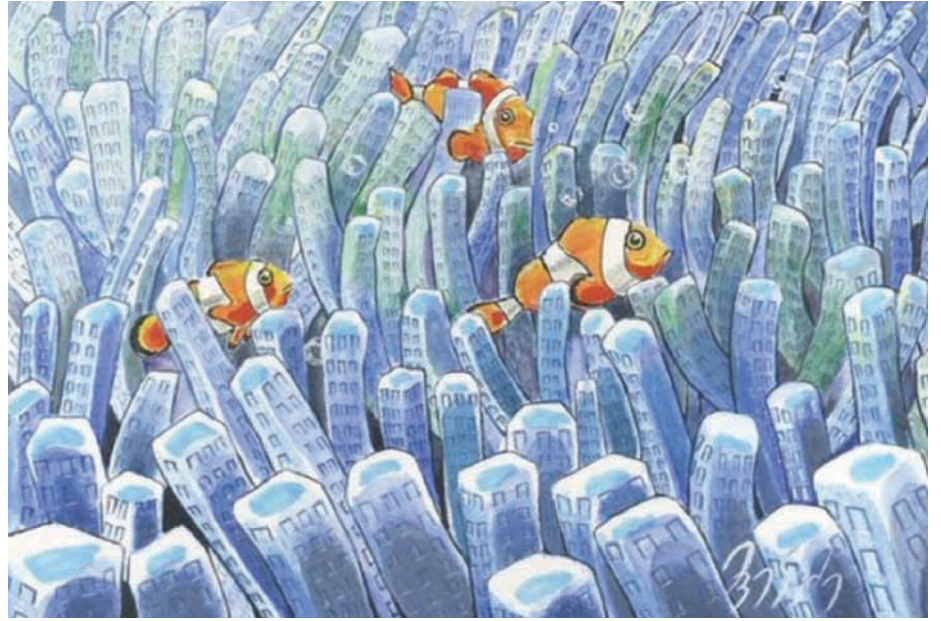
"Kim o?"

"Kapıyı aç hemşerim, benim."

"Sen kimsin?"

"Oda arkadaşın."

İki yatak parası arayacaktım, bu oda arkadaşı da

OZAN SOYDAN - Turkey

MIRIAM ALONSO - Cuba

nereden çıkmıştı?..
Kapı gene gülm gümlendi.
“Açsana şu kapıyı, bemşerim.”

Kuşku ve korkuyla:
“Açmıyorum... Neden açacakmışım ki,”
dedim.
“Odada iki yatak yokmu, bemşerim?”
“Var... Varsa ne olmuş?”
“Varsa n’olmuş var mı, bemşerim!.. O
yatakların birinde de ben yatacağım.”
“Yatamazsın,” diye bağırdım. Bu iki yatağı
da ben kiraladım.”

Dışardaki gittikçe azıyor ve arada bir
küfrediyordu.
“Adama bak be!.. Sanki kendi malı! Aç
bemşerli şu kapıyı!”

Bir gürültüdür, bir ağız dalaşdır aldı yürüdü.
Sanki, millet ölüm uykusundaydı da, kalkıp
olaya el koymuyordu. O ise, koridorda
durmadan küfrediyor, söyleniyordu. Açardın,
açmazdın, bir süre bağıştık, o dışandan, ben
içeriden. Bağışmalarımıza ne gelen vardı, ne
giden. Sonunda pes etti, sanırım... Sustu.
Dinledim. Koridorda adımlıyordu. Ayak
seslerinin uzaklaştığını duyunca biraz
cesaretlendim. Cam sürahiyi boğazından
kavrayıp elime aldım öfkeyle. Ardıma gizledim.
Saldırırsa sürahiyi vuracaktım. Anahtarı
gürültü çıkarmadan çevirdim. Kapıyı yavaşça
açtım. Kapıyı azıcık araladım. Ani bir saldırıya
hazırdım... Cam sürahi elimdeydi!.. Baktım.
Deminden beri, oda arkadaşım olduğunu
söyleyerek beni rahatsız eden, o sevimsiz
sırtkan herifi. Öfkeyle ardından:
“Baş belası herif,” diye bağırdım. “şimdi
söyle derdini!..”

Geri dönüp baktı. Elimdekini de gördü
sanırım. Sanki, deminden beri kapıma vuran o
değilmiş gibi:
“Memlekette ayak yoluna gitmek de mi
yasak kardeşim,” diyerek o da beni tersledi.

Adamın pişkinliğine kızarak kapıdan çekildim.
Kapıyı kilitledim. Dışarıyı dinlemeye
başladım. Çok geçmedi, o kapıma gene geldi.
İyice anlamıştım artık. O da arkadaşınım diye
tutturan, bulaşan, o sırtkan herifi. Başkası
olamazdı.

Kapı gene vuruldu. Biliyordum artık, oydu.
Birden sinirleniverdim. Küçük masadaki metal
kül tablasını elimin tersiyle vurup fırlatarak
yere çarptım. Bir yandan da küfretmeye,
söylenmeye başladım. Ağzıma geleni
söylüyordum adama. Öfkem kabarmıştı bir
kez. Susmak bilmiyordum.

Ve en sonunda:
“Dur, bekle!.. Şimdi açıyorum kapıyı, adi
herif,” diye gürledim.

Baktı, pabuç pahalı!.. Kırk sürahiyle
saldıracağım hesaplarıyla gürültüyle uzaklaşıp
gitti. Bir daha geri gelmedi; ama beni de
uykumdan etti. Sinirimden sabaha dek yataкта
tünedim, uyuyamadım. ■

humorous photos

francisco punal

Adam dediğin..

Fatma Fidan @Prerogative 3m
#AdamDediğin nasıl olur lan daha önce hiç denk gelmedim

Ayça Abancı @aycaabanci 4m
#AdamDediğin o kırmızı pantolonu giymez. ya lütfen çıkarır mısın şunu?

Edebsiz Maşuk @LetaifiRivayat 7m
#AdamDediğin böyle olur böyle olur böyle olur.

Rendzina @gulcesuraucar 15m
#AdamDediğin bıyığına jilet vurur

Edaa @mavsgozluk 16m
#AdamDediğin ara karneyi görünce çooçguna ajanda fırlatmaz dimi baba??

hasan öztekin @KekoHasan 20m
#AdamDediğin utulu pantolon giyer

Ahmet Savaş @ahmetsvs 21m
#AdamDediğin ulu orta küfredmez küfrederse de isim verir, hedef gösterir ben sallayayım ya tutarsa gibi dangalaklık yapmaz.

K Kadir Sadıkoğlu @krmzkdr 22m
#AdamDediğin 200'lük banknottur.

Güvenalp Durak @Gad1905 23m
#AdamDediğin KEZBAN olur .

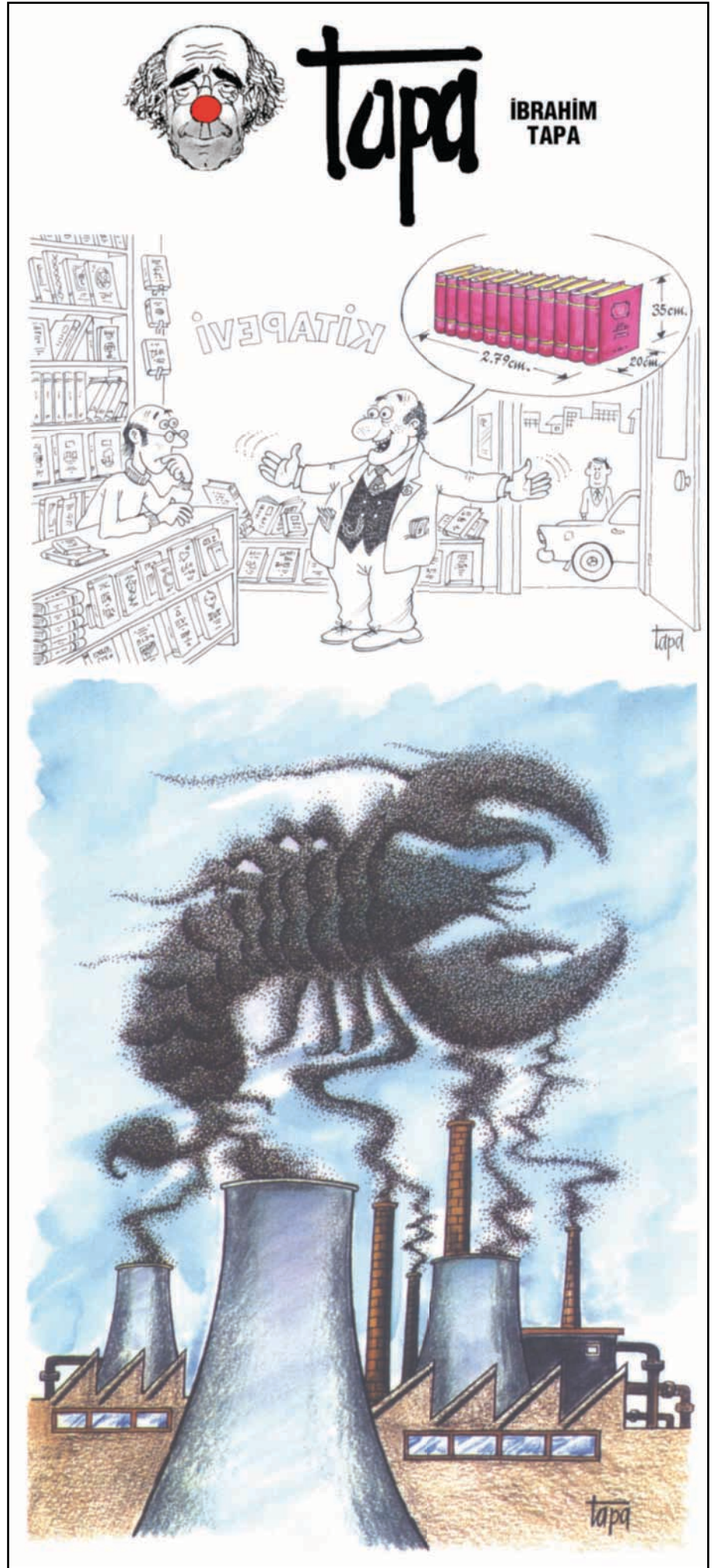
Demek istediğim @YazmasamOlmazki 24m
#AdamDediğin evim boğaza bakıyor diye hava atmaz, askeri ücretle 5 boğaza bakanlar varken

halil öztürk @hllozturk 32 26m
#AdamDediğin son iki harfi için yanar döner olmaz !

Asude Tanrıkuu @sayllanmaz 29m
#AdamDediğin telefonuna mesaj geldiyse ve smsi yoksa açar facesini ordan cevap verir.

suna otlu @sunaotlu 30m
#AdamDediğin Adamların nakşı olmalı.#AdamDediğin yahşı olmalı :DDD

GİZEM ERDEM @asierdem 31m
#AdamDediğin nutella gibi olacak ..

AKILLI OLUN, AKILLI...

Bülent Okutan

Maçın başlamasına dakikalar kalmıştı. Aksilikler üst üste gelince Derby'i kaçırarak, dünyası zindan olacaktı. Asabiyeti tavan yapmış sağa sola agresif davranışlar sergilemeye başlamıştı. Bu trafikte bu saatte stada yetişişi imkânsızdı. Camdan dışarı baktı ve bir sigara daha yaktı. Son gittiği kardiyolog *"Valla bi tane bile içme abi ölürsün!"* demişti ya, olsun varsın *"Ölmeye, ölmeye ölmeye geldik, Kocaköy'e sizi gömmeye geldik!"* gibi sloganların tatlı nağmeleri nihavent makamının üst tellerinden kulaklarında çınlamaya başlamıştı.

Ofisten dışarı bir daha baktı. Alt yoldan bir ambulans şehrin homurtusuna siren sesini ekliyor. Bazen yaya kaldırımlarından bile giderek içindeki hastayı **Ebu Şifa** hastanesine yetiştirmeye çalışıyordu. Hiç de içinde olmak istemezdim gibi hüüzünlü bakışlarına şeytani fikirler üşüştü. Kafasında şimşekler çaktı. Kendisinden geçti bir an *"Osmaaaaaan!"* diye bağırdı.

Sekreter kız korkarak odaya girdi.

"Buyrun efendim, bir şey varsa ben yardımcı olayım. Osman'ı markete yollamıştım."

Beyefendi:

"Tamam bir şey yok, hemen Osman'ı bulun gelsin."

Bir sigara daha yaktı. Cüzdanından maç davetiyesini çıkartıp hüüzünlerine bir yenisini ekledi. Davetiye masaya attıktan hemen sonra, kapıda **Osman** belirmişti.

Osman:

"Buyrun efendim, beni seçmişsiniz de, ben de şeye gitmiştim kem kium."

Beyefendi:

"Her neyse Osmanım, sana şeyi soracaktım. Hani senin bacanak vardı ya, geçen gün bizim oğlan süttten zehirlerince hastaneye acilen götüren çocuk."

Osman:

"Ha evet efendim Bahtiyar! Ne oldu yine Allah korusun acil bir şey mi var. Hemen çağırılalım gelsin."

Masadaki bileti fırlattığı yerden aldı, Osman'a uzattı.

"Lan oğlum bundan acil ne ola ki. Bu maça gitmem lazım ama imkânsız, bu saatte bu trafikte yetişemem. Üstelik bu davetiye bir diğeri bizim vekilde, öbürü de iş bağlayacağım müteahhitle... Gidemsem yandım; derbi ve maç aşkı bir yana, iş gitti işssss..."

Osman durumun vehametini ve işin ciddiyetini anlamıştı. Kafasını kaşımaya başladı.

"Parası pulu ne ise veriyor Osman'ım."

"Yanımda doktor maktör da getirmesin. Beni Kocaköy Stadı'na atсын bepsi bu."

On beş dakika sonra şirketin kapısında beliren ambulansın siren sesine, çalışanlar pencerelere üşüşmüştü. Personel birbirine soruyor, beyefendinin acil hasta olup olmadığını soruşturuyordu. Osman duruma hemen el koymuştu:

"Beyefendinin kayıvalıdesi kriz geçirmiş biz de ambulans çağırarak, şimdi onu acile götürecekler, telaşlanacak bir durum yok."

Bu sözlerle personelin merakını gidermeye muvaffak olmuştu Osman. Zaten beyefendi de **Osman**'ı bu iş bitiriciliğinden ve zekâsından dolayı sağ kolu gibi gördü.

Bahtiyar, gaza bastıkça ve siren çaldıkça trafikteki araçlar sağa sola kaçıyor, ambulansa yol veriyordu. Bahtiyar ara sıra kaçacak yer bulamayan araçlara, mikrofon – hoparlör yardımı ile **34 SGK 2013 lütfen sağa yanaşın; 06 AKB 26 kenara kenara**, diyerek komutlar veriyor, beyefendinin yüreğine su serpiyordu. Maçın başlamasına 10 dakika kala ambulans stadın kapısından geçmişti.

Beyefendi **Bahtiyar**'ın avuçlarına bir avuç para bırakıp kapıyı bir hamlede açıp kalabalığa karıştı.

...

Ertesi gün ofise çok neşeli geldi. Hatta ıslık bile çalabiliyordu, yürürken hem de

"Ankara'nın bağları da büklüm"

büklüm yolları". Onu kapıda

Osman karşıladı, Osman'ın

yanğından bir makas alıp odaya

girdi. Sekreter kız çok şaşırılmıştı.

O makası Osman mı yoksa o mu hak

etmişti.

Osman odaya dalınca ayağa kalktı, şöyle kostak kostak salınarak yürüdü. *"Allah kabretsin bu beyefendinin cinsî tercihi hiç de delikanlı tipine uygun değil,"* diye düşünürken odadan kahlkahalar geliyordu. Beyefendi:

"İyi bir iş becerdik Osman. Maçı 2 - 0 aldık. İhaleyi de kaptık. Daba ne olsun be koçummm!"

Bu ambulans çok işe yaramıştı belli ki. Aradan günler geçti. Osman sekreteri atlatıp bir şey diyeceğim diye odaya süzülüyordu.

"Bizim Bahtiyar size bir iyilik daha yaptı efendim," dedi Osman.

Beyefendi çok merak etmişti.

Osman:

"Efendim, sizin arabaya bir enstürman takdirdik Bahtiyar ile."

Beyefendi gülerken karşılık verdi:

"Kornaya basınca saksa fon mu çalıyor bizim araba Osman Efendi."

Osman biraz kırtarak, biraz da

kıvırtarak:

"Öyle bir şey efendim. Bizim Bahtiyar buna enstürman diyor o yüzden. Kornaya değil ama onun altına bir düğme koyduk. Ona basınca tıpkı devlet büyüklerinin arabalarında olduğu gibi pat pat pat radyatörün önünden kırmızı kırmızı ışık yanıp sönecek. Siz de diyelim ki acil bir işiniz var geçerken gibi. Onu yakıp trafiği yarıp gitçeniz. Zaten arabanız da sıyah, devletin arabaları gibi. Ambulansa gerek kalmayacak."

Beyefendi çok sevinmişti bu işe. Bunun altında kalmadı; Osman'a, yapılan harcama ile ilgili ödemesini fazlasıyla yaptı beyefendi.

O günlerde pek acil işi olmamıştı. Günlerce bu enstürmana gerek duymadı. Yalnız bir gün manitası ile sahil yolundaki restoranda buluşacaklardı. Unutkanlığına bir de trafik sıkışıklığı eklenince bastı gaza. Bastı enstürmanın düğmesine. Araçların bazıları yol vermiyordu ama aldınç etmedi.

Osman'a Bahtiyar'a içinden övgüler yağdırıyordu. Ne iyi olmuştu. Şu

radyatörden gelen ışıkların trafik üzerindeki

etkisi. Bastı gaza, bastı enstürmanın düğmesine. Ama o da ne elli metre ötedeki polis çevirmesine ısrarla girmesi isteniyordu. *"Ulan bu polisler devlete aldırış etmiyorlar mıydı bu da neyin nesiydi?"* diye düşünürken üzerinde fıstık yeşil yeleği olan memur

camı açmasını istedi. Bu durumda ne yapması gerektiğini bilmiyordu.

"Buyrun memur bey," diyebildi beyefendi. Memur arabanın resmî kaydını

sorduğunda iyice çuvallamıştı.

"Vallahi bizim resmî bir kaydımız yoktur. Ama isterseniz Osman'ı bir arayım," dedi. Memur durumu anlamıştı. Zira bu günlerde böyle olaylara sıkça rastlanıyordu.

"Uzatmayın beyefendi, araba resmî mi özel mi onu soruyorum," dedi.

Beyefendi yakalandığını anlamıştı.

"Benim özel arabam," diyebildi.

Polis arabayı kenara çekmesini istedi. Resmî olmadığı belli, zira önünde kırmızı, yeşil bir sürü lamba yanıyordu. Polis memuru,

"Neredeyse trafik lambalarının tamamını takmışınız beyefendi," dedi. Beyefendi bunu başka türlü yorumlamıştı.

"Eee memur bey. Devlet de aynı renkleri kullanmıyor mu? Sarı, kırmızı, yeşil."

Memur bu kinayeli sözü anlamıştı.

"Her zaman değil efendim. Yeri gelince, zorda kalınca, süreç zamanı yoksa bizim renklerimiz her daim kırmızı beyaz, akıllı olun akıllı... macera aramayın..." ■

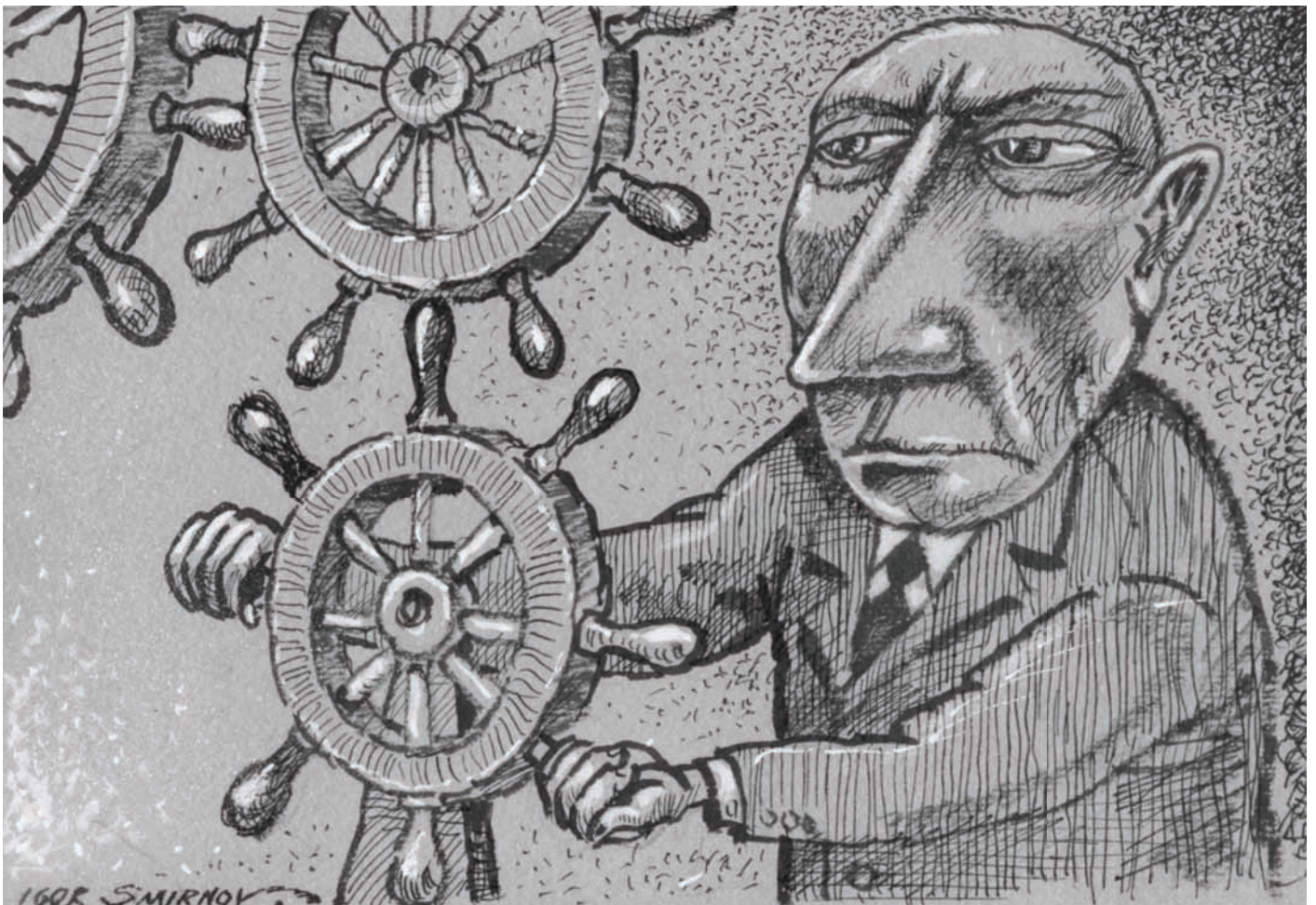

• BÜLENT OKUTAN

ARSEN GEVORGYAN- Armenia

AHMET ERKANLI- Turkey

IGOR SMIRNOV- Russia

Küfelik yahut Meyhane Valansiya...

Eflatun Nuri

Metin Eloğlu ile Bağlarbaşı'nda Arslan'ın bahçesinde buluştuk. İkimizde Güzel Sanatlar Akademisi'nde resim bölümündeydik, o Cemal Talu'nun, ben de Bedri Rahmi Eyüpoğlu'nun atölyesindeydik. İkimizde on sekizi bitirmiş, on dokuzumuza basmıştık. Buluşacağımız yere, o biraz erken gelmişti. Karşındaki sandalyeye oturdum, önünde boş bir kahve fincanı vardı. Garson fincanı alırken Metin:

- Arkadaşa bir çay, bana da bir bardak su. Benim kahve içmediğimi bilirdi.

- Tüm kitaplarımı yirmi papele sattım. Hüsamettin Bozok(?) dün para verecekti. Çıkan iki şiir için bayiden para alamamış, parayı Pazartesi verecekmış. Onu mu bekleyeceğim? Sende ne kadar var?

- On beş, on altı kadar!

- Ooo!.. Yeter de artar bile!..

- Kalk gidiyoruz!

İcadiye'nin arka sokağına girdik, Kuzguncuk Nakkaştepe Yahudi Mezarlığı karşısında 'Valansiya' adındaki Anjelus'un meyhanesine girdik. Geniş salonlu, renkli camlı pencereleri, beyaz örtülü masaları üzerinde vazolar içinde çiçekler vardı. Kuzguncuk'u kuş bakışı gören, bir pencerenin önündeki masaya oturduk. Anjelus'un baldızı Veranika gülererek geldi, bir sandalye çekerek masamıza oturdu, sandalye gıcırdadı, esnedi!

- Hoş geldiniz, bu akşam erkencisiniz Metin bey beni rüyanda mı gördün?

- Evet, rüyamda gördüm!

- Hayırdır inşallah, nasıl gördün?

- Yine o biçim!

- Töbel!.. Töbel!.. Oğlum senin kıçın açıkta kalmış! Ne zıkkım içeceksin sen onu söyle bana?

- Veranika misafirlerimiz gelecek, varsa sen bir ayva doğra, iki de bira getir cila yapalım!

Veranika sürmeli gözlerini süzdü, masaya iki elini bastırıp doksan kiloluk vücudunu zorlukla kaldırdı, kocaman kıçını, iri memelerini sallayarak gitti.

- Kim gelecek yahut Metin? Bana hiç bir şey söylemedin?

- Yahut sana sürpriz yapmak istedim, geçen gün vapurda Suavi Sualp'le karşılaştım, onun Nedret Selçüker adında bir arkadaşı...

- Tanıyorum onu, benim de arkadaşım...

- İyi neyse, o Suavi'ye anlatmış, Doğançılar parkının karşısında oturan çok zengin bir kadın varmış, 'İstikbal' adında bir günlük gazete çıkaracakmış, gazetenin kadrosunu kuruyormuş, gidip kadınla görüşmüş. Kadın ona gazetenin personel müdürlüğünü vermiş, 'İstedigini al, istediğini çıkar, maaşlarını da sen tayin et' demiş.

- Yandık desene! Herif pintinin tekidir!

- Reis, para Suavi'nin cebinden çıkmayacak ki!

- Göreceğiz. Onu ne kadar sevdiğimi bilirsin, ama adamın huyu bu, elinden kuruş alamazsın!

- Yahut her şey sanki olupbitti de iş paraya kaldı. Bir kere gazetenin fikri bize uyacak mı? Patron kadın olduğuna göre genç, güzel biri mi?

Veranika iki bira ile dilimlenmiş ayva tabağını masaya bırakırken "Metin Bey bugün de ayvayı yiyeceksin şekerim" dedi. Sonra gidip sarılarak, Metin'i yanaklarından öptü. Metin de onun kıçına bir, iki şaplak vurdu, Veranika incecik sesiyle:

- Lalla... Lalla... Laaa! Valansiya...

Çivit mavis borulu gramofonun dirseğinin ucundaki iğnesini değiştirip plağı ters çevirdi, dirseği plağın ucuna koydu, sonra da gramofonun kolunu çevirdi ve plağa yok verdi. "Valansiya..." diye yüksek sesle eşlik ederek, mutfağa daldı. Kuzguncuk'a doğru inen Nakkaştepe ile İcadiye Tepesi arasında görünen Boğaz'ın sularına düşen, akşam güneşinin kızılığı yarım bardak şarap gibi görünüyordu.

Valansiya Meyhanesi'nin önüne yanan, bir fayton arabasından yuvarlanır gibi kırmızı yüzü şışman biri indi, yere kadar eğildi. Ardından da siyah, ince, dantelli giysiler içinde, siyah tüllü hasır şapkalı, buğday tenli, zayıf bir kadın indi. Kırmızı yüzü şışman genç koştu meyhanenin kapısını ardına kadar açtı, yine yerlere kadar eğilip nazik bir sesle: "Buyurun hanfendi" dedi. Faytoncu atın başına yem torbasını geçirdi, atı hapsurken öyle bir osurdu ki, tüm koşumlarındaki boncuklu püsküllerin, çingirakların şingirtısını bastırdı.

Siyah giysili kadın bizim masaya doğru baktı,

Metin ayağa kalktı, uzattığı siyah dantel eldivenli elini öptü, ben de tokalaştım. Metin:

- Ben Metin Eloğlu, arkadaş Eflatun Nuri...

- Ben de 'İstiklal' gazetesinin sahibi Münevver Yurtar (?), Suavi (?) Bey gelmediler mi?

Metin, Münevver Hanımı ortamıza oturttu. Kırmızı yüzü şışman genç, kapıya yakın küçük bir masaya ilişti. Münevver Hanım gülererek: "Haydi beyler içelim açılalım!" dedi. Anjelus mutfak kapısında belirdi, kırılgan bir sesle:

- Aşkolsun vallahi Münevver Hanım 'Gözlerimiz yollarda

ÇİZİM: BÜLENT KARAKÖSE

Eflatun abiyi anıyoruz...

Eflatun Nuri ve Aziz Yavuzdoğan

kaldı, kuzum nerelerdesiniz?’ diyerek masaya kadar geldi.

Münevver Hanım:

- *Günlük gazete çıkarıyorum, bu beyler de kısmetse yazarı, çizeri olacak.*

- *Beyleri tanırım, ikisi de pırlanta gibidir.*

- *İçecek ne vereceksin? Ayvalık düz rakı eskisi gibi değil, varsa bir binlik sakız mastikası ver, mezelerden neler var?*

- *Sardalya, midye, likorunos (?), ciroz, salata, fasulye pilaki, piyaz, ringa, peynir çeşitleri, yalancı dolma, Arnavut ciğeri, istiridye, pavurya, karides, beyin, sarı, siyah havyar, lakerda, muska börek, patates başlaması, yoğurtlu, çeşitli salatalar, her türlü balık, köfte, pırzola, şiş, bonfile, biftek, Veranika kadın göbeği...*

- *Haaa! Veranika nerde ayol?*

- *Metin Bey geldi de, aynanın karşısında süsleniyor.*

Veranika giysisini değiştirmiş, dudaklarına ruj, gözlerine sürme çekmiş, bol pudralı yanaklarına alık sürmüştü. Masa beş dakika içinde kral sofrasına dönüşmüştü. Veranika kadehlere rakıları koydu, bardakların içine buz parçalarını atıp, sırahiden bardaklara su doldurdu.

Münevver Hanım kadehini tavanda asılı kışık kavunlara doğru uzatırken,

- *Haydi, beyler kaldırım bakalım. İstiklali balimize.*

Küçük kadehler tıklatıldı, bir yudumluk kadehler boşaldı, üzerine bir yudum buzlu su içtik. Çatallar mezelerle doğru uzandı, Veranika kadehleri doldurdu, üç dört kadehten sonra **Münevver Hanım** dut gibi oldu. **Metin**’le bana masa altından el atmaya, öpmeye başladı. Bir ara göz ucuyla baktım, kadın eteklerini kasıklarına kadar sıvamış, masa örtüsünü de kucağına doğru çekmiş, **Metin**’in sol elini örtmüştü. **Metin** ile baktık bana göz kırptı. Yeni gelen müşteriler bizim masayı izliyorlardı. Kırmızı yüzü şıman genç, önüne gelen yemek tabaklarına yumulmuş, deli gibi yiyor arada bir önündeki gazozu kafasına dikiyordu. Meyhaneye küçük bir saz heyeti girdi, Münevver hemen masaya çağırıldı. Bir oyun havasıyla masalarda kıpırtılar başladı. Genç kara kuru bir kız, parmaklarına kıştırıldığı kaşıkları tıkratarak göbek atmaya başladı. Münevver Hanım başındaki şapkeyi, boş masanın üzerine fırlattı. Dansözle

Türk karikatürünün özgün imzalarından, kişiliği ile unutulmaz, renkli simalarından biriydi Eflatun Nuri Erkoç... İlk karikatürü henüz onbeş yaşındayken 1942’de Boşboğaz adlı mizah dergisinde yayımlanan 1927 İstanbul doğumlu olan sanatçı, hayatı boyunca çeşitli gazetelerde ve bir çok dergide karikatür çizdi. Son dönemde, Yeni Harman, Kaçak Yayın gibi dergilerdeki yazılarıyla da bilinen Eflatun Nuri, en son bizim yayımladığımız Forumedebiyat dergisinde anılarını yazıyordu. 4 Mayıs 2008 yılında geçirdiği kalp krizi sonucu yaşama veda eden karikatürümüzün renkli simalarından Eflatun Nuri Erkoç ağabeyimizi aramızdan ayrılışının beşinci yıldönümünde, Forumedebiyat dergisi’nde yayımlanan bir anı yazısıyla, sevgi ve saygıyla anıyoruz... “Eflatun” lakabını daha okuldakken beden dersinde öğretmeninin zoruyla çıkardığı pantolonun altından çıkan eflatun dondan alan büyük ustamızı özleyoruz...

beraber karşılıklı göbek atmaya başladı. Kemancı

Münevver Hanımın etrafında

fır dönüyordu. Bir ara Münevver Hanım **Metin**’in koluna yapışıp yanına çekti, **Metin** de zorla da olsa oynamaya başladı. Sonra masaya döndü, şarkı söylemeye başladılar. Münevver Hanımın çok güzel yanık bir sesi vardı. **Valansiya Meyhanesi** bir anda **Beyleroğlu Gazinosu**’na dönmüştü. Münevver Hanım kocaman siyah çantasını açtı, bir demet para çıkardı dansözün sutyenine, orasına burasına paraları sokuşturdu. Dansöz önü düğmeli giysisini açtı, giysiyi yan masaya bıraktı. Zillerini takıp bizim masanın üzerine çıkıp oynamaya başladı. Dansöz şimdi pullu giysileri içinde yarı çıplaktı. Münevver hanım, tekrar siyah çantasından bir demet para daha çıkardı. Kemancının, darbukacının ceplerine birkaç onluk, dansözün anlına bir ellilik yapıştırdı, sonra da sutyeninin içine, külotunun üstünden yine para sokuşturdu. Geriye kalan para demetini de havaya attı. Kırmızı yüzü

şıman adam, başının üzerinde uçan paralara atladı. Para kapmak için masanın altına giren **Veranika** çıkamıyordu. O ara, Valansiya meyhanesinin kapısı bir tekmeyle ardına kadar açıldı. İri yarı pala bıyıklı biri içeri girdi. Yakasına yapışıp içeri çektiği perişan halde korku içinde titreyen tombul kişi, **Suavi Sualp**’ten başkası değildi. İri yarı adam, **Suavi**’ye “*Çek bi sandalye otur ulan*” diye bağırdı. **Suavi**, çocuk gibi koştu, bir adama, bir de kendisine sandalye alıp geldi. Adam belinden bir tabanca çıkararak, masanın üzerine koydu. Sonra da **Suavi**’nin başındaki fötr şapkeyi çekip aldı, tabancasının üzerine koydu. **Metin** bembeyazdı, dudakları titriyordu. Saz heyetiyle beraber, kırmızı yüzü şıman genç de, bir anda yok oldular. Dışarıda bekleyen faytoncu da tırsımıştı, içeriye girdi **Münevver Hanım**’a “*Hanımefendi geç oldu, ben gidiyorum*” dedi. İriyarı adam arabacıya bir onluk uzatırken “*Bas git ulan!*” dedi.

• devamı sonraki sayfada.. ➔

Masadan aldığı su dolu bardaktaki suyu yere döktü mastika şişesini alıp bardağa rakı doldurdu. Bir dikişte yarısını içti, üzerine su içmeden, palabıyıklarını sıvazladı. Aniden masanın ortasına bir yumruk vurdu. Ne kadar tabak, bardak, çatal, kaşık, bıçak, tuzluk varsa hepsi yer değiştirdi. Hepimiz yerimizden hopladık. **“Ne iş ulan bu!”** diye Münevver Hanım’a doğru aslan gibi kükredi. Münevver hanım, gayet rahat önündeki rakı kadehini aldı bir dikişte içti, adama **“Ne diyorsun ulan sen pezevenk, şimdi kalkarsam ağzımı cart diye yırtarım! Yanımdakilerin kim olduğunu biliyor musun sen? Ulan bunlar memleketimizin en nadide yazarları, çizerleri, anladın mı şimdi?”** dedi. İri yarı pala bıyıklı adam birden bire bir balon gibi sönlüp, bir kedi gibi oldu.

Veranika masayı topladı, yeni servis getirdi, mezeleri takviye etti, Münevver Hanım sert bir sesle **“Git ulan, yağsız, yumuşak yerinden biraz pastırma al da gel!”** dedi. İri yarı pala bıyıklı koşarak çıkıp gitti. Metin, Münevver Hanım’a **“Kim bu kuzum?”** dedi. **“Söz de kocam!”** dedi. Uzadı Suavi’nin şapkasını alıp ona verdi, tabancayı alıp çantasına koyarken **“Tabanca rahmetli babamın. Kendisi polisti. Tabanca bozuk, tetiği düşmüş onu alıp fiyaka yapıyor manyak...”** dedi. Sonra Suavi’ye dönüp **“Sen neredesin yahu? Hani hep beraber buluşacaktık? Nasıl taktın bu manyağı peşine?”**

- Bir uğrayayım dedim. Hanımefendi evden çıkmamışsa beraber gideriz diye düşündüm, zili çaldım eşiniz kapıyı açtı.

O an kapı açıldı, elinde pastırma paketiyle adam içeriye girdi. Biraz sonra Veranika bir şişe mastikayla, kayık tabağa, gül demeti gibi hazırladığı pastırmayı masaya koydu. Küçük kadehlere rakı doldururken hopladı:

- Münevver Hanım bir şey söyle Şevket Bey’e, ikide bir bana pandik atıyor.

- Amannnn! Ne diyeyim ben. Sen de ona atıyorsun, sen ortaya bir parmak patates söyle, duble olsun.

Ortam eski halini almıştı. Masa yeniden şenlenmişti. Münevver hanımın kocası içtikçe açılıyordu. **Şevket Bey**, sevecen, esprili, yumuşak başlı bir adam olarak kendisini ortaya koydu. Masada muhabbet, şamata, derken yine **Münevver Hanım** gramofondaki şarkılarla yüksek sesle şarkı söylemeye başladı. **Şevket Bey** de elinde rakısıyla **“Öpeyim Ağabey”** diye dolaşıyordu. Biraz sonra **Şevket Bey** yere yıkıldı orada öylece sızıp kaldı. **Anjelos’un Bağlarbaşı’na** gönderdiği aşçı yamağı geri döndü:

- Ne fayton, ne de boş taksi bulamadım efendim.

- O zaman git aşağıdaki kahveden Bekir’i çağır. Küfesini de alıp gelsin!

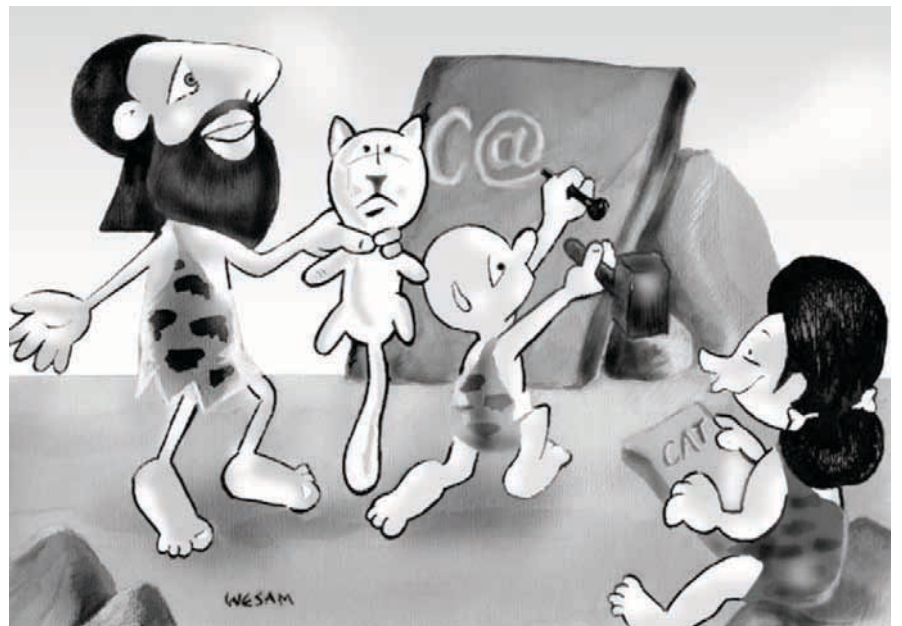
Fıstık ağacı tramvay durağına kadar onları götürdük. Münevver Hanım;

- İcti mi böyle olur, sızar, normalde biç çekilmez, pisliğin biridir.

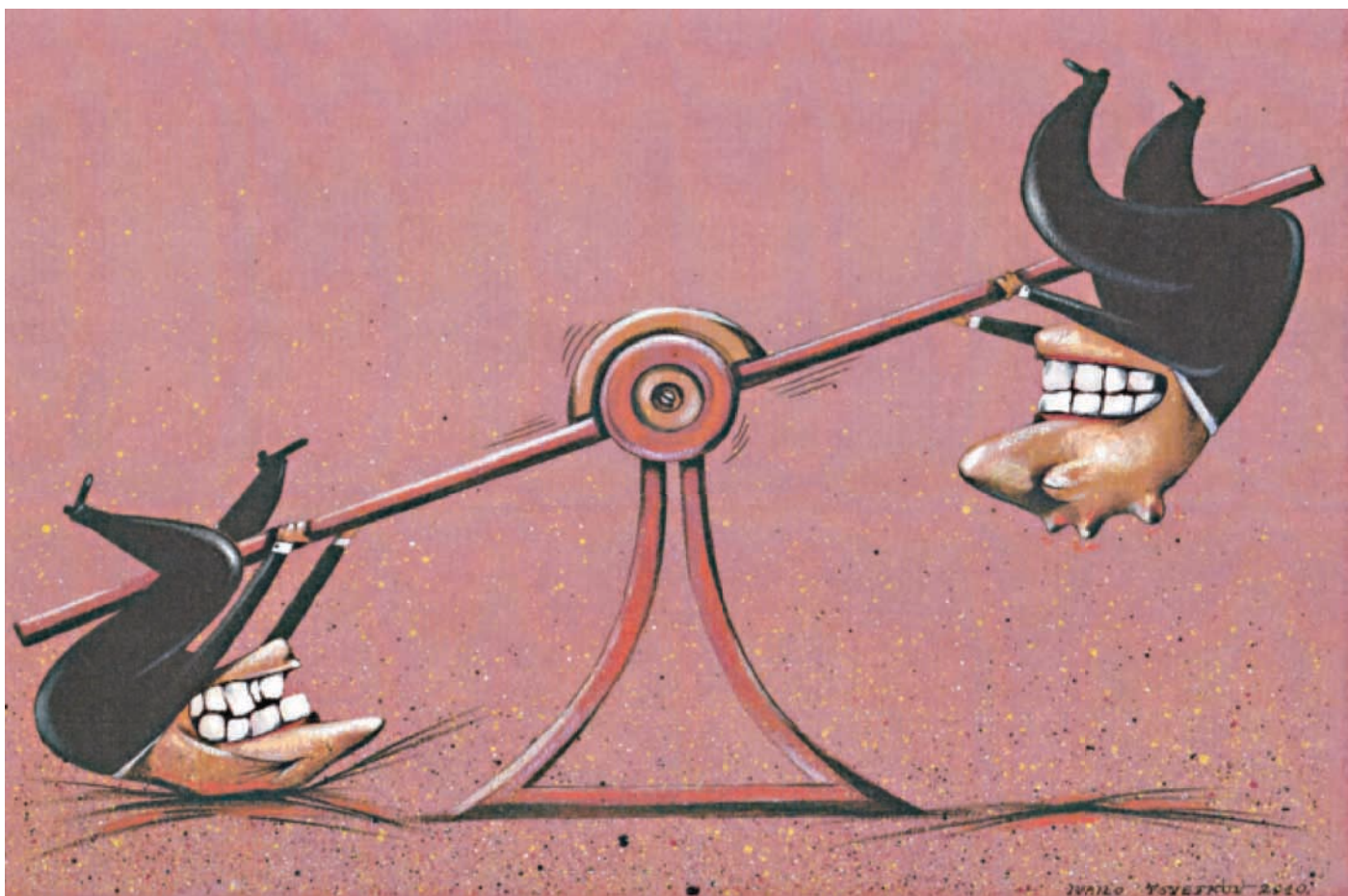
Metin’le ben Kısıklı’ya doğru onlar da Üsküdar’a doğru gideceklerdi. Bol, bol öpüştük Uzaktan **Şevket Bey** küfenin içinden **“Öpeyim ağabey, öpeyim ağabey...”** diye bağırıyordu. ■

GALINA PAVLOVA- Bulgaria

WESAM KHALIL - Egypt

IVAILO TSVETKOV- Bulgaria

MARINA GORELOVA - Belarus

MUHİTTİN KÖROĞLU - Turkey

AHMET ÖZTÜRKLEVENT - Turkey

HULE HANUSIC - Austria

SEÇKİN TEMUR - Turkey

MUAMMER KOTBAŞ - Turkey

FELIX RONDA - Spain

Makhmud Eshonqulov Uzbek cartoonist

by Aziz Yavuzdoğan

who is it?

Born in 21.01.1958 in the village Telov in Beshariq district of Fergana province of Uzbekistan. Graduated from Tashkent State Pedagogic Institute faculty of Graphic Art. Member of Artists Union of Uzbekistan. Member Good Humor Party, Poland. He lives in Tashkent city. At present he is freelance cartoonist. He had personal exhibitions in town Krusevac of country Serbia in 2007, in town Osijek of country Croatia 2008 and in Tashkent 2008 - 2010 - 2012. In 2008 he has awarded of a State award "Friendship". He has participated in many National and International Cartoon Exhibitions and won 128 prizes, including: Gold Prize "GOGLM" Nanjing, China 2002; 1st Prize "Taiyo-No-Kai" Tokyo, Japan 2004; Silver Prize, Baku, Azerbaijan 2005; Bronze Prize, Damascus, Syria 2005; Golden Pencil Prize, Tashkent, Uzbekistan 2006; Golden Helmet Prize, Krusevac, Serbia 2006; 1st Prize, Piracicaba, Brazil 2006; Silver Prize "GOGLM" Nanjing, China 2006; Orhan Holding Prize, Bursa, Turkey 2007; Gold Prize, Zagreb, Croatia 2007; Bronze Prize, Guangxi, China 2007; 2nd Prize, "CafCaf" Istanbul, Turkey 2007; 2nd Prize, Sao Paulo, Brazil 2007; 1st Prize, Paracin, Serbia 2007; 3rd Prize "Nature and Man" Istanbul, Turkey 2007-2008-2009; Bronze Prize, "FreeCaroonsWeb" Shanghai, China 2007; 2nd Prize Vucje, Serbia 2008; 2nd and 3rd Prize "Salon Diogenes Taborda" Buenos Aires, Argentina 2008; 1st Prize "International Festival of Honorable Mentions" Rio De Janeiro, Brazil 2009; 1st Prize "Cartoon Contest of Actual in actual" Tashkent, Uzbekistan 2009; 3rd Prize "International Graphic Humor Contest" Barcelona, Spain; 1st Prize "1º Salão de Humor de Campinas" Campinas, Brazil 2009; 2nd Prize "Humor Salon of Paraguai Paulista" Sao Paulo, Brazil 2009; 3rd Prize "FIFA World Cup South Africa Cartoon Exhibition", Beijing, China 2010; 3rd Prize "Humor Salon of Paraguai Paulista" Sao Paulo, Brazil 2010; 1st Prize "Humor Festival" Tashkent, Uzbekistan 2011; 3rd Prize Cartoon Contest Almaty, Kazakhstan 2011; 1st Prize Osten, R. Macedonia 2011; 1st Prize Buenos Aires, Argentina 2011; The Graphic artist of year, The Artists Union of Uzbekistan 2011; 3rd Prize Cartoon Contest Almaty, Kazakhstan 2012

What does a cartoon mean for you? What do you think about cartoon?

Literature and Visual Arts, as well as a satirical cartoon and painting art. We called Depiction-i Art.

Does your country appreciate your cartoons? Do you feel satisfied with the interest towards your cartoons?

Have an interest in Uzbekistan, the average cartoon. Newspapers and magazines, in-depth critical things that can not be drawn. However, on 1 April each year, "laughing day" activities going on under the name of some reputable.

Do you prefer to draw your cartoons in private or do you draw anywhere?

I prefer to be alone. In this way, I can be more efficiently.

Have you experienced any trouble because of your cartoons? What happened?

Susceptibility cartoons on the show, has been kızanlar. Üretmiyorum on top of things, whereas I personally ... For example, 1992 was the year. My brother at a gas stationworking. I also think that as all the other cartoons, such as petrol stations on the "Mushtum" a work published in the journal. Magazine in the hands of my brother came to my house and angrily "What's that?" He asked the account, "Me and my family are doing evil?"

What humoristic similarities and differences are there between your country and other countries?

Common wish of the rights of the world, set to take the good life in peace and brotherhood. Russian writer Tolstoy "Humor is the great gönüllüktür" he says. Our people love humor. The rights of all the co-hero of the Turkish Nasreddin Hodja.

Do you think cartoons help to bond the cultural differences among countries?

I believe that the caricature of international cultural differences, unifying force. Because the cartoon serves justice.

Do you think a cartoonist must contribute to world peace with his/her

art?

Cartoon is fighting against any shortcomings, people smile and fill their hearts with joy and society, the occurrence of a solid is obtained.

What do you think about the international cartoon contests? Please indicate your reasons.

The core of the existence of international cartoon contests, very positive, because the world caricaturists can be a unifying purpose. However, there are some dispute cartoonists international cartoon competitions, participation conditions, the controversial rules.

If you had to draw yourself from another cartoonist's point of view, what humorous details would you add to the cartoon?

It depends on the type of drawing. Answer this is for me a little abstract.

Please write your thoughts and comments about FENAMİZAH magazine in few words.

FENAMİZAH seems to me a very interesting publication, where artists gather from various countries. It is well maquetada and very attractive.

Karikatür sizce nedir? Kısaca bir tanımlama yapabilir misiniz?

Edebiyat ve Görsel Sanatlar gibi karikatür ve resim de bir hiciv sanatıdır. Bizde Tasvir-i Sanat deniyor.

Karikatürleriniz yaşadığınız ülkede gereken ilgiyi buluyor mu? Mutlu musunuz?

Özbekistan'da karikatüre ortalama bir ilgi var. Gazete ve dergilerde öyle derinlemesine eleştirel şeyler çizilemez. Buna rağmen her yıl 1 Nisan'da "gülme günü" adı altında biraz itibarlı etkinliklerimiz oluyor.

Karikatür çizerken yalnız kalmayı mı tercih edersiniz?

Yalnız kalmayı tercih ediyorum. Bu şekilde daha verimli olabiliyorum.

Karikatür çizdiğiniz için başınızın belaya girdiği oldu mu? Böyle bir

poblem yaşıyorsanız lütfen kısaca anlatın.

Karikatürlerim üzerine alınganlık gösterip, kızanlar olmuştur. Ben kişisel şeyler üzerine üretmiyorum oysa... Mesela 1992 yılıydı. Ağabeyim bir benzin istasyonunda çalışıyordu. Ben de o sıra, diğer tüm karikatürlerimde olduğu gibi, benzinlikler hakkında "Mushtum" dergisinde bir çalışmam yayınlanmıştı. Ağabeyim elinde dergi evime geldi ve kızgınlıkla "Bu ne?" diye hesap sordu, "Bana ve aileme kötülük yapıyorsun?"

Ülkenizdeki mizah anlayışı ile dünyadaki mizah anlayışı arasında ne gibi evrensel benzerlikler var?

Dünya haklarının ortak dileği, barış ve kardeşlik içerisinde iyi bir hayat sürmektir. Rus yazar Tolstoy "Mizah yüce gönüllüktür" der. Bizim insanlarımız mizahı seviyor. Nasreddin Hoca bütün Türk haklarının ortak kahramanıdır.

Sizce karikatürün uluslararası kültür farklılıklarını birleştirici bir gücü var mıdır?

Karikatürün uluslararası kültür farklılıklarını birleştirici gücü olduğuna inanıyorum. Çünkü karikatür adalet hizmet eder.

Karikatürcünün çizgileriyle, dünya barışına ve tüm dünya haklarının kardeşliğine katkı

sağladığına ya da böyle bir amacı olması gerektiğine inanıyor musunuz?

Karikatür türlü noksanlıklara karşı mücadele ediyor, insanları gülümsetip kalplerini sevinçle dolduruyor ve toplumun sağlam oluşunu temin ediyor.

Uluslararası karikatür yarışmaları hakkında olumlu ya da olumsuz görüşleriniz nelerdir?

Uluslararası karikatür yarışmalarının mevcudiyeti özünde gayet olumlu, çünkü dünya karikatürcülerini birleştirici bir amacı olabiliyor. Fakat bazı uluslararası

karikatür yarışmalarında karikatürcülere itibarsızlık var, katılım koşullarındaki kurallar tartışmalı.

Eğer bir başka karikatürcü gözüyle çizmeniz gerekirse, kendinizi hangi komik yanlarınızla ifade ederiniz?
İnsanların arasında eşitlikçi ve dostluk yanlısı biri olarak çizmek isterdim..

FENAMİZAH hakkında bir kaç cümleyle düşünceleriniz?

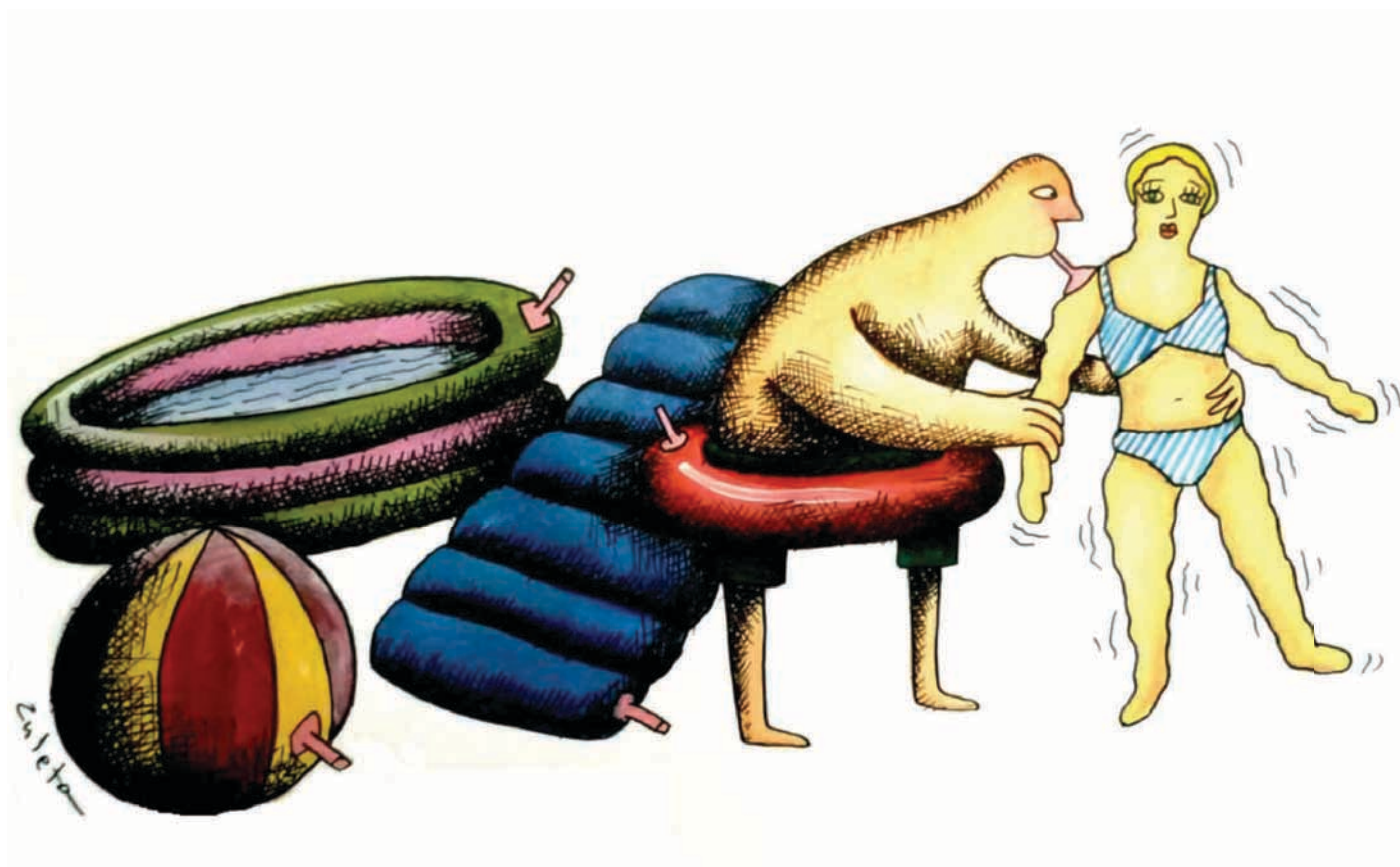
Fenamizah sayesinde karikatürlerimin geniş kitlelere ulaşmasından dolayı çok mutluyum... ■

kimdir?

Özbekistan'ın Fergana kentine bağlı Beshariq ilçesinin Telov köyünde 1958 yılında doğdu. Taşkent Devlet Pedagojik Enstitüsü Grafik Sanat Fakültesi'nden mezun oldu. Halen serbest karikatürcü olarak Taşkent'te yaşıyor. Polonya, "Good Humor Party" üyesi. Bir çok ulusal ve uluslararası yarışmalardan 128 ödülü var. Taşkent'te, Hırvatistan'da ve Sırbistan'da kişisel sergiler açtı. 2008 yılında kendisine Devlet Dostluk Ödülü verildi.

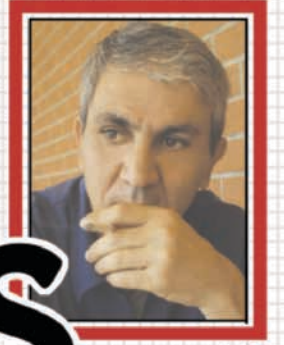

JORDAN POP-ILIEV- Macedonia

RAUL FERNANDO ZULETA - Colombia

What does that mean?

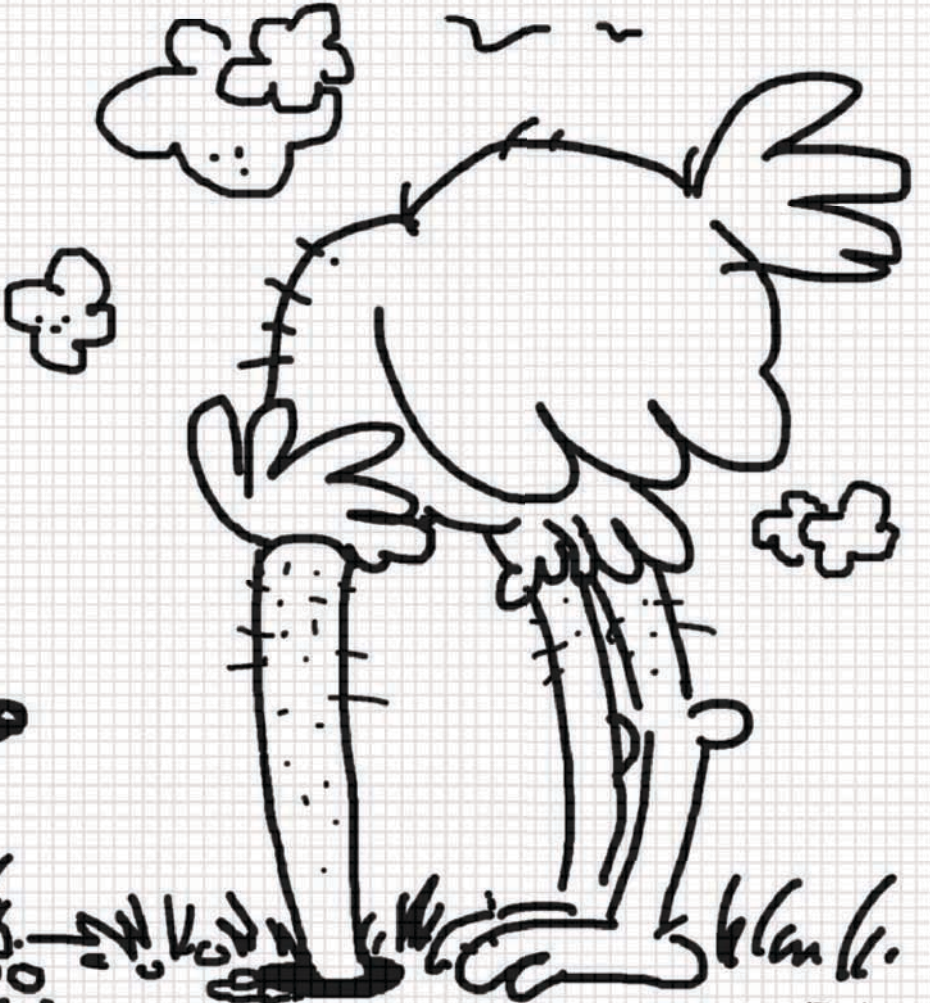
Aziz
Yavuzdoğan

bu..
..neyi çağrıştırıyor

Deneyim
(experience)

Cadı
(witch)

irdelenmek
(the examine)

"MÜNASİP BİR YERDE"YDİ...

Aziz Yavuzdoğan

Türk karikatürünün bir çok önemli çizirlerinin erken dönem karikatürlerinin yayımlandığı "Dolmuş" dönemin önemli mizah dergilerindendi. İlhan Selçuk'un kurucusu olduğu ve 130 sayı çıkan dergi Akbaba'nın tam tersine, daha eleştirel bir mizah anlayışını benimsemişti. Kadrosunda, Turhan Selçuk, Ferruh Doğan, Ali Ulvi Ersoy, Tonguç Yaşar, Oğuz Aral, Eflatun Nuri, Mustafa Eremektar ve Sinan Bıçakçıoğlu gibi karikatürcüleri barındıran Dolmuş, hem çizgilerde farklılaşmanın hem de konularda çeşitlemenin başladığı döneme damga vurmuştur. Bedii Faik ve Rifat Ilgaz gibi isimler de yazılarıyla bu dergide yer almıştır. Rifat Ilgaz'ın "Hababam Sınıfı" adlı ünlü eserinin ilk tohumları da Dolmuş'ta atılmıştır. Fenamizah dergisi, Türk mizah dergiciliğinde önemli yere sahip "Dolmuş"un birinci sayı tıpkı basımını okurlarıyla buluşturuyor...

İlhan Selçuk'un, içinden "Dolmuş" geçen bir yazısı: TIPIŞ TIPIŞ...

Dolmuş mizah dergisinin ilk sayısı 5 Ocak 1956'da çıktı. İmtiyaz sahibi Osman Asaf Kermen, Yazışları Müdürü İlhan Selçuk... 6-7 Eylül olaylarının daha dumanı tüttüğü...

Derginin ilk sayısında Şinasi Nahit Berker yazıyor: "Ulus gazetesi ilk defa kapatılmıştı. Sebep İsmet İnönü'nün 'Çetin İmtihan' başlıklı makalesiydi. Aradan iki gün geçmişti... Büyük odada kapının ağzına yakın oturmuş, yeşil masa üzerinde, neşrine müsaade edilen gazetelere, yarı gıpta, yarı lakaydı ile bakıyordum... Birden İsmet Paşa içeri girdi. Girmesiyle de çıkışması bir oldu: - Tembel tembel ne oturuyorsun?.. Hemen ayağa fırladım, hazır ol vaziyeti aldım, yüksek sesle cevap verdim: - Sayenizde Paşam!..."

Derginin 3'üncü sayısında "Birisinden Mektup" başlığı altında bir yazı yayımlanmıştı, kimin yazdığı açıklanmıyor, imza yok... Mektubun giriş bölümü: "Azizim İlhan, Dolmuş'a başarılar dilerim. 'Dolmuş' sabiden tıka basa dolmuş, doldurulmuş..."

Kim yazmıştı mektubu?..

Aziz Nesin!..

Nereden yazmıştı?..

Hapishaneden..

6-7 Eylül olaylarıyla İstanbul baştan aşağı talan edilip Hristiyan yurttaşların canlarına kastedilmişti; şehir yağmalanınca ilan edilen sıkıyönetimin komutanı, Aziz'le birlikte solcuları (onların değişikle komünistleri) toplayıp içeri atmıştı...

Aziz Nesin içerden Dolmuş'a yazı göndermeye başladı; kuşkusuz adını açıklayamıyorduk.

...

Bir ülkenin en büyük kenti yağmalandığı zaman baştaki hükümet ne yapar?.. Dünya çapında ünlü İstanbul'da Hristiyanlara dönük saldırıyı "komünistler yaptı" diye geçiştirmek isteyen Başbakan kimdi?..

İlhan Selçuk

Adnan Menderes!..

İsmet Paşa'nın makalesi yüzünden Ulus gazetesini kapatıp İstanbul'daki yağma yüzünden Aziz Nesin'i içeri attıran Menderes birazcık sorumluluk üstlenip çekildi mi?..

Yok canım...

Milletvekillerine "Siz isterseniz hilafeti bile getirirsiniz" deyip koltuğunda oturdu.

Oktay Ekşi yeni TCY'nin (Türk Ceza Yasası) yürürlüğe girmesi üzerine (Dünya Basın Konseyleri Birliği Başkanı sıfatıyla) Başbakan Erdoğan'a gönderdiği mektupta demiş ki:

"Merhum Adnan Menderes de sizin gibi ve çevrenizde bulunanlar gibi 'gazetecilerin yalan yazdığından, insanların seveflerine, özel yaşamlarına baksız saldırıda bulunduğu'ndan şikâyetçiydi. Buna çare olarak, o da, aynen şimdi sizin izlediğiniz yolu izledi ve 1956 yılında 6733 sayılı Yasa'yı çıkarttı."

...

Adnan Menderes de Recep Tayyip gibi karikatürlere bozulurdu; 1956'da İstanbul Basın Savcısı Hicabi Dinç Dolmuş'u üst üste toplatmaya başlayınca görüşmeye gittim... Dedim ki:

- Bu böyle gitmez, sürekli toplatacaksanız, söyleyin!.. O zaman dergiyi çıkarmayalım, kapatalım!

Hicabi Dinç babacan adamdı; gözlerime baktı..

- Sen, dedi, akıllı bir gence benziyorsun, söyledikimi anlarsın,

Başbakanın karikatürlerini derginin kapağına koymayın!..

Dostum Oktay Ekşi'nin mektubunu okuyunca aklım geçmişe takıldı, Erdoğan karikatüristlere ilişkin tepkilerinde Menderes'e benziyor.

...

Fransızların ünlü karikatürcüsü Plantu referandumdan bir gün önce Le Monde'da çıkan karikatüründe Başbakan Raffarin'i köpek gibi çizmişti... Aklıma Musa'nın karikatüründeki kedi biçimiyle Recep Tayyip geldi...

Plantu'nun başına bir şey geldi mi?..

Haaa.. bu arada "Yeni TCY" yalaka medyamıza mübarek olsun!..

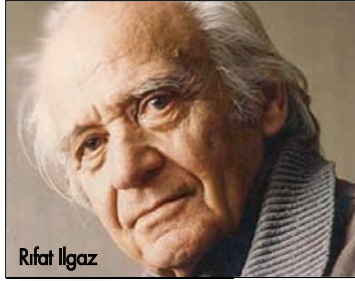
AKP'nin eline böyle bir araç geçti mi, "İlmli İslam Devleti Modeli"ne doğru tipiş tipiş gider.. miyiz?..

(Cumhuriyet Gazetesi, 2004)

HABABAM SINIFI • Rifat Ilgaz'ın ünü kendisini aşan "Hababam Sınıfı," yazarın 1956'da Dolmuş dergisinde yazmaya başladığı öykülerin bir bölümünü birleştirerek, 1957 yılında kitaplaştırdığı eserdir. Rifat Ilgaz, yazılarını o zamanlar "Stepne" takma adıyla yazmaktaydı. Yazarın bu öykülerinin bir kısmı ise 1959'da Turhan Selçuk'un çizimleriyle yayınlanmıştır...

Rifat Ilgaz'ın mizah anlayışı...

"Önce benim anladığım mizah nedir bunu açıklayayım: Bir kez yazınsal tür değildir. Bir başka yazınsal tür ile birlikte vardır. Romanla, öyküyle, şiirle... Olaylara özgün bakış açıdır mizah. O açı nedir, ne olmalıdır? İnsanlara salt anlamsız kahkahalar mı attırarak, yoksa güldürürken bir şeyler de sezdirecek mi? Aynım burada yatıyor. Güldürmeyele düşündürme arasındaki ilişkide. Günümüz mizahında -bazı mizahçı arkadaşları değerlendirme dışında tuttuğumu belirtiyim- amaç çoğu kez hoşça zaman öldürtüp eğlendirmeye doğru eğilimli. Oysa 40'lı yılların mizahının başat niteliği güldürürken düşündürmektir... Toplumun yanlış işleyen yanlarını vurgulama, gerçeklerini gösterme, uyarmaydı. Yani ağızların kulaklara varması değildi istenen, dudaklar kımıldasın yeterdi. Güldürmek, eğlendirmek belki araç oluyordu; ama temelde istenen buydu. O dönemlerin çoğu mizah yapıtlarına bakın, görebilirsiniz bunu. Nitekim, benim

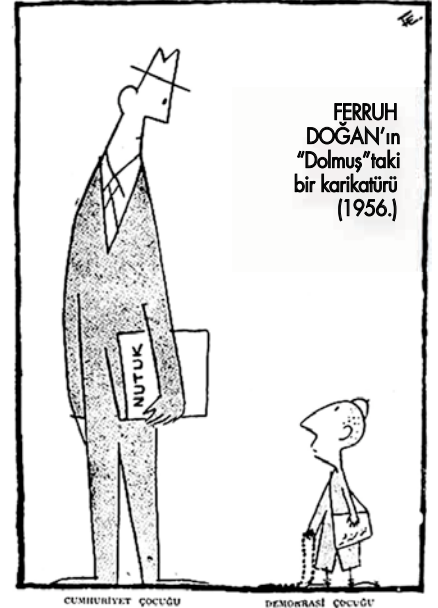
Rifat Ilgaz

Hababam Sınıfı da yanlış işleyen eğitim sistemimizden doğmuştur, onun yergisidir.

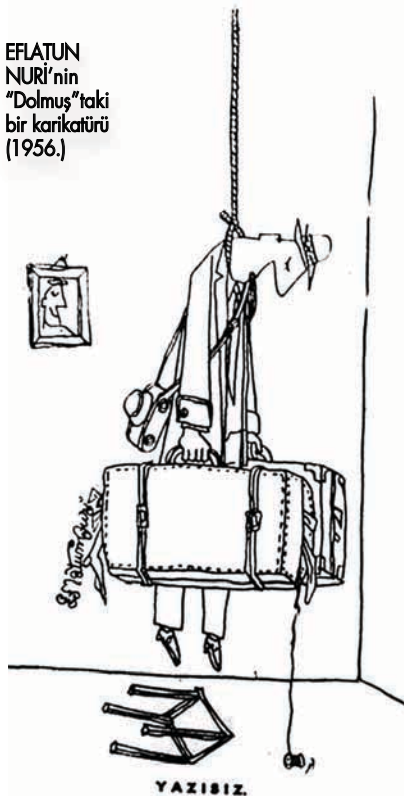
Diyeceğim, tümüyle alırsak bir nitelik ayrımı söz konusu. Hayır, benim amacım tümüyle güldürmek olmamıştır hiç. Tedirgin eden, tedirgin etmeye çalışan bir mizahıdır. Uyuşturup yapıştıran, sakinleştirici bir mizahı değil. İşlediğim olaylar olumsuz olabilir, ya da sıradan ve ilgisiz kişileri konu edebilirim. Ancak, amacım, izleyene olumlunun, yararının, doğru davranışın ve sağlıklı tutumun ne olduğunu göstermektir. Hep bozuk düzenin köküne gitmeye çalıştım. Gözümü toplumdaki hiç ayırmadım. Kulağıma da halktan. Beni saran ve yaşadığım olayların tanıklığı da gözlemlerime katkıda bulundu."

Rifat Ilgaz

FERRUH DOĞAN'ın "Dolmuş"taki bir karikatürü (1956.)

EFLATUN NURİ'nin "Dolmuş"taki bir karikatürü (1956.)

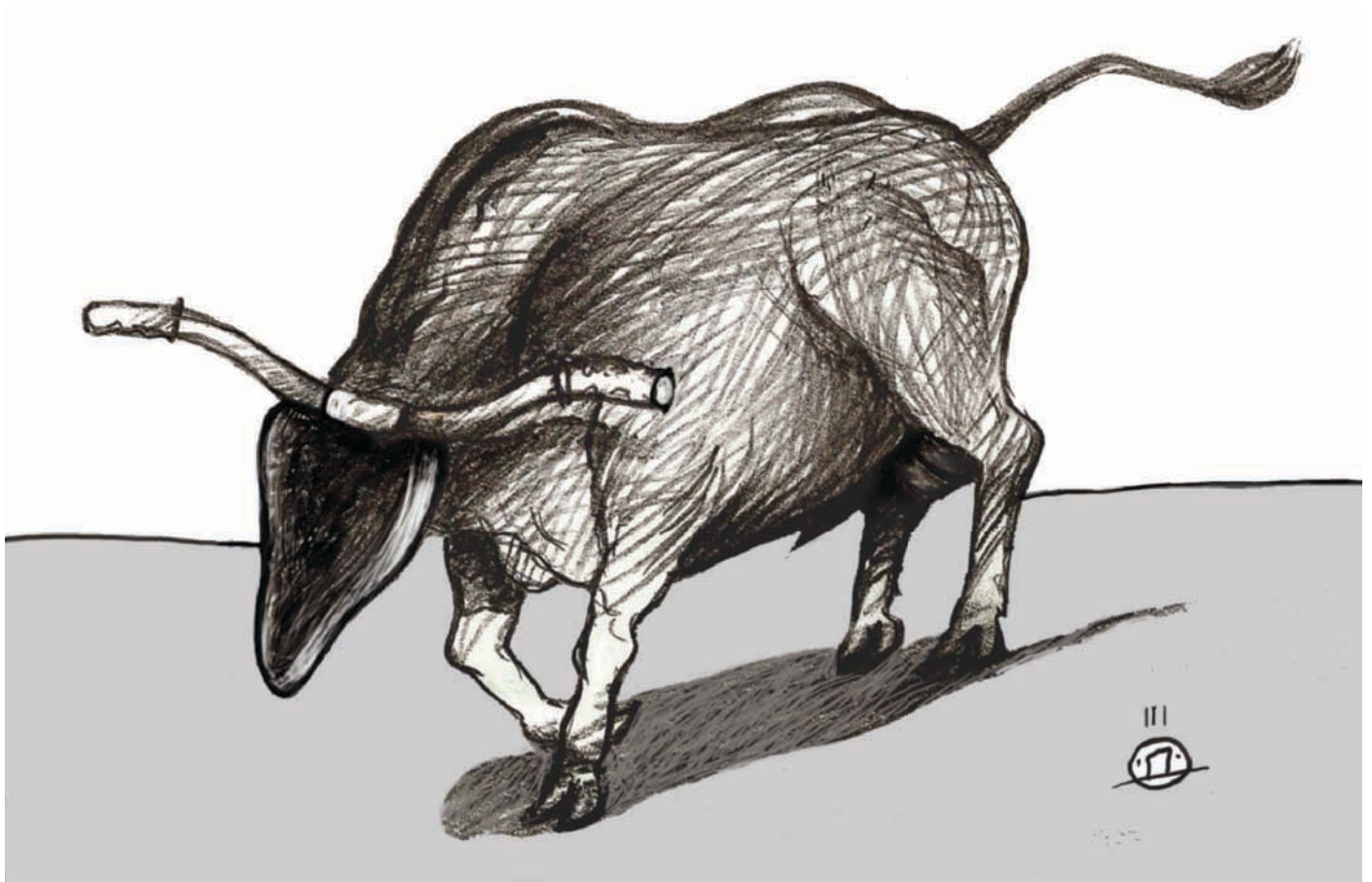
TURHAN SELÇUK'un "Dolmuş"taki bir karikatürü (1956.)

BİR VARMİŞ BİR YOKMUŞ. BİR PADİŞAHIN ÜÇ GÜZEL KIZI VARMİŞ. BU KIZLARI ANTİDEMOKRASİ ADINDA BİR CANAVAR KAÇIRMİŞ....

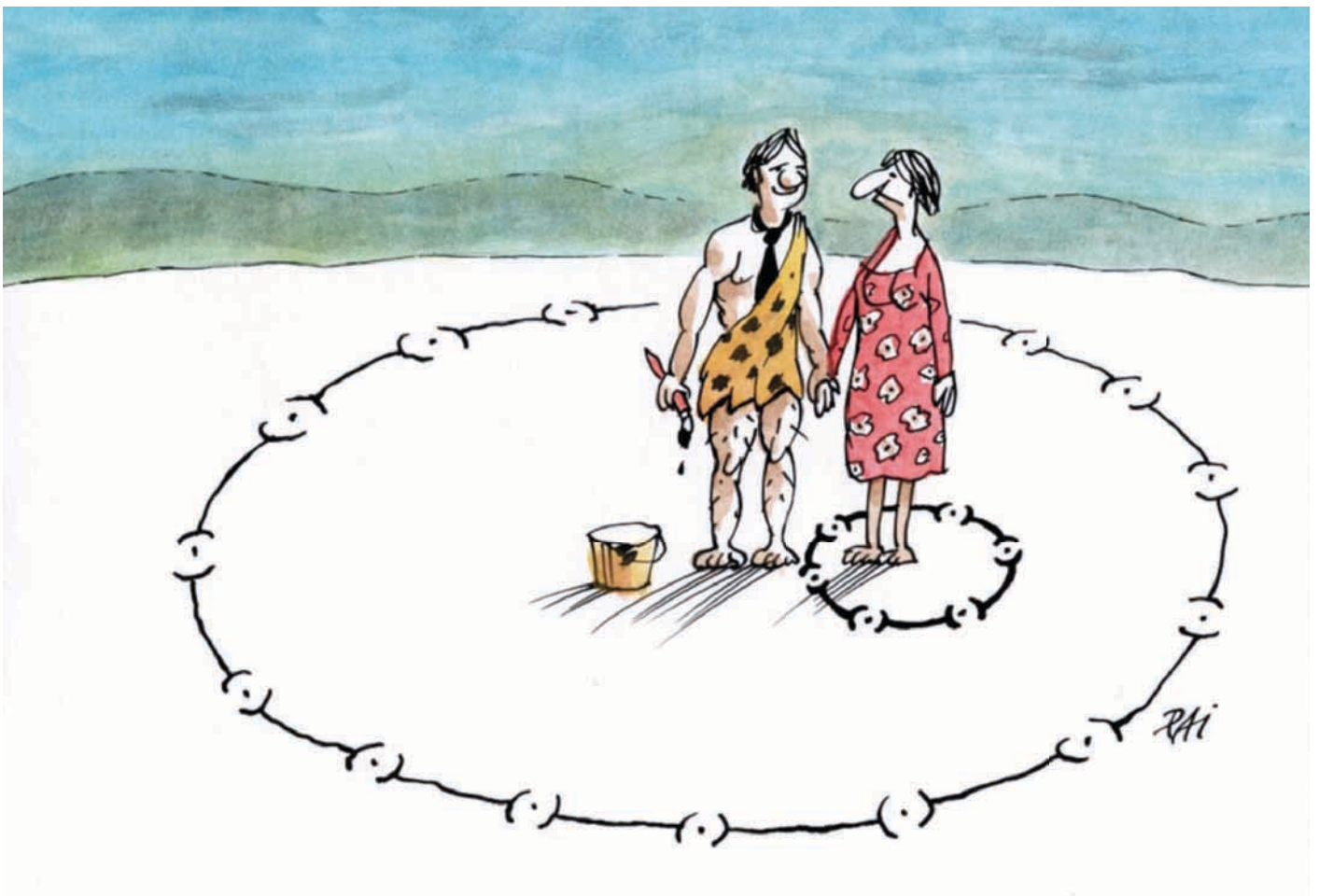

SUAT YALAZ'ın "Dolmuş"taki bir karikatürü (1956.)

«İMTİYAZSIZ SINIFSIZ KAYNAŞMIŞ BİR KÜTLEYİZ»

DARKO DRLJEVIC - Montenegro

JULIAN PENA-PAI - Romania

BIRA DANTAS - Brasil

ARTURO ROSAS - Mexico

ÇEVRE Mİ, O DA NE?

sezer odabaşoğlu

VICTOR CRUDU Moldovan cartoonist

by Aziz Yavuzdoğan

What does a cartoon mean for you? What do you think about cartoon?

Cartoon like any other art form is a means to show the hand-drawn form. You see it a profession, especially who writes for the press. For me it is a hobby that cartoon became passion here unlimited option capability to experiment in any painting technique.

Does your country appreciate your cartoons? Do you feel satisfied with the interest towards your cartoons?

In my country, after the collapse of the Soviet Union, there is a special magazine cartoons. Point hard for me to say whether their value. I have no one sees, but my family and friends. I will draw for international competitions, where the authors do not have any restrictions. I am a cartoonist for the newspaper.

Do you prefer to draw your cartoons in private or do you draw anywhere?

I prefer to paint in solitude. So I can gather. No can draw in public. Creativity-it intimate. Is the result of creativity for all.

Have you experienced any trouble because of your cartoons? What happened?

No problem because of his cartoons, I did not test. I do not draw political cartoons. I fell closer to the absurd caricature. Of a caricature as the product of graphs.

What humoristic similarities and differences are there between your country and other countries?

Humor and satire are universal, in that, I think that the major difference between the countries is almost none. This can be seen in international competitions.

Do you think cartoons help to bond the cultural differences among countries?

Undoubtedly, caricature helps cultural rapprochement between the countries. I saw it when I was in Istanbul at the invitation Mr. Metin Peker and organizers, Molla Nasreddin, in 2010. There I met many cartoonists from Europe and other countries. This is an example of rapprochement of cultures.

Do you think a cartoonist must contribute to world peace with his/her art?

Cartoonists should promote peace through

who is it?

He was born 25. 08. 1958 in Ungheni, Moldova.
Participated in many international cartoons competitions.
Winner of 25 awards.
He work at the Muzeum of History and Ethnography city Ungheni.

kimdir?

Moldovalı karikatürçü Victor Crudu, 1958'de ülkesinin Ungheni şehrinde doğdu.
Bir çok ulusal ve uluslararası karikatür yarışmalarına katıldı.
Yarışmalardan kazandığı 25 ödülü bulunuyor.
Halen Ungheni'de, Tarih ve Etnoğrafya Müzesi'nde çalışıyor...

their drawings. But can they affect my art somehow on the state of the world and the international situation? I think the peace of the world, it is the business of politicians. None cartoonist could not finish his picture anywhere war.

What do you think about the international cartoon contests? Please indicate your reasons.

At international competitions cartoons can compete with their colleagues from other countries and thus to see your level in comparison. On this I think they are very useful and important. However, they are different in degree, for various reasons. Each individual chooses a particular contest. For my self, I chose 7-8 contest where I want to participate. I will not take part in the competition, Turhan Selciuk, where I have not paid compensation for 3 prizes.

If you had to draw yourself from another cartoonist's point of view, what humorous details would you add to the cartoon?

It self is difficult to see from the flawless, I have nothing to add to his portrait. I almost ideal (joke).

Please write your thoughts and comments about FENAMİZAH magazine in few words.

Very good magazine, watch it with pleasure. Sorry, can not read. In my opinion, a little over wall cover.

Karikatür sizce nedir? Kısaca bir tanımlama yapabilir misiniz?

Diğer görsel sanatlarda olduğu gibi karikatür de, form vermek için bir araçtır. Bazıları için profesyonel bir meslektir. Benim için karikatür tutku haline gelen bir hobidir.

Karikatürleriniz yaşadığınız ülkede gereken ilgiyi buluyor mu? Mutlu musunuz?

Benim ülkemde, Sovyetler Birliği'nin çöküşünden sonra, özel karikatür dergileri yayınlanmaya başladı. Onların kalitesi hakkında bir şeyler söylemek benim için

zor. Ancak ben de bir gazete karikatürcüsüyüm ve burada herhangi bir kısıtlama yok.

Karikatür çizerken yalnız kalmayı mı tercih edersiniz?

Yalnızlığı tercih ederim. Bu şekilde kendimi daha rahat hissediyorum. Dışarıda, topluluk içinde çizmedim.

Karikatür çizdiğiniz için başınızın belaya girdiği oldu mu? Böyle bir problem yaşadıysanız lütfen kısaca anlatın.

Bir sorun yaşamadım. Çünkü ben politik şeyler çizmiyorum.

Ülkenizdeki mizah anlayışı ile dünyadaki mizah anlayışı arasında ne gibi evrensel benzerlikler var?

Belirgin farklılıklar olduğunu düşünmüyorum. Mizah evrenseldir.

Sizce karikatürün uluslararası kültür farklılıklarını birleştirici bir gücü var mıdır?

Kuşkusuz ülkeler arasında bir yakınlaşmaya sebep olabilir. 2010 yılında, Karikatürcüler Derneği'nin ve Başkanı Metin Peker'in daveti üzerine "Nasreddin Hoca Yarışması" organizasyonu nedeniyle İstanbul'a geldim. Bu bir örnektir mesela...

Karikatürünün çizgileriyle, dünya barışına ve tüm dünya haklarının kardeşliğine katkı sağladığına ya da böyle bir amacı olması gerektiğine inanıyor musunuz?

Karikatürcüler barış için çizmelidirler elbette. Ancak devletlerin bu konudaki niyetlerini ne kadar etkiyebilirler? Dünya barışı, yine de siyasetçilerin işidir diye düşünüyorum. Karikatürcüler de bu konuyu çize çize bitiremediler...

Uluslararası karikatür yarışmaları hakkında olumlu ya da olumsuz görüşleriniz nelerdir?

Uluslararası yarışmalarda, karikatürcüler hem rekabet içinde oluyorlar hem de diğer meslektaşlarının işlerini görebek karşılaştırma olanağı bulabiliyorlar. Bu anlamda da yararlı bence. Herkes kendine göre bir yarışma seçebilir. Ben 7-8 yarışmaya katılıyorum. Bazı yarışmalara bundan sonra katılmayacağım. Çünkü kazandığım bazı para ödülleri verilmedi.

Eğer bir başka karikatürcü gözüyle çizmeniz gerekirse, kendinizi hangi komik yanlarınızla ifade ederdingiz?

Ben kusursuz biri olduğum için, kendimin komik yanı olduğunu düşünmüyorum. (Şaka!)

FENAMİZAH hakkında bir kaç cümleyle düşünceleriniz?

Çok iyi bir dergi. Keyifle izlenebilir. Fakat ben bilgisayarımda online okumakta zorluk çekiyorum. Sanki biraz küçük kalıyor gibi. ■

N E X T :

Damir Novak
Croatian Cartoonist

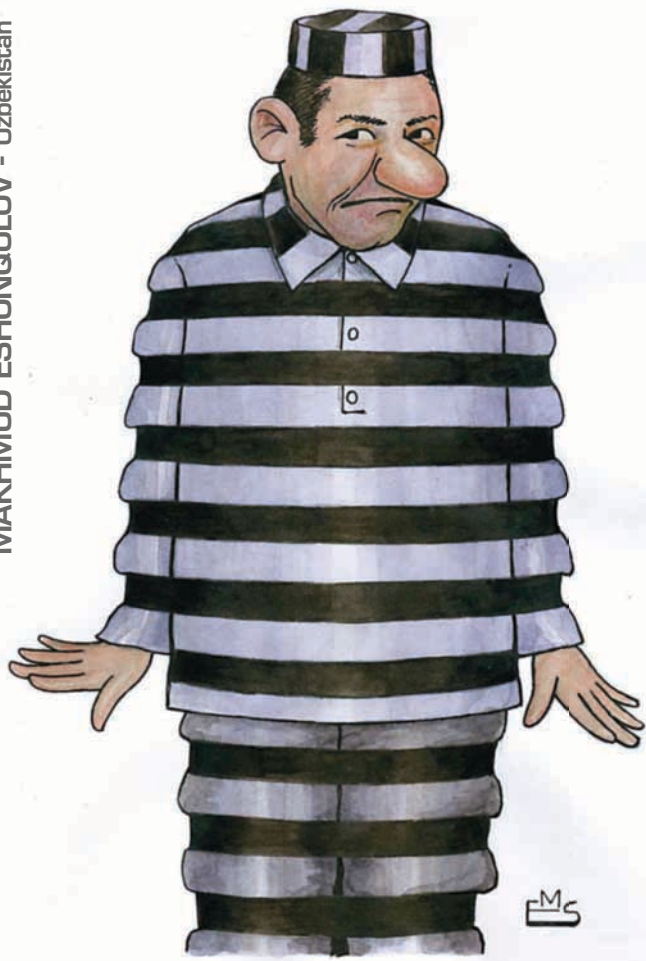
Arsen Gevorgyan
Armenian Cartoonist

EVZEN DAVID - Czech Republic

MAKHMUD ESHONQULOV - Uzbekistan

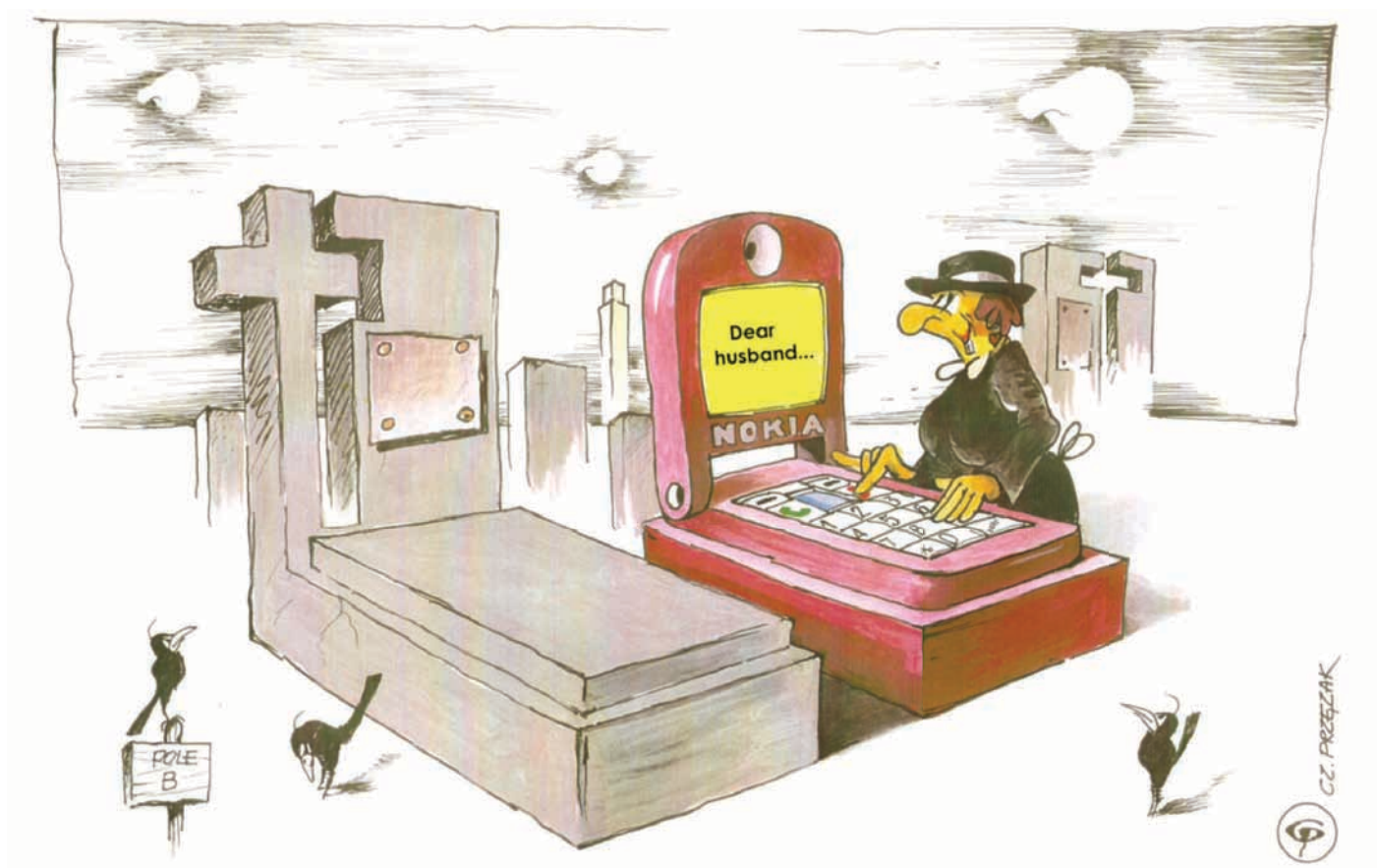

EMRAH ARIKAN - Turkey

MILAN ALASEVIC - Slovenia

CZESŁAW PRZEMIAK - Poland

MARILENA NARDI Italian cartoonist

by Francisco Punal Suarez

La Cartoonists Association della Turchia, insieme alla Direzione di biblioteche e musei, ha inaugurato nel Municipio metropolitano del fumetto e umorismo di Istanbul, la mostra internazionale Le donne disegnano le donne che coinvolge 52 artiste provenienti da 18 paesi. Oltre a Istanbul, la mostra si terrà anche in altre città turche, come Izmir, Eskisehir, Trabzon e Zonguldak. Tra le donne vignettiste coinvolte in questo evento c'è l'italiana Marilena Nardi, un'artista eccezionale, insegnante d'arte e con una lunga carriera. Marilena ha risposto alle nostre domande.

Marilena Nardi

FOTOGRAF: FRANCISCO PUNAL SUAREZ

Perché ti piace disegnare?

Mi piace disegnare per molti motivi. Principalmente, perché mi rende felice. Poi, perché è il mio lavoro e mi dà da vivere. E non ultimo, perché posso esprimere la mia opinione e scegliere come esprimerla. Uso tratti e colori lievi, se l'argomento lo consente; segno aspro e colori acidi quando è necessaria un'espressione più dura.

Mi piace perché il disegno è un formidabile strumento di comprensione e comunicazione e, grazie alle nuove tecnologie, non conosce confini.

Quando sei diventata una vignettista?

Ho cominciato per gioco, intorno ai 16 anni. Ho inviato i miei disegni a vari concorsi di grafica umoristica e ho visto che venivano inseriti nelle esposizioni e nei cataloghi. Più tardi sono arrivati alcuni premi e questo mi ha dato coraggio. Così ho provato a trasformare questa passione in lavoro. Per alcuni mesi ho collaborato all'inserto satirico di un settimanale della mia città. Nel frattempo mi ero iscritta al corso di scultura dell'Accademia di belle arti e questo mi ha obbligato a posticipare il mio proposito.

Nel 1997 ho ripreso la collaborazione con i giornali; questa volta però si trattava di periodici a tiratura nazionale.

Perché denunci gli abusi sulle donne nei tuoi disegni?

Perché un'immagine può spiegare in pochi attimi quello che le parole raccontano altrettanto bene, ma in molto più tempo. Il disegno può essere visto, per errore, per un breve momento, anche da chi non è interessato alla condizione femminile e può far riflettere (mi auguro) soprattutto i giovani uomini. Una buona

"Uluslararası Kadın Karikatürcüler Sergisi" katılımcılarından biri olan İtalyan kadın çizer.. **MARİLENA NARDİ**

Dergimizdeki yazılarından tanıdığınız Küba asıllı gazeteci Francisco Punal Suarez'in, Londra'dan İspanyolca yayın yapan Siglio21 dergisi için, geçtiğimiz ay Karikatürcüler Derneği'nin Türkiye'de 5 ayrı şehirde gerçekleştirdiği "Uluslararası Kadın Karikatürcüler Sergisi"ne katılımı nedeniyle, İtalyan kadın karikatürcüyle yaptığı söyleşiyi sizlerle paylaşıyoruz.

immagine può contribuire a creare una coscienza diversa.

Io cerco di raccontare, con i disegni, quanto possa essere difficile la condizione della donna. Le donne non hanno avuto parola per molto tempo, e sono state private oltre che della libertà di espressione anche dei diritti più elementari.

Anche oggi, ci sono molti paesi in cui la parità di genere sembra acquisita mentre, a guardare bene, permangono troppe ingiustizie.

E ancor più grave, ci sono paesi in cui le donne contano meno di un oggetto e le violenze, i soprusi e le uccisioni sono all'ordine del giorno.

Disegno le difficoltà delle donne, sperando che i miei cartoon giovino alla causa femminile.

Cosa ne pensi di Berlusconi e del suo rapporto con le donne?

Non ho alcuna simpatia per Berlusconi. Penso sia molto più che un cattivo politico. Penso sia come le sigarette... nocivo!

Gli riconosco due doti: l'intelligenza e la determinazione. Doti spesso sottovalutate che, insieme al suo potere economico e mediatico, gli hanno permesso di stare al governo per quasi vent'anni. Per tutto il resto, sono lontana anni-luce dal suo modo pensare e di concepire la politica. Riguardo al suo modo di considerare le donne, sono nauseata dall'uso che ne fa. Ne usa il corpo, per le sue "cene eleganti", ne usa il cervello (delle fedelissime) in politica e, infine, ne dà un'immagine riduttiva e distorta (la donna giovane, bella, un po' sciocca e disponibile). Immagine che svilisce il genere femminile.

E' un uomo di potere, ancora molto ammirato e seguito. Molti l'hanno imitato e molte giovani donne si sono convinte che lo studio, il lavoro, la conquistata libertà di pensiero e di

italyanka gerçekleştirilen söyleşide sanatçı, 16 yıldır çizgiyle içli-dışlı olduğunu, çeşitli yarışmalara katıldığını, çeşitli gazete ve dergilerde çizdiğini anlatıyor. "Neden çiziyorsunuz?" sorusunu bir çok nedeni olduğunu söyleyerek, "Bu benim hayatım ve beni mutlu ediyor." diye yanıtıyor. Çoğunlukla kadın erkek ilişkilerini yansıtan, kendi deyimiyle; erkek egemen dünyanın, kadınların istismarını çizen Nardi, bu konuda gelecek kuşaklar için farklı bir bilinç oluşturmak istediğini ve bu umudu taşıdığını belirtiyor.

Bir soru karşısında Berlusconi hakkındaki düşüncelerini ise onu çok sevimsiz bulduğunu belirterek şöyle açıklıyor. "Berlusconi'nin kötü bir politikacı olmasının yanı sıra, bir sigara kadar zararlı olduğunu düşünüyorum. Ekonomik gücüyle yıllarca politikanın içinde kalan, iktidarda bulunan bu adam, kadınlara bakışıyla da bende tamamen tiksinti uyandırıyor."

Marilena Nardi, Venedik Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretim görevlisi. Çizgilerinde grafik mizah, politik hiciv var. Corriere della Sera, Diario, Gente Para, Borsa & Finanza, Avvenimenti ve Salute Naturale gibi gazete ve dergilerde çalışmaları yayımlandı. Uluslararası tanınan bir sanatçı olan Nardi aynı zamanda dergi tasarımları yapıyor.

Marilena Nardi, "İtalya'da bir kadın karikatürcü olmak kolay mı?" sorusuna ise, ülkesindeki durumun dünyanın diğer ülkelerden pek farkı olmadığına işaret ederek, "İtalya'da da erkek sanatçı ağırlığı var. Ama kadın sanatçıların sayısı da artıyor. Bu zihniyeti değiştirmek için daha epey yol katedilmesi gerektiğini düşünüyorum."

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmenlik yapan sanatçı, öğrencilerine öncelikle, sanatsal tasarımlarında mizahın önemini ve toplumda yaratacağı etkiyi anlattığını söylüyor. (çeviri: aziz yavuzdoğan)

espressione siano valori inutili. Anni di "politica personale" unita a insulsi programmi televisivi hanno piegato l'Italia e modellato malamente le coscienze degli Italiani. Non di tutti, per fortuna!

E' facile essere una vignettista donna in Italia?

In Italia, come in altri paesi e per lungo tempo, le attività creative erano appannaggio maschile. Specialmente quelle che combinavano l'arte con il pensiero critico, come la satira. Così, anche in Italia c'è una predominanza di disegnatori maschi, ma le donne

• continued next page.. ➔

disegnatrici sono in numero crescente e sono talentuose.

La mia impressione è che essere una vignettista-donna renda tutto un po' più complicato.

Io ho avuto fortuna. Ho incontrato alcuni redattori molto "illuminati." Non mi conoscevano, non avevano mai letto il mio c.v. ma hanno apprezzato i miei disegni e li hanno pubblicati. Dopo le prime pubblicazioni, lavorare è diventato più semplice.

Però, devo confessare che all'inizio, quando cercavo lavoro, poiché firmavo sia le lettere di presentazione sia i disegni con il solo cognome, in una redazione avevano creduto che fossi un uomo... si sono giustificati dicendo che il mio segno era molto ... "maschile"! Mentre ora capita, a volte, il problema opposto: di essere invitata a un evento principalmente perché sono una donna-vignettista, e non per i miei disegni...

Credo che ci sia ancora molta strada da fare per cambiare la mentalità comune

Dove pubblichi i tuoi disegni?

Attualmente, collaboro con Il Fatto quotidiano, con il settimanale satirico Il Ruido, con il bimestrale Barricate!, con l'Antitempo, l'internazionale Fire. Qualche disegno per Il nuovo Male, mentre sul web per MicroMega online, per l'Asino, ANPI.it e vari altri blog di informazione.* In passato ho lavorato per Corriere della Sera, Diario, Gente Money, Borsa & Finanza, Avvenimenti, Salute Naturale, Monthly, etc.

Perché sono importanti l'umorismo e la satira nella società?

Come dicevo sopra, il disegno rende subito evidente un'idea. E' uno strumento forte di comprensione e di denuncia. Sia il disegno umoristico che la satira sono come una lente attraverso cui guardare e

capire meglio la società e la politica.

A volte la lente ingrandisce e rende più chiaro, altre volte deforma rendendo le caratteristiche più evidenti.

In ogni caso, umorismo e satira svelano la realtà e ne forniscono un'interpretazione acuta. Infine offrono un sorriso e, a volte, la speranza di un cambiamento.

Attualmente, sei un'insegnante?

Sì, lo sono da oltre vent'anni. Mi sono occupata per molto tempo principalmente di due materie: "anatomia artistica" (nella quale insegnavo a disegnare la figura umana e la sua costruzione anatomica) e "illustrazione" (che ora è diventata prevalente) nella quale insegno ai miei studenti a disegnare storie e personaggi in modo personale.

Francisco Punal Suarez è un giornalista, di origine cubana, che ora vive in Galizia, esperto di cinema e di tutto ciò che attiene all'arte grafica, giudice per WORLD PRESS CARTOON SINTRA 2013, scrive per il periodico di Boston in lingua spagnola. ■

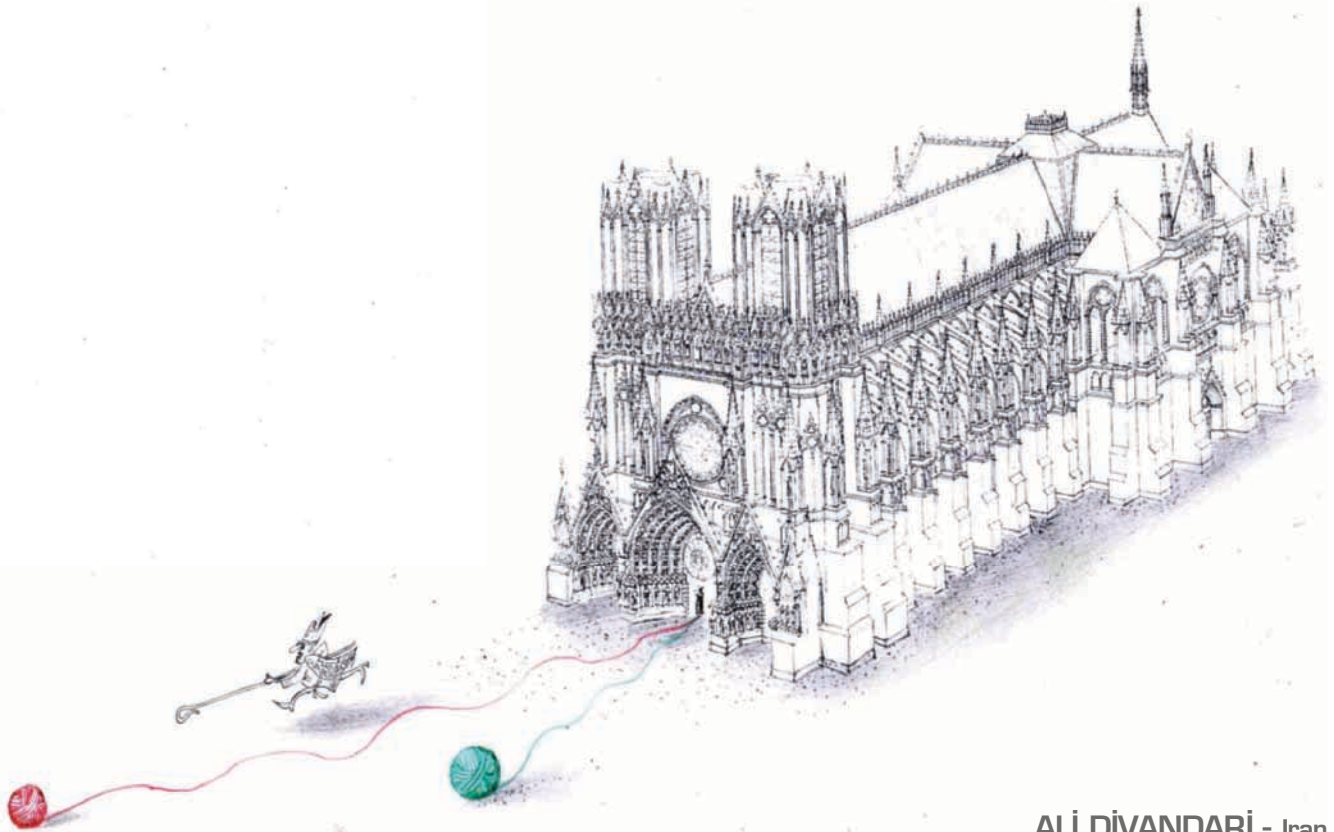
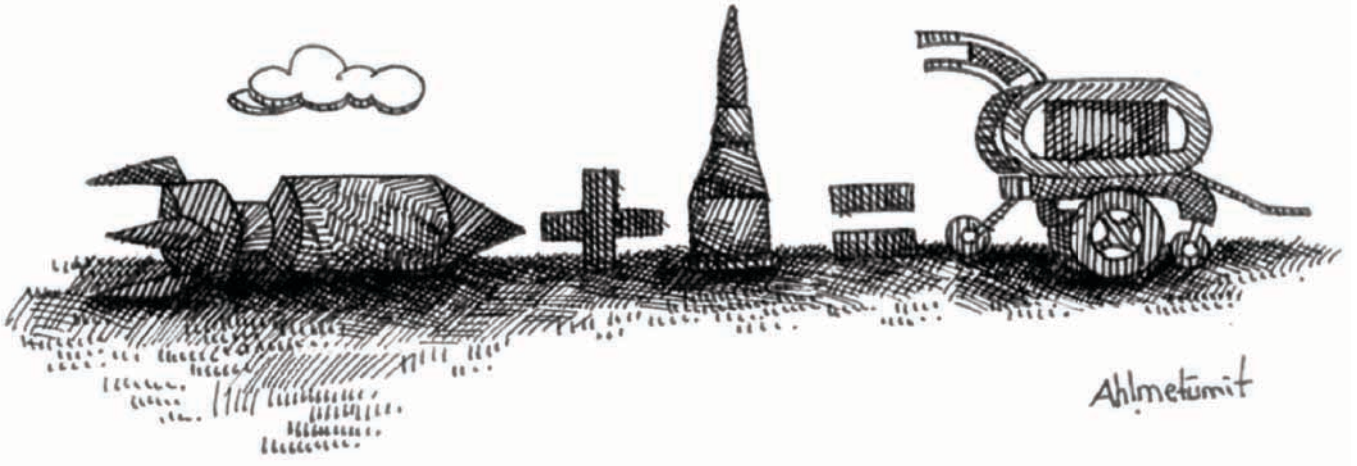

ANATOLIY STANKULOV - Bulgaria

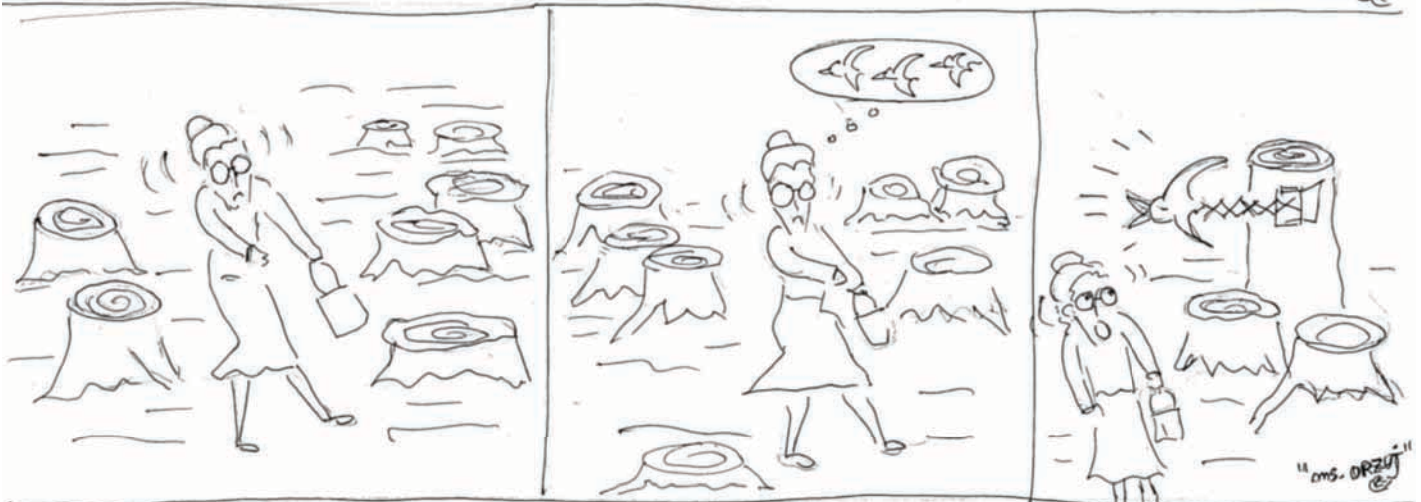
OLEKSY KUSTOVSKY - Ukraine

ALI DİVANDARI - Iran

"ECOLÓGICAS"

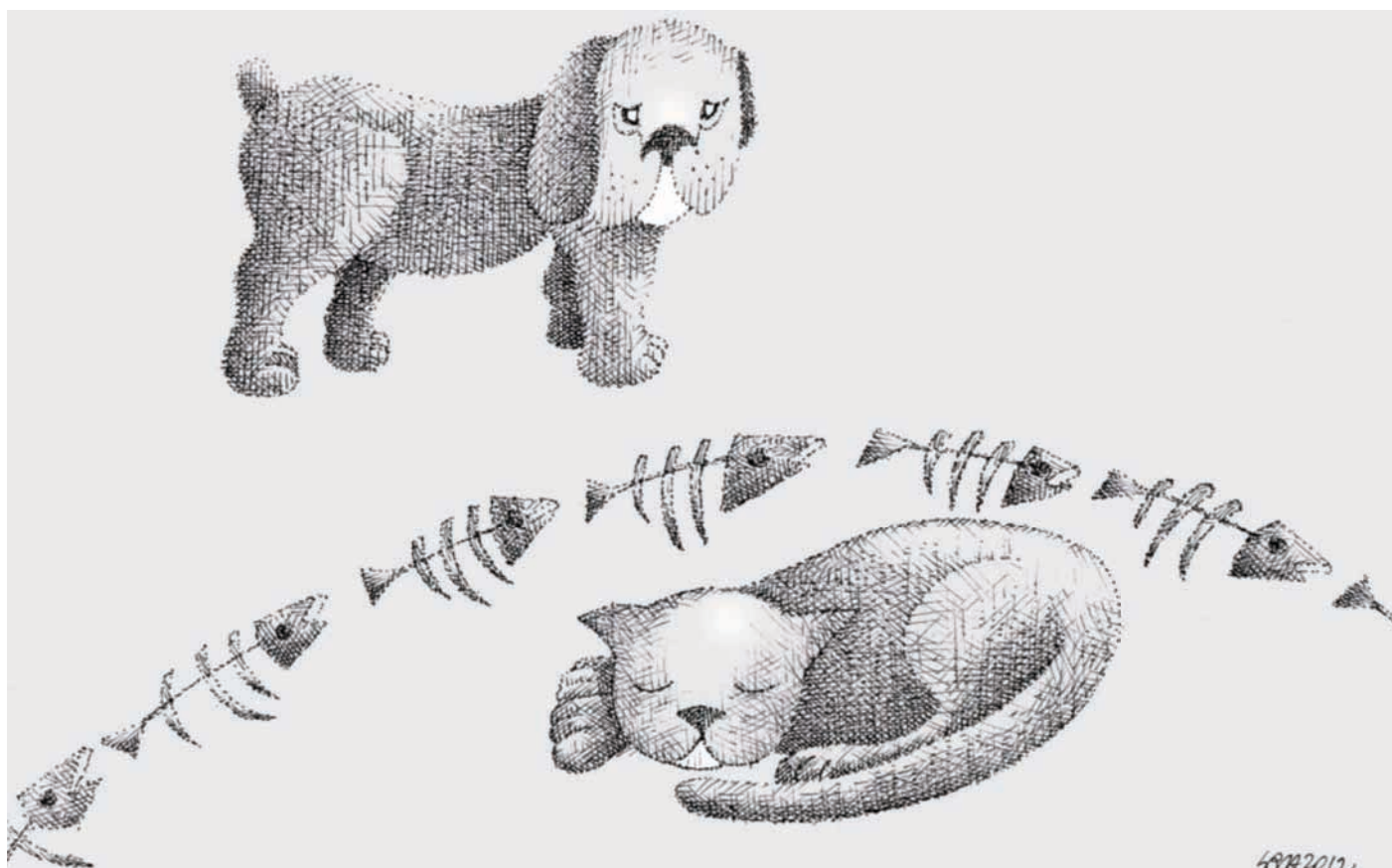
"ms. ORZUJ"

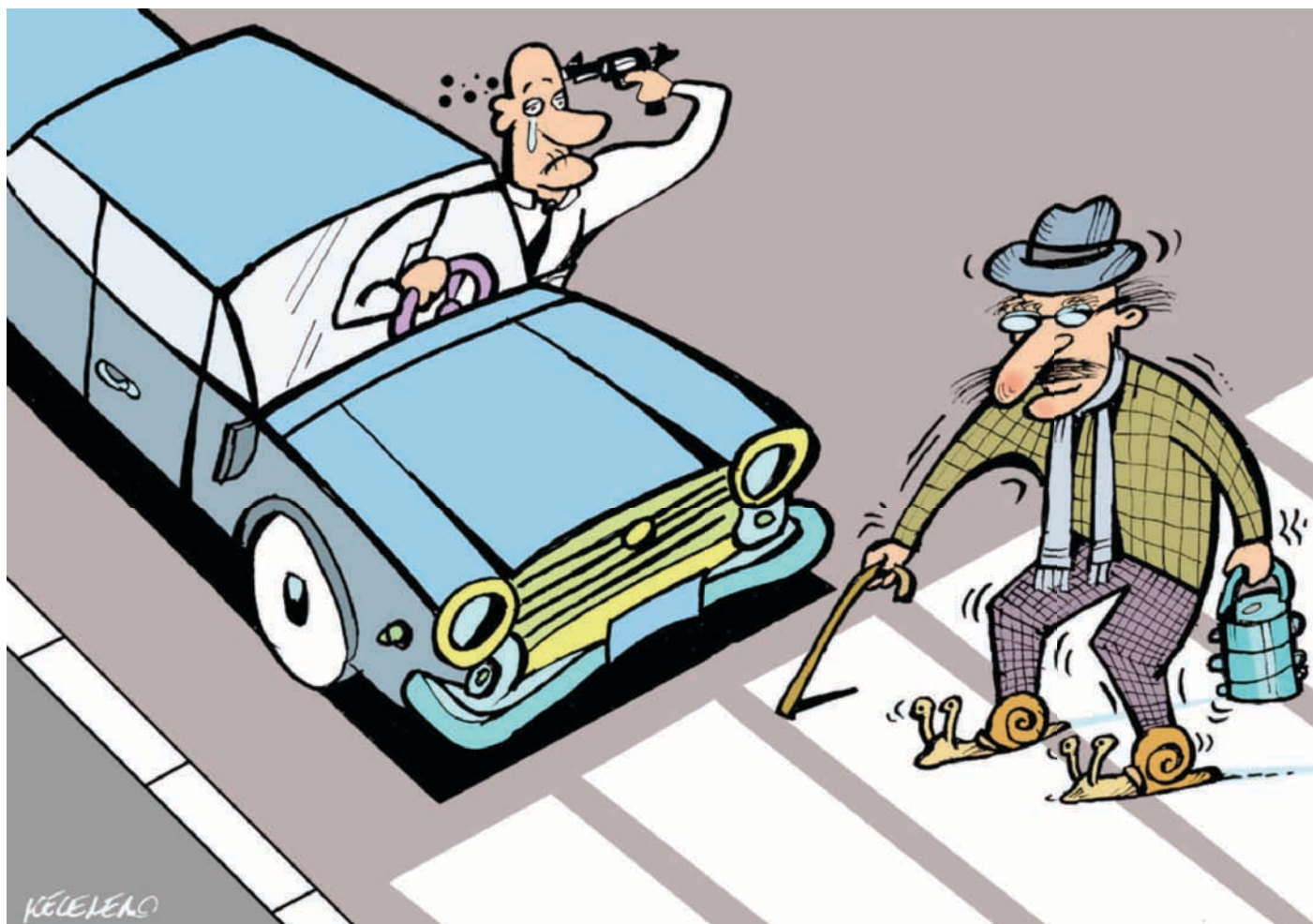
RAQUEL ORZUJ - Uruguay

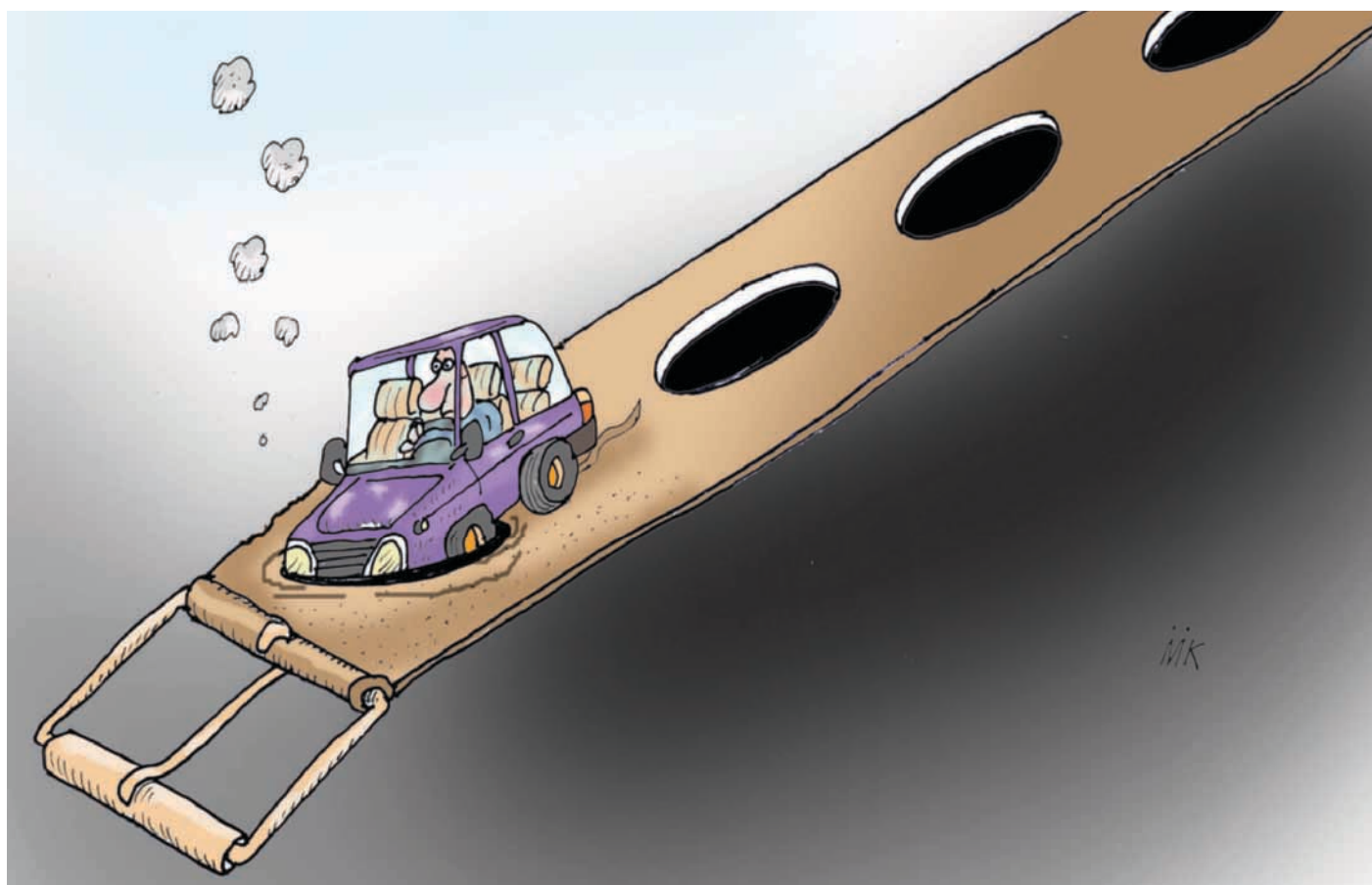
RAUL DE LA NUEZ - USA

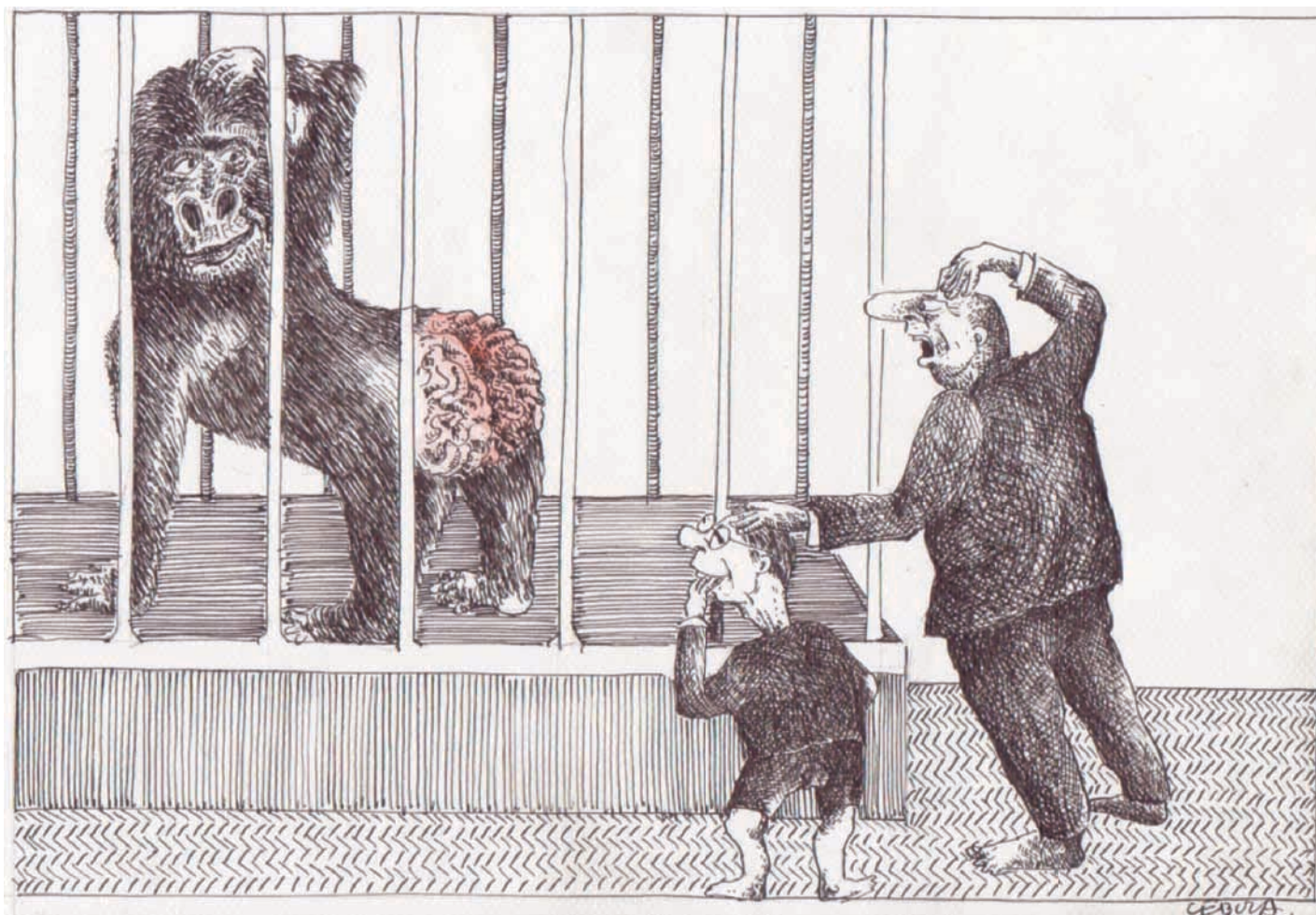
JIRI SRNA - Czech Republic

ISTVAN KELEMEN - Hungary

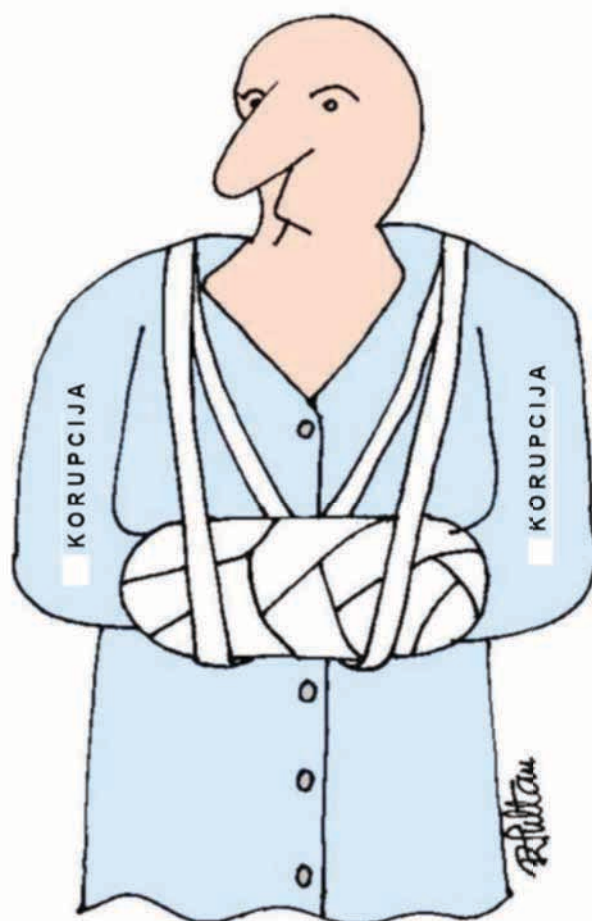
MILENKO KOSANOVIC - Serbia

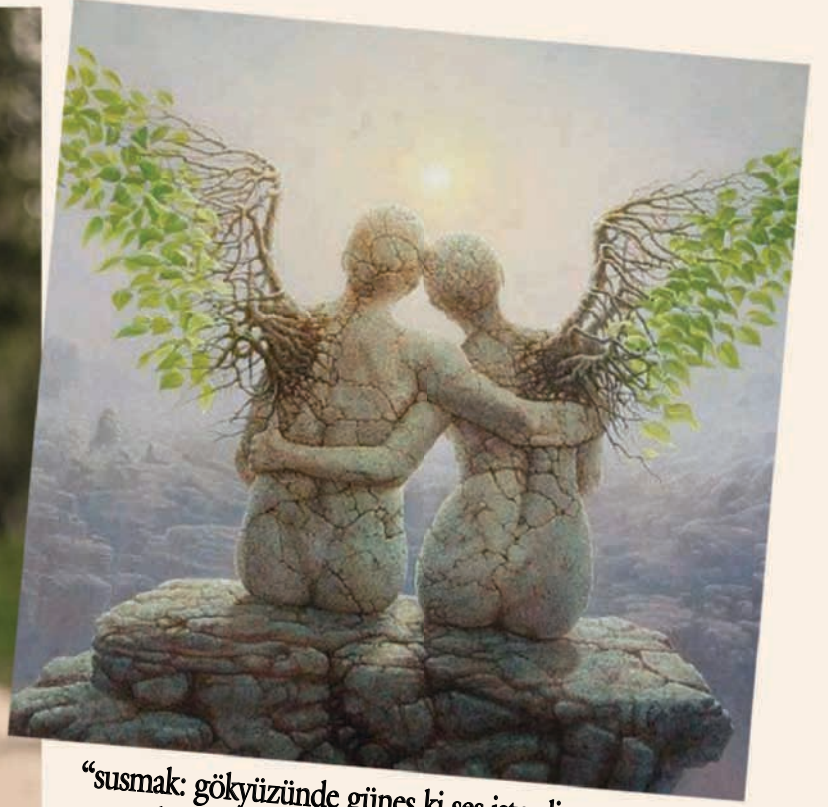
HENRYK CEBULA - Czech Republic

ISMAIL KERA - Czech Republic

RESAD SULTANOVIC - Bosnia-Herzegovina

“susmak: gökyüzünde güneş ki ses isterdi, sustu sonra sonsuzluğu bir çift kanat sözcüklerin içinde”

“ne güzeldir
bir çocuğun
dilek tutması,
içinin bir o kadar
umutla dolması.
üflerken
umut çiçeğini,
kendine sonsuz
inanmasından...”

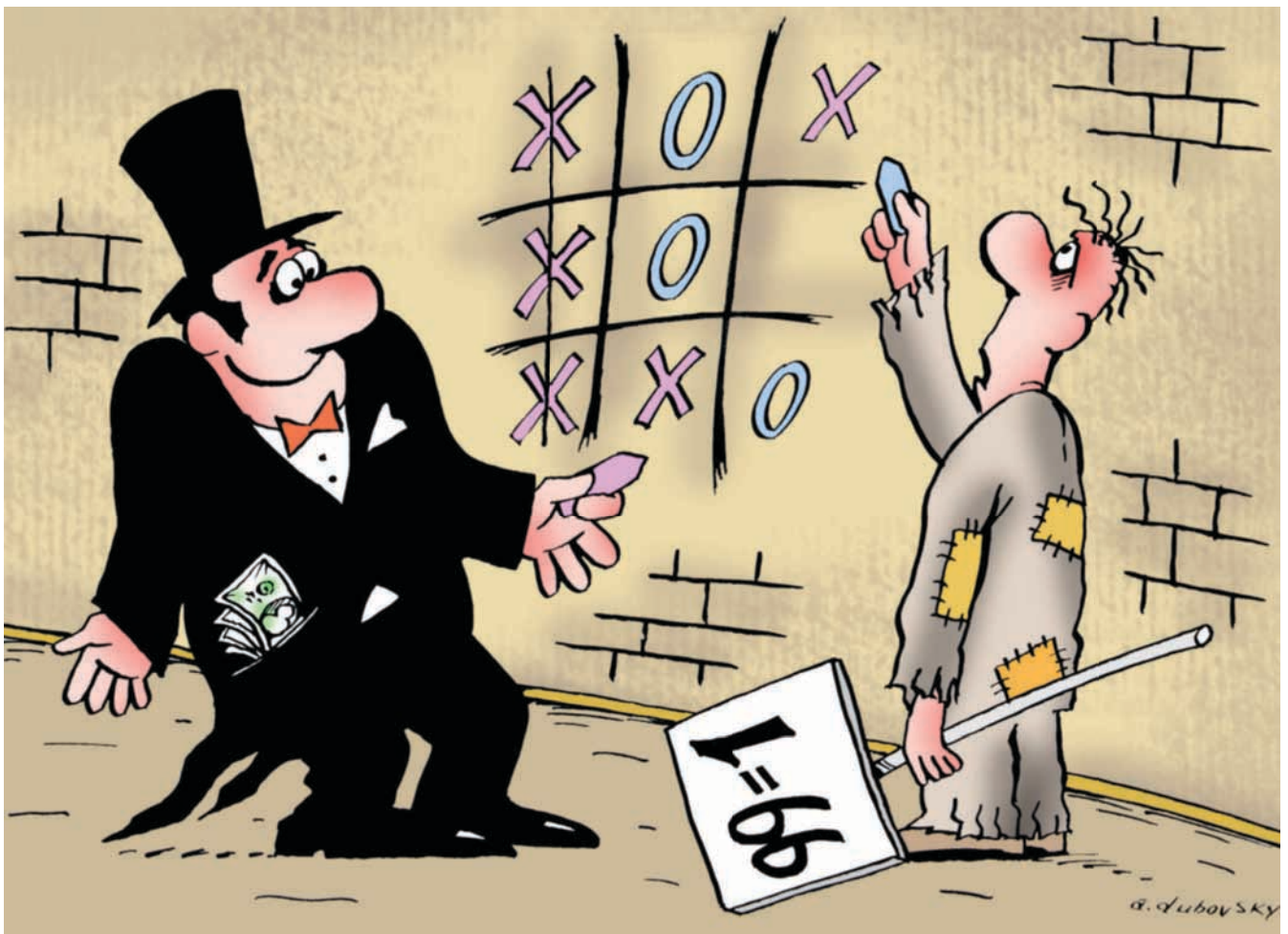

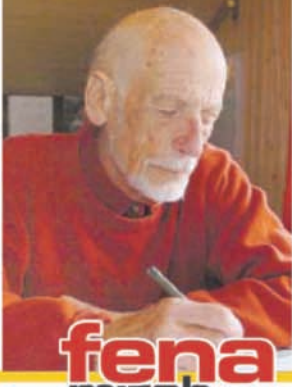
“yağmurda
şemsiyeni
aç da gör;
seni,
kocaman
sevenleri...”

NIVALDO PEREIRA DE SOUZA - Brasil

ALEXANDER DUBOVSKY - Ukrain

Aleksandar Klas (Serbia)

1928 Üsküp doğumlu sanatçı erken yaşlardan itibaren Belgrad'da yaşamaya başladı. 1950 yılından bu yana 30.000'den fazla karikatürü yayınlandı, 60'tan fazla kişisel karikatür sergisi açtı. Ulusal ve uluslararası karikatür yarışmalarından 120'den fazla ödül kazandı. Klas, 2002 yılında hayata gözlerini yumdu...

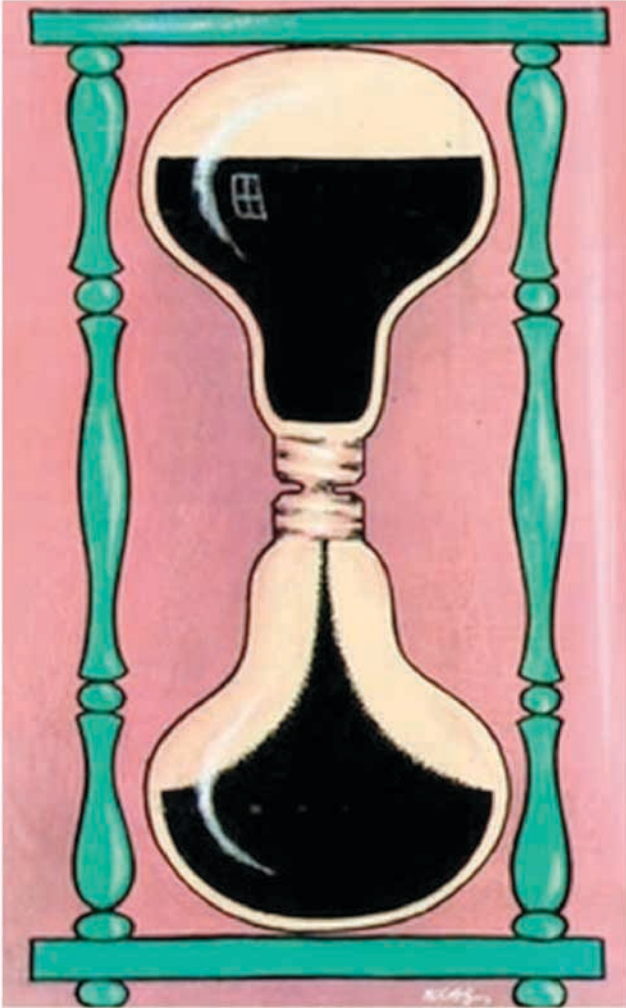
Born in 1928. in Skopje, from an early age he lived in Belgrade. Since 1950. he published more than 30,000 cartoons in national and international magazines and exhibited in over 60 solo exhibitions. He won more than 120 awards in national and international competitions, more than any other Serbian cartoonist. He was engaged in painting, illustration and book. He died in 2002.

fena
mizah

international humor magazine 2013

dünyadan
eski
ustalar..

old master
cartoonists
from around the world

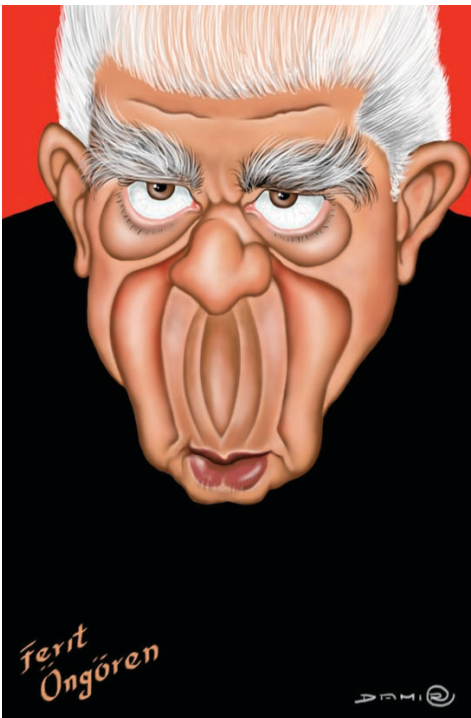
PORTRAITS

PORTRELER

Jack Nicholson

OZAN SOYDAN - Turkey

Ferit Öngören
(Turkish master cartoonist)

DAMIR NOVAK - Croatia

ANDREA PECCHIA - Italy

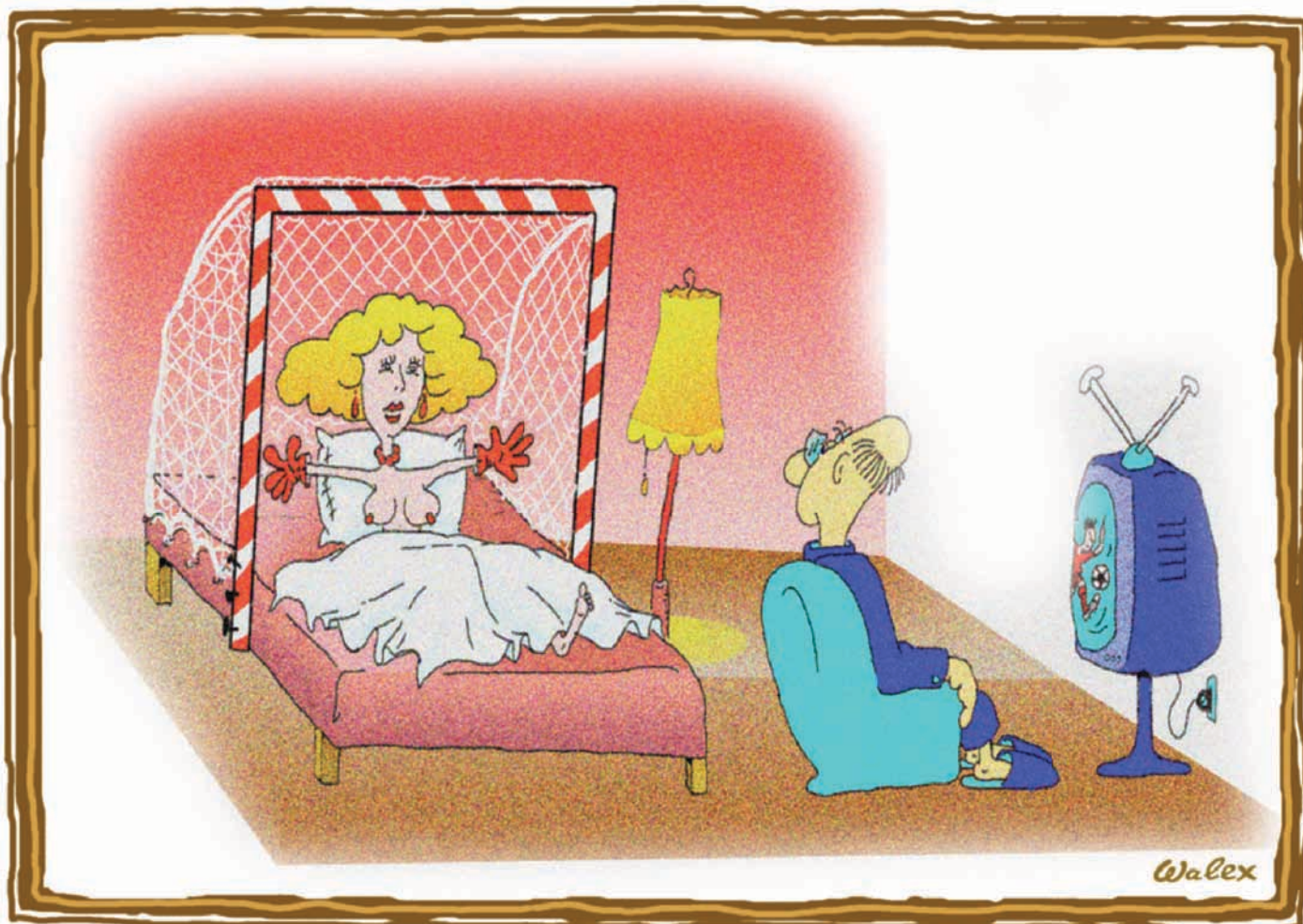
CEM KOÇ - Turkey

TURAL HASANLI - Azerbaijan

HASAN EFE - Turkey

VALERY ALEXANDROV - Bulgaria

ŞAKA GİBİ

garip ama gerçek olaylar...

Hastenelik buzdolabı...

• Rizeli Yılmaz, tutması için kardeşi Turan'a çatıdan buzdolabı attı.

İzmir'in Çiğli ilçesinde "*Karadeniz fıkralarım*" aratmayan bir olay yaşandı. Rizeli iki kardeş iki katlı evlerinin çatısında bulunan hurda eşyaları satmak istedi. Çatıya çıkan Yılmaz Başak (37), eşyaları yukardan atarken kardeşi de "*satılacak hurdalar yıpranmasın*" diye, aşağıda tutmaya başladı.

Hafif eşyalardan sonra sıra buzdolabına geldi. Ağabey buzdolabını da diğerleri gibi çatıdan attı. Tutmaya çalışan Turan Başak (25), 70-80 kilo ağırlığındaki buzdolabının altında ezilerek hastaneye kaldırıldı. Başak'ın hayati tehlikede olduğu belirtildi. (2006)

LYNCH

MARK LYNCH - Australia

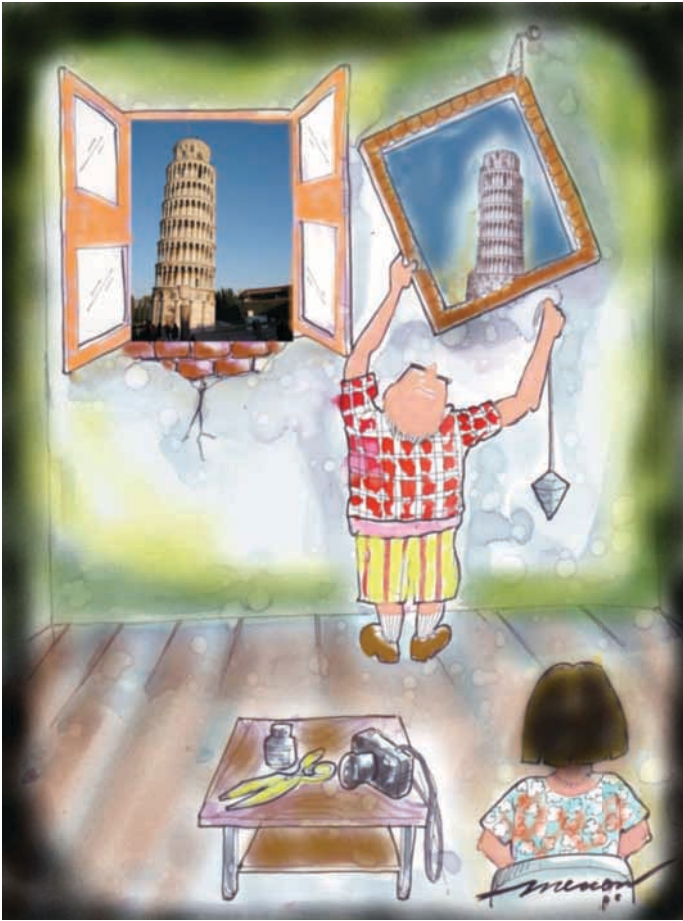
LUIS EDUARDO LEON - Colombia

ARAMIZDAN AYRILANLAR...

Nisan ayında yitirdiğimiz Türk karikatürünün ve mizahının ustalarından Altan Erbulak, Eflatun Nuri Erkoç ve Ruhi Görüney'i sevgi ve saygıyla anıyoruz...

TVG MENNON - India

CHAKIB ALAMI - Morocco

HOMURGA

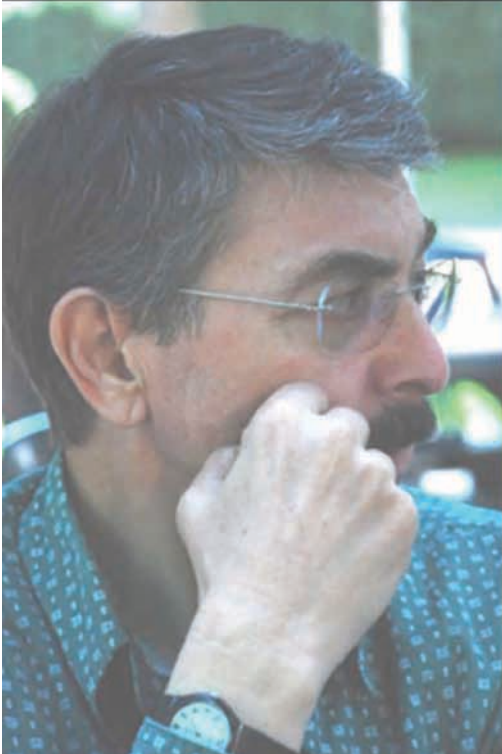
karikatür kulübü / cartoon club

biz, homurgasızlaştıramadıklarınızdanız..
..ve şimdilik sadece buradayız!

facebook.

<https://www.facebook.com/groups/homurga/>

Hasan Efe'nin Yeni Kitabı "KARİKATÜRÜ DÜŞÜNDÜREN İNSAN"

"GÖRSEL
METİN OLARAK
KARİKATÜRÜN
ANLAM YAPISI
YAZINSAL
TÜRLER VE
EĞİTİM İLE
İLİŞKİSİ"

Yayınları'ndan
ÇIKTI!

HASAN EFE
KARİKATÜRÜ DÜŞÜNDÜREN İNSAN

fena
duvar

- Seni Seviyorum.
- Ben de Senin!..

Aklım olsaydı
sen olmazdın...

"Yalan dünya
her şey bomboş
harcı sarhoş
yolcu sarhoş.."

(SARHOŞ OLMAK YOK! GÜNAH!)

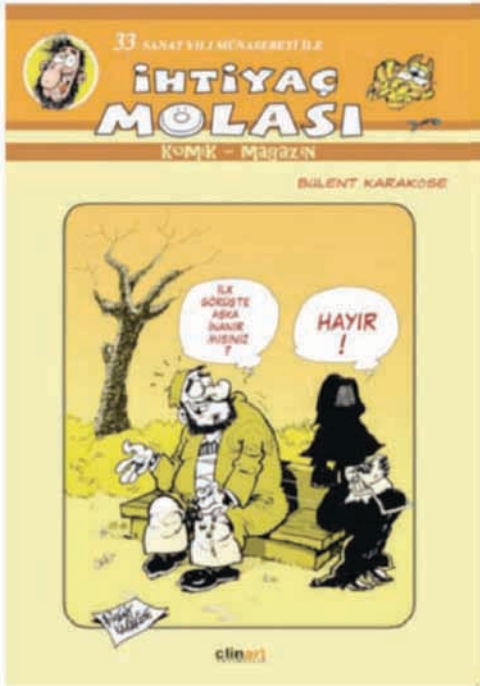
ÇOK HIRSLIYDI
HIRSİZ OLDU!

hastayım
sana be
doktor bey!

BÜLENT KARAKÖSE

'den 33. sanat yılı münasebetiyle

Keziban Özkol **ÇORAP SÖKÜĞÜ**

CAN & ALİ - USA

Siyah Beyaz Kitap Karikatür Kütüphanesi'nden..

basit yöntemlerle ve örnekleriyle, alıştırma çizim tekniği ve bilgilendirme kitabı...

Nasıl Karikatür Çizebilirim?

aziz yavuzdoğan

SIYAH BEYAZ

Kayışdağı mah.
Baykal Sok. No.50/1
Ataşehir, İstanbul
Tel.-Fax: 0216-660 10 53
www.siyahbeyazyayinevi.com

Tüm seçkin
kitabevlerinde
ve internet
üzerinden
satış yapan
kitap
sitelerinde.

aziz yavuzdoğan
tin ve ten
şii izleri
seviştikçe hayatta, ölüm dedikodu üretir...

SIYAH BEYAZ

Çizgilerinin yanı sıra uzun yıllardır yazınsal çalışmaları da bulunan karikatürist Yavuzdoğan, "şii izleri" diye tanımladığı ve varoluşu, aşkı, şehveti, ölümü sorguladığı kitabında, ruh ile bedeninin derin "gel-git"lerini yansıttır...

TİN ve TEN
"seviştikçe hayatta, ölüm dedikodu üretir..."
(şii izleri)
Siyah Beyaz Kitap
14.5x21 / 64 s.
ISBN: 978-994-4490-01-6

SIYAH BEYAZ

kültür, sanat ve edebiyat dergisi

3 ayda bir
yayınlanır...

SIYAH BEYAZ YAYINCILIK ve DAĞITIM
E-posta: siyahbeyazkitap@gmail.com
Facebook: Siyah Beyaz Yayıncılık
www.siyahbeyazyayinevi.com

SB
KİTAP

Karikatürçüler Derneği Nisan ayı etkinlikleri...

Kadıköy'de...

- Mizah Haftası Etkinlikleri çerçevesinde Kadıköy Belediyesi, Barış Manço Kültür Merkezi ile Karikatürçüler Derneği karikatür sergisi ve mizah söyleşileri gerçekleştirdi...

Nasreddin Hoca Figürleri Karikatür Sergisi, 1-9 Nisan tarihleri arasında karikatürseverlerle buluştu...

- 6 Nisan Cumartesi günü, karikatürçüler Raşit Yakalı ve Kürşat Coşgun, Barış Manço Kültür Merkezi'nde bir söyleşi gerçekleştirdiler...

- 7 Nisan Pazar günü gerçekleşen söyleşinin konuşmacıları ise, Muhittin Köroğlu ve Metin Ustündağ oldular...

Tepebaşı'nda...

- 6 Nisan Cumartesi günü, Karikatür ve Mizah Merkezi'nde aynı zamanda, İstanbul Karikatürleri sergi açılışı yapıldı...

Doğuş Üniversitesi'nde...

- 17 Nisan çarşamba günü Karikatürçüler Derneği ile Doğuş Üniversitesi'nin düzenlediği karikatürlü sohbetler etkinliğine katılan; dernek üyelerinden Sonay Yılmaz, Akdağ Saydut, Burak Ergin, Refik Tiniş, Selahattin Peksun, Nuray Çiftçi ve Muhittin Köroğlu üniversiteli öğrencilerle bir araya geldiler...

İzmir'de...

- Karikatürçüler Derneği İzmir temsilciliğince düzenlenen Kütüphane Haftası kapsamındaki karma karikatür sergisi ilgiyle izlendi. Ardından İzmir Kitap Fuarı'nda çeşitli etkinlikler yapıldı...

karikatürlerinizi,
mizah yazılarınızı
ve diğer çalışmalarınızı
fenamizah@gmail.com
adresine
gönderebilirsiniz...

A M A T E U R S

FENATİKLER

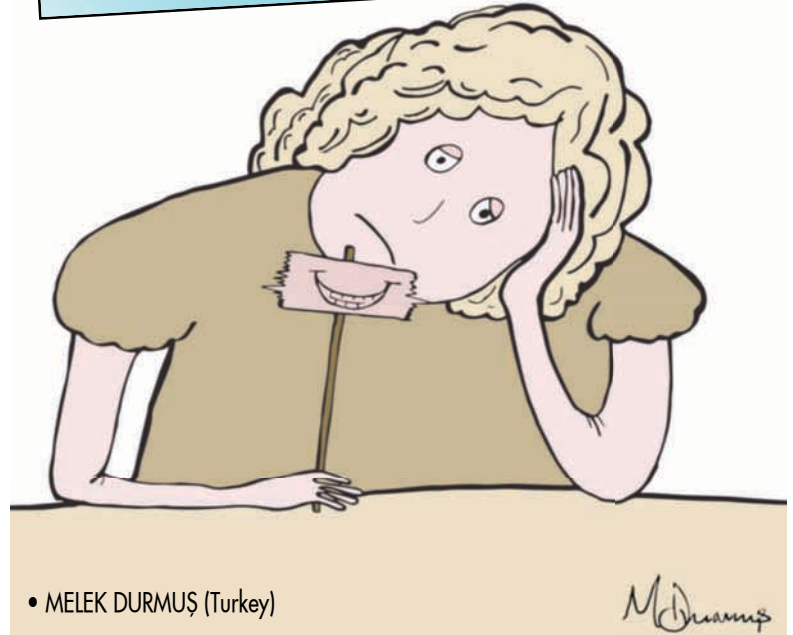
fenamizah@gmail.com

• ZHANG WEIZHEN (China)

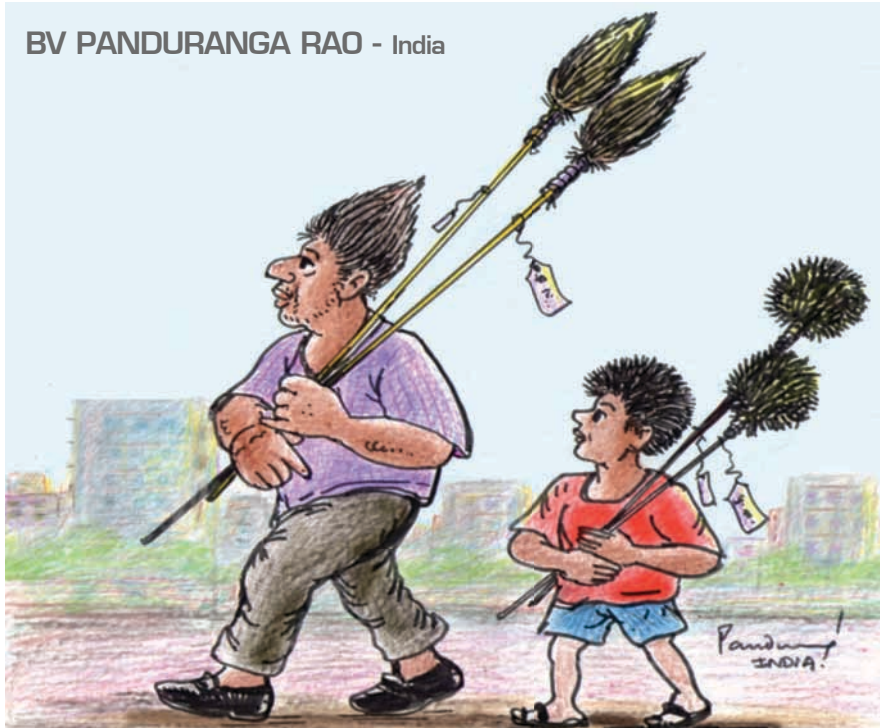

• CONG YING HUA (China)

• MELEK DURMUŞ (Turkey)

BV PANDURANGA RAO - India

CONTESTS

YARIŞMALAR

<http://karikaturculerdemegi.com/>

<http://www.redmancartoon.com/en/>

<http://salaodehumor.piracicaba.sp.gov.br/humor/>

http://www.okniemodlin.org/cms/php/strona.php3?cms=cms_oskun&lad=a&id_dzi=3&id_men=17

SZCZEPAN SADURSKI - Poland

SADURSKI.

« esféricomono cósmico iraní »

toto.

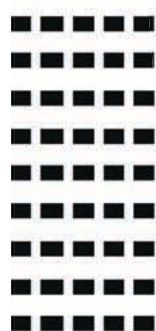
EL TOTO - Argentina

Build the smallest skyscraper of the world..

Do you like to laugh? Build the smallest skyscraper in the world, place it in your city, take some pictures and send it to us. You will become member of the Good Humor Party!

Have over 3 thousands members all over the world. The only membership fee that you have to pay is... 3 wide smiles per day. Membership card is free of charge. Does not obligate to do anything but be happy! GHP has been established in 2001, by satirist Szczepan Sadurski from Poland. If you like to laugh, you are funny and unique then become one of us.

SADURSKI.COM

CARTOONS: SADURSKI - PRESIDENT OF GOOD HUMOR PARTY:->

www.partia.dobryhumor.pl

MAKE FUN - NOT WAR!

